B103/c/1914

National Library
Bibliothèque Nationale
MAR 9

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief A. **Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor V. **Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor V. **Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 9 | SESTDIENA, 1984. GADA 3. MARTS | 34. GADS | SATURDAY, MARCH 3, 1984.

SECOND CLASS MAIL | REGISTRATION NUMBER 2249 | CENA 1 DOLARS

A. Sedaldēls

Viņu laiks ... šodien

KALPAKIEŠUS ATCEROTIES

Mūsu dzīve svešumā nereti ir spriesta laikmetam, kad apgrūst tiesības, solījumi, principus nomaina intereses un cīņa par pašlabumu. Vai šāda gaisotne mūs nevedina uz atmiņām par pašu tautas pagātni, kuŗā vēl šodien spējam saskatīt kādu nedziestošu zaigojumu?

Mūsu tēvzemes brīvība netika izkaŗota ieroču masu sadursmēs, kad cīņas iznākumu noteic ugunsspēks. Bieži vien šādās konfrontācijās trūkst morālās varēšanas, kas pauž nesatricināmu pārliecību par mērķa lielumu. Vēl šodien varam ar lepnumu liecināt: ja mūsu jaunatnei un vīriem spēka gados tolaik izpaliktu morālais bruņojums, vai gan mūsu tēvzeme paceltos brīvības kalnā?

Vēstures veidošanā bieži noteicējs ir sākums: maza sprauga aizsprostā, dažkārt pietiekama, lai sagrūtu vaļņi un ūdens masas ar neaizturamu spēku ielauztu aizsprostu.

Tikai neliels pulciņš pirmo cīnītāju pulkveža Oskara Kalpaka vadībā uzsāka cīņu ar ienaidnieku zemes dienvidos. Vīrus un jaunekļus bija iedvesmojusi viņu patriotisma stiprinātā sirds, kaut bija arī malā stāvētāji ar atrunām un šaubīšanos. Bet mazais drošsirdīgo pulciņš, gūstot pirmo uzvaru 1919. gada 16. janvārī pie Lielauces, iesvieda spēcīgu dzirksti tautas noskaņojumā, uzrausa pacilātāju iespaidu iedzīvotājos, sabangojot apņēmību un paceļot to apziņas augstumos, ka Dievs mums radības brīdī iededzis rīcības spēku un dziņu pēc brīvības.

Pāri zemes novadiem, sirdīm un ieročiem saslēdzoties, reizē ar kalpakiešiem par kopēju mērķi varonīgas cīņas sāka arī ziemeļnieki. Un tā visa zeme pārvērtās uguns joslās, lai skaudrās un upuŗiem šaustās cīņās no kaŗa dūmakas iznirstu brīva un neatkarīga Latvijas valsts.

Kas tad bija šo panākumu kalēji? Neviens cits kā pati tauta ar saviem fantastiem un ticētājiem. Taču visu šo sekmīgo norišu degpunktā atradās kaŗavīru darbs un upuŗi kaujas laukos.

Ja vēsturiskie notikumi, dzimuši austrumu bestiālitātē, goda vārda laušanā un agresijas orgijās iznīcinājuši mūsu brīvību un valstisko neatkarību, tad tas nenozīmē, ka mums izmisumā jānolaiž rokas, samierinoties ar pašreizējo stāvokli. Mums atkal ir vajadzīgs varogars un uzupurēšanās, kuŗi pagātnē cirta ceļu uz brīvību.

Bijušo cīnītāju laiks ir pagājis. Tam līdz sapīgi sarucis arī to skaits, kas tolaik, jaunekļu un vīru gados būdami, piedalijās kā brīvības cīņās, tā sekojošā valstiskā darba dažādās jomās. Ja domājam un ieceram nākotni ar brīvības gaisotni, tad laika radītais tukšums jāaizpilda ar cīnītāju un darītāju rezervēm. Bet šoreiz tās nav vienuviet: kā verdzinātā dzimtenē, tā svešumā aug, veidojas un noskaņojas mūsu jaunā audze. Pirmā gadījumā grūtības ir lielākas, jo tauta pakundzēta svešai un nežēlīgai varai, kas necieš brīvību vai pat sapņus par to. Brīvā vidē un apstākļos dzīvojot iespējas ir lielākas, un tādas mums ir svešajās mājās. Vai mēs tās izmantojam un īstenojam visā pilnībā?

Kalpakiešus un visus brīvības cīnītājus atceroties, mūsu skatam uzraušas ainas, ko veido jaunatne, tēvuzemes mīlestībā satvērusi ieroci, būdama gatava pašaizliedzīgi uzņemties cīņu par brīvību. Tā tas bija toreiz. Šobrīd šāda ugunscīņa, vismaz pagaidām, nav iespējama, taču atliek morālā noskaņošanās, ieaugšana apziņā un apņēmībā, ka arī nākotnes notikumos izšķirīgais vārds būs sakāms jaunajai audzei. Bet viņas laiks jau ir *šodien* — bez kādas novēlošanās un lietu novirzīšanas uz rītdienu.

Daudz dzirdam, domājam un prātojam, nonākdami pie viena un tā paša atzinuma — mūsu svešumā augošās jaunatnes izveidošanās par spēku, kas saglabās un dzīvu uzturēs ideju par neatkarīgas Latvijas atjaunoti. Brīžiem uzskati par to krustojas vai ir pretrunīgi, jo negribam un nevēlamies uzklausīt balsis, kas vēl šodien dobji nodārd pagātnes notikumos un runā uz mums.

Kāda velna dēļ jāskrien pakaļ latviskumam — dzirdējām vārdus Austrālijā risinātā jaunatnes kongresā. Šādu atzinumu pārfrazējot, izprotam, ka kādas jaunatnes daļas uzskatos maz centības un nodomu palikt pie latviskā dzīvības koka, reizē ar to atsakoties arī no cīņas un darbošanās neatkarīgās Latvijas labā. Lai Dievs lemtu, ka mūsu jaunās audzes fragments ar šādiem uzskatiem vai nodomiem būtu minimāls. Varam būt ar dažādu noslieci savā domāšanā un uzskatos, bet vienā ziņā ir kāds vispārējs un dziļāks vēlējums un apņemšanās: visam pāri stāv vienveidīga un svētīga doma, pašaizliedzīga gatavība darboties un cīnīties par neatkarīgu tēvzemi. Šādā nozīmē mūsu jaunās paaudzes darbs un uzdevumi nav tikai ar rītdienas pienākumu, bet gan šīsdienas vajadzība. Lai tas sekmīgi veiktos, jāienirst dienās un laikā, ko ar savām uzvarām apvija mūsu kaŗavīri visos cīņu posmos, kad tiem pāri staroja viens vienīgs mērķis — brīva un neatkarīga Latvijas valsts.

LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs un Baltiešu vakara rīcības komitejas loc. Mirdza Pārupa sagaidīja viesus. Uzņēmumā vidū parlamentāriešu komitejas viceprezidents dep. M. Vilsons. **Foto A.K.**

Esiet nomodā!

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Nav šaubu, ka mūsu politiskā aktīvitāte ir viens no nozīmīgākiem ieročiem mūsu mērķtiecīgā cīņā par brīvības atgūšanu latviešu tautai un mūsu valstij.

Bieži vien dzirdēts iebildums, ka tas tiešām tā, bet mūsu skaits nav liels, un tādēļ, lai cik mēs censtos, panākumu var arī nebūt.

Šoreiz gribu pieminēt tikai vienu konkrētu gadījumu, kuŗā apņēmīga un droša neliela latviešu aktīvistu saujiņa Toronto izšķīra kandidāta likteni nākošām federālā parlamenta vēlēšanām.

Gatavojoties tuvējām federālā parlamenta vēlēšanām visā Kanadā, jau sākusies partiju kandidātu nominēšana, kuŗā bieži vien jāizšķiras starp vairākiem politiķiem. Gadījās, ka Toronto Grīnvud-Brodvjū vēlēšanu iecirknī konservātīvo partija nominēja divus kandidātus — Ontario valdības ministra Eldžija dzīvesbiedri un pazīstamo kanadiešu žurnālistu redaktoru Pēteri Vortingtonu. Pēdējais, kā zināms, ir mūsu izcils labvēlis, kas ar rakstiem nerimst iestāties par Baltijas valstu atbrīvošanu no nelikumīgās Pad. savienības okupācijas.

Latvieši bija klāt Vortingtona nominēšanas sapulcē un paziņoja, ka nodibinās komiteju Vortingtona atbalstīšanai.

Izšķirīgā konservātīvo partijas kandidātu nominēšanas sapulces pirmajā balsojumā Vortingtona pretiniece Eldžija ieguva balsu vairākumu. Otrā — izšķirīgā balsojumā ar 27 balsu vairākumu uzvarēja Vortingtons. Viņš tagad ir oficiālais konservātīvo partijas kandidāts šajā vēlēšanu iecirknī un politiskie komentātori pārliecināti, ka viņš vēlēšanu dienā aizsteigsies priekšā kā liberāļu, tā sociālistu partijas pretkandidātiem.

Vortingtona nominēšanā izšķirīga nozīme bija mūsu tautietei Felicijai Balodei. Viņa apzināja visus šī vēlēšanu iecirkņa balstiesīgos latviešus, panāca, lai pāri par 50 kvalificētos kandidātu izvēlei, iznemtu partijas biedru kartes, un gādāja, lai 37 latvieši nominēšanas sapulcē paliktu līdz pusnaktij, kad izšķirīgā balsojumā šīs 37 balsis noteica Vortingtona politisko nākotni.

Protams, ka P. Vortingtons to visu zina, un viņš atklāti izteicis pateicību Balodei, Ērglei un citiem atbalstītājiem, soloties būt ievēlēšanas gadījumā latviešu politisko centienu aizstāvis federālā parlamentā. Ļoti iespējams, ka konservātīvo partija viņam uzticēs valsts aizsardzības ministra posteni.

Bet nesteigsimies notikumiem priekšā. Vortingtona gadījums nav vienīgais, kuŗā organizētiem latviešu vēlētājiem bijusi izšķirīga nozīme.

Tagadējais Toronto pilsētas galva Egltons ar 2.000 Toronto latviešu balsīm dabūja nepieciešamo vairākumu pirmajā ievēlēšanas akcijā. Par to, ka Egltons latviešu vārdā vēl nav pārdēvējis nevienu latviešu parku, atbildīgi kautrie

(Turpinājums 20. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1984. GADA 3. MARTS, 9. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — V. Plūdons, T. Kronbergs, A. Šterns. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466—1514

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājumā laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

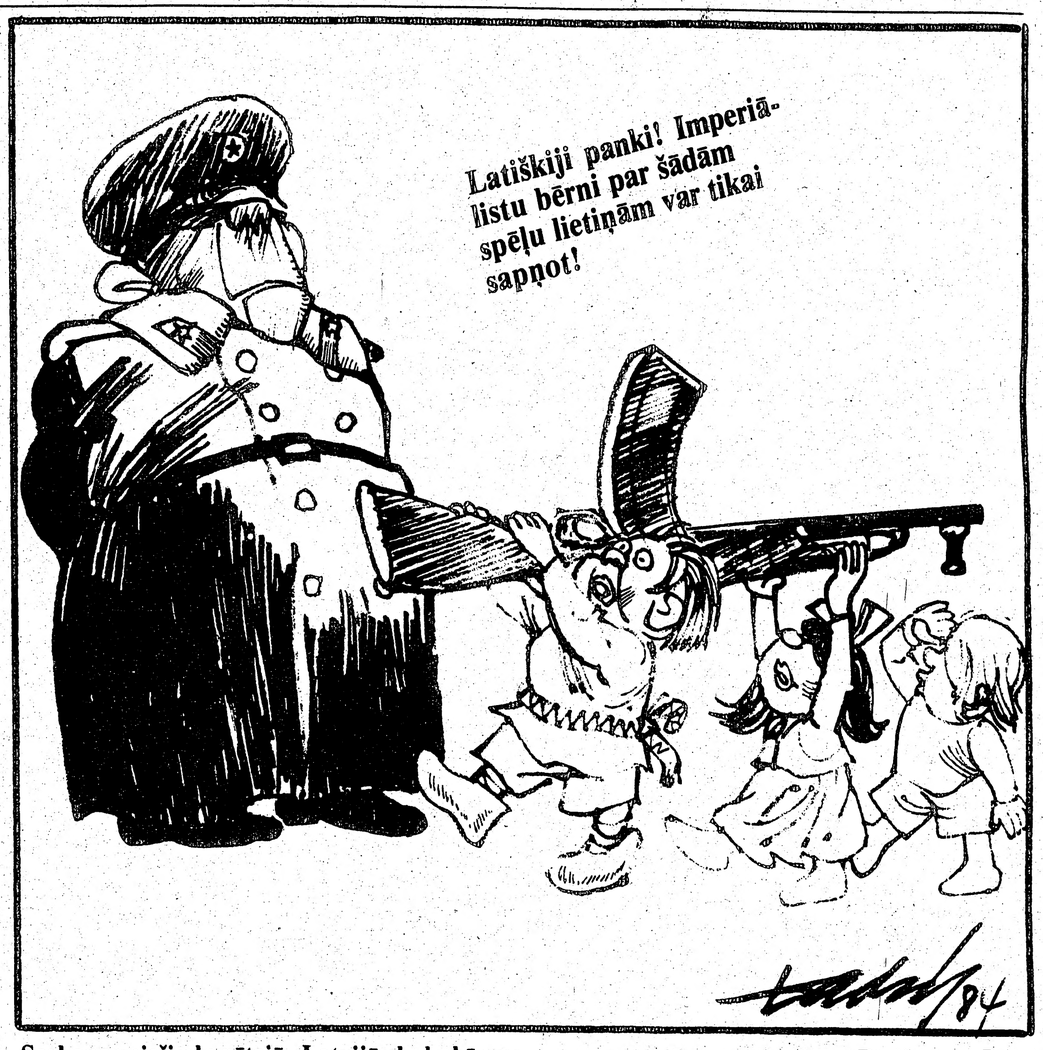

Sarkanarmieši okupētajā Latvijā skolo bērnus. **Dadža zīm. LA.**

Aleksandrs Zaube.

Atzīsim patiesību

1983. gada DV Mēnešraksta 6. numurā ir vairāki izcili raksti. Kā pirmais jāmin Leitīšu Jēkaba Kultūra un Sakari. Šo jautājumu viņš iztirzā tādēļ, ka arī DV organizācija ir skarta. Viņš uzsveŗ, ka DV organizācijas biedriem, lai novērstu pārpratumus, pēdējais laiks iepazīties ar DV organizācijas vēsturi un pieņemtajiem lēmumiem. DV organizācija noraida jebkāda veida sadarbību ar Maskavas komūnistu varas orgāniem okupētajā Latvijā, kā arī sakaru meklēšanu ar viņu iestādēm. DV organizācija uzskata, ka ir tikai viena latviešu tauta, lai kur tā atrastos. Ja kādam šie lēmumi (baušļi) neesot pieņemami, tad tādam nevarot būt nekādas intereses pie DV organizācijas piederēt un jaukt mūsu vienību. Par to arī plkv. K. Lobe priekš dažiem gadiem rakstīja LA, ka sadarbošanās ar ienaidnieku ir sodāma. Neviens nekad nav bijis pret sakariem ar tautu, bet ne ar čekas kalpiem. Par to ir runāts līdz apnikumam, un visi mūsu cīnītāji — disidenti kā viens pateikuši, ka tie nav vēlami, tie domāti trimdas sabiedrības šķelšanai. Tālab nav saprotams, kādēļ to neņem vērā. Cik ilgi mēs ļausim tā sevi apmānīt?

Agr. J. Daģim ir raksts — Pa nacionālās idejas ceļiem. Vispirms viņš paskaidro šā grieķu valodas izcelsmes svešvārda nozīmi. Brīvās Latvijas laikā pēdējos 6 gadus nacionālās idejas izkopšana latviešu tautai bija sevišķi nozīmīga. Valsts prez. Dr. K. Ulmanis nacionālo ideoloģiju sevišķi izcēla, aicinot tautu tai sekot. Tauta arī sekoja, to mēs tīri labi vēl atceramies. Ideoloģijas jautājumu atbalstīja arī prof. Dr. P. Starcs, galvenokārt izvirzot latviešu zemniecību kā tautas vairāku-ma ideoloģiju, piesaistot šai ideoloģijai jaunatni mazpulku organizācijā. Protams, to visu iznīcināja krievu komūnisms 1940.g. 17. jūnijā, bet arī tagad okupētajā dzimtenē nacionālā ideoloģija nav zudusi. Šeit trimdā Daģis min cīņai spēcīgu organizāciju PBLA, kuŗā ietelp visu kontinentu un valstu centrālās organizācijas. Kaut arī cildenā organizācija ejot nacionālas apziņas radītu ceļu, tai tomēr trūkstot ideoloģijas sektora, turpretim latviešu karavīru radītai Daugavas Vanagu organizācijai jau kopš dibināšanas sākuma centrālajai valdei un zemju valdēm izveidota ideoloģijas nozare. DV ideoloģijas nozari viņš uzskata par stabilāku, tā ir ar politisku stāju.

DV organizācijas deklarāciju varot uzskatīt arī par visas latviešu tautas ideoloģiju, ievērojot latviešu karavīru nopelnus Latvijas Brīvības cīņās. Arī Otrā pasaules kara leģionāru cīņas ir jāuzskata, ka latviešu karavīri cīnījās par savas tēvzemes brīvību un neatkarību kā pagātnē. Bez latviešu karavīra palīdzības brīvību neatgūs arī tagad okupētā Latvija.

Daģis uzskata par ļoti svētīgu darbu, ka mūsu karavīri, kā Vilis Hāzners, tā Teodors Sīlis, DV organizācijas dibinātāji, vairākkārt rakstījuši par ideoloģijas jautājumiem DV mēnešrakstā, kā arī citos nacionālos izdevumos. Paldies viņiem par to. Nobeigumā gribu pieminēt, ka mūsu prezidents Dr. Kārlis Ulmanis 1935.g. 28. janvārī Draudzīgā aicinājuma deklarācijā varēja teikt mudi: ,,iesim viņiem talkā'' un guva neiedomājamu visas tautas atbalstu. Arī tagad trimdā mēs varam šo mudi atcerēties un aicināt visus nākt talkā nacionālās ideo-

(Turpinājums 19. lp.)

Lasītāju vēstules

IR TIKAI VIENS CEĻŠ

Kā redzams, Toronto kreditsabiedrības valde vilcinās ar atbildi sakarā ar Latvijas ģerboņa nozušanu no čekiem.

Dzird runājam, ka nevarot dabūt vairs tādu pašu čeku krāsu. Čeku krāsa nebūtu svarīga, bet gan tikai Latvijas ģerbonim jābūt uz tiem.

Šī ģerboņa nozušana no čekiem ir patiesībā lielākais apvainojums mūsu karavīriem, kuŗi iznesuši grūtības un ziedojuši dzīvības par Latviju.

Ja paliek pašreizējais stāvoklis, tad varam sagaidīt, ka drīz nozudīs arī mūsu nacionālo krāsu karogs. Šī lieta ir pārdomājama visiem trimdas latviešiem. Ir tikai viens ceļš, un viena nostāja, būt nacionālam vai kalpot Maskavai!

Kārlis Blumbergs, Toronto, Ontario.

PAPILDE

Pie A. Zaļuma raksta: Augusta Annusa piemiņai viņš min Amerikas pilsētas, kuŗām latv. draudzēs pieder A. Annusa altārgleznas. Tāda arī pieder Sv. Jāņa draudzei Linkolnā, Nebr. — Jēzus Kristus Ģetzemanes dārzā.

Sv. Jāņa dr. sekretāre H. Mierkalne Linkolnā.

SASĶOBĪTA PAREIZRAKSTĪBA

J. Mežakam LA 4. februāŗa numura lasītāju vēstulē taisnība, kau kas ir sašķobījies. Viņš ievērojis trīs stundu saturu V. Lasmanes latviešu valodas mācībā zviedru valodas pratējiem, bet nav ieskatījies, ka tā sarakstīta okupētās Latvijas latviešu valodas pareizrakstībā un nav vēlējies ievērot citas nepilnības. Acīgā ALA Informācijas biroja darbiniece ir iepriekšējo gadu šī biroja vadītāja Asja Lejiņa, kas ievērojusi grāmatas trūkumus, kad tā bija jau nodota spiestuvē. Žēl, ka Kanadā nav tik acīgu cilvēku, kaut vienmēr no ASV esam vērojuši Kanadas latviešu nacionālo stāju.

Pagājušā gada Kultūras fonda sēdē Ņujorkā šo grāmatu godalgoja, bet sēdē neviena eksemplāra nebija un sēdes dalībnieki to nevarēja apskatīt. Neviens neiebilda un varbūt arī nebija redzējis trūkumus par to nobalsoja arī KF priekšsēža vietnieks no Kanadas. Šīs grāmatas angļu versijai ALA apgāds apturējis iespiešanu nepiemērotā satura un pareizrakstības dēļ /Raksts LA 4. febr. numura 15. lp/.

Kanadas viesis varbūt atcerēsies, ka kādai Eiropas baltu filologei citu gadu balvu noŗaidīja tikai šīs pareizrakstības dēļ, par ko iebilda arī J. Mežaks. Ieteicu Mežaka kungam vēlreiz pārlasīt savas vēstules pēdējo rindkopu, varbūt viņš šos spēcīgos vārdus varēs tagad attiecināt uz sevi.

KF sēdēs vairs neaicina preses pārstāvjus, bet preses uzdevums ir sagādāt ziņas arī tad, ja tās klātiene KF vadībai nav vēlama. Ar Kultūras fonda godalgu piešķiršanu jābūt uzmanīgākiem.

Viktors Irbe, Ņujorkā.

PASKAIDROJUMS

Manu 29. janv. Latviešu Centrā Toronto teikto referātu LA 18. febr. nr. atstāsta reportieris, kas referātā klāt nebija. Daži fakti atstāstīti pareizi, daži ,,puspareizi'', daži galīgi aplam, un ir arī tādi, par kuŗiem referātā nemaz netiku runājis. Nav iespējams dažās rindās uz visām aplamībām norādīt, bet vienu teikumu tomēr bez atbildes nevaru atstāt: ,,Savās atmiņās par presi un žurnālista darbu pakavējās redaktors Maksis Čulītis, sākot ar laiku no Latvijas valsts dibināšanas līdz 1945. gadam, kad līdz ar mūsu valsti izbeidzās arī Latvijas brīvā prese.'' Ja arī domu, ka es būtu kavējies atmiņās par žurnālista darbu Latvijas valsts dibināšanas laikā (kad man bija 7 gadi), varētu uzņemt ar smaidu, tad smaidīt nevaru par man piedēvēto apgalvojumu, ka mūsu valsts un brīvā prese izbeigusies 1945. g. Es, protams, neko tamlīdzīgu referātā arī neapgalvoju, jo mūsu brīvā valsts izbeidzās jau ar pirmo okupāciju 1940.g., bet prese vairs nebija brīva jau pēc 1934.g., nemaz nerunājot par laiku no 1940.—1945..g.!

M. Čulītis Toronto.

LAI PALIEK

Dziesmu dēļ pašu ļaudis
Ienaidiņu neceliet
Dziedu dziesmu kāda bija,
Ne tā manis darināta.

Atbildot uz mācītāja Ķerga rakstu, citēju šo dainas pantiņu. Kas tad vainas tai Laimiņai?

1920. gados biju kādās laulībās Rīgas Domas baznīcā, kad profesors V. Maldonis iesāka savu laulību runu ar dainu:

,,Ej, Laimiņa, Tu pa priekšu
Es Tavās pēdiņās.''

Tāpēc lai paliek vien tā pati Laimiņa mūsu apsveikuma dziesmā: ,,Daudz baltu dieniņu Laimiņa lemi'' u.t.t.

J. Zvirbulis, Mičigenā.

Jocīgā muiža

JĀNIS KLĪDZĒJS OTRAIS MŪSOS, ROMĀNS, GRĀMATU DRAUGS 1983, 561 LP.

Sakstagalietis Jānis Klīdzējs ir latviešu lasītājam labi pazīstams rakstnieks, kam iznākušas vairāk par duci stāstu un romānu grāmatas. Jau ar pirmo grāmatu, romānu Jaunieši, kas iznāca 1942. gadā Rīgā, viņš pievērsa uzmanību sava patīkamā stāstījuma un asprātīgo tēlojumu dēļ. Klīdzējs savā plašajā romānā ,,Otrais mūsos'' spējis apvienot savus novērojumus amerikāņu psīchiatriskajā slimnīcā ar problēmām latviešu dzīvē, kas sevišķi vērojams grāmatas beigu daļā. Autors novērojis, ka cilvēkos ir otra daba /otrais mūsos/, kas laiku pa laikam parādās pašam vai citiem. Bez parastajiem slimnīcas un pacientu aprakstiem grāmatā iepīta latviešu trimdinieku dzīve, organizāciju darbība, atmiņas par Latvijas neatkarības laiku, Rīgas apciemojumi, vērojumi Latvijas galvaspilsētā, apstākļi okupētajā Latvijā un deportācijas.

Darbība norit Aimolas slimnīcā, ko tās iemītnieki un darbinieki sauc par Jocīgo muižu. Romāna darbības centrā pats autors un slimnīca, bet aprakstīto pacientu un darbinieku skaits ir bagātīgs, ar daudz dažādiem raksturiem.

Autors pastāsta par dažādu cilvēku likteņiem, kā arī iedziļinās viņu raksturos un vainās. Lasītājs gandrīz nejūt, ka aprakstīti garīgi slimi vai depresijā nonākuši cilvēki. Liekas, ka ir runa par ikdienas cilvēkiem. Autors norāda, ka ,,daudzi, kas dzīvo ārpusē,maz atšķiras no mūsu Jocīgās muižas tautiņas'' /277/.

Pamazām lasītājs sāk nojaust, ka daži no iemītniekiem varētu būt latvieši, jo autors ar latviskumu sākumā nav uzbāzīgs. Tikai pamazām sarunās atklājas slimnieku tautība, starp tiem arī latvieši. Vēlāk rakstnieks iepin latviešu pacientu stāstījumu par savu dzīvi, darbu vai pienākumiem.

Autors domā, ka vismaz dažos gadījumos slimnīcā ievietota nepareizā persona. Tur vajadzētu būt tiem, kas palikuši ārpusē. Dažu pacientu virs ūdens notur dzejošana, citu pārkristī slimnieka iedomātais ,,Jānis Kristītājs,'' kas pat velnu var izdzīt. Pāris sieviešu nevar iztikt bez vīriešiem, sekss ir vienīgais dzīvē, kas ir dievīgs. Slimnīcas dārzā krūmos notiek mīlināšanās, rodas pēcnācēji.

Klīdzējs savā interesantajā stāstījumā pratis iepīt arī latviešu ,,būšanas.'' Viņš veltī uzmanību Edijam Džonsonam. Vēlāk atklāj, ka tas ir latvietis Edvins Degums, kas bēdzis no savas sievas, sievas tēva un izlaidīgajiem bērniem. Slimnīcā viņš vēlējies paslēpties, lai atpūstos un atbrīvotos no saspīlējuma. Viņa dēls Ivars ,,ieskatījies melnajā Afrikas puķē,'' apprecas, bet vēlāk grib šķirties. Ap Edvinu saistās visas latviskās lietas, viņš stāsta par dažādiem latviešu notikumiem, atstāsta savus Rīgas apmeklēšanas iespaidus, savu gimenes dzīvi, kur sieva lepojusies ar viņa naudu, ziedojot dažādām latviskām vajadzībām lielas summas. Rīgā ložņā ošņas un stukaši, bet darbojas nacionāli jauniešu pulciņi, kas vēlas dzirdēt par notikumiem un latviešu dzīvi ārzemēs. Latvijā ir puikas un meitenes, kas rāda darbos un vārdos, ka tie ir īsti latvieši. Latvijā tautiešus beidz nost krievu kolonisti, te /trimdā/ latvieši beidzas nost savā krējumā /365/. Edvins attēlo apstākļus Latvijā, atceras deportācijas un tautiešu trūcīgo dzīvi, kaut jaunieši zaudējuši cerības atgūt labākus laikus.

Grāmatas beigu daļā Klīdzējs piemin lielākās latviešu organizācijas. Viņš izteic atzinību legionāriem: ,,Viņi /jaunieši/ un 120.000 citu latviešu ir brīvajā pasaulē, pateicoties mūsu karavīru asinīm un viņu gulēšanai ierakumu dubļos zem kara nāves tērauda. Ja šie 120.000 nebūtu ārpus krievu dzelzs žoga, mūsu tautai Latvijā nebūtu brīvās balss pasaulē /559/.

Veclatviete Ilze Maldone septiņus gadus nav runājusi, skolotie dēli viņu nav apmeklējuši un nav devuši naudu. Aizkustina tas, ka viņu atceras mazmeita ar latviskām vēstulēm un mazu dāvanu. Slimnīcā patvērumu atradusi jauniete, narkotikas lietotāja Ruta Nalde.

Labi padevies Otto Bramberga tēls, kas Latvijā strādājis 11 gadus nodokļu inspektora darbā. Autors viņu apzīmē par dižlatviešu pārpalikumu, kas cienīgi augstinājās pār DP nometņu barakām un tagad parādās viesībās un sarīkojumos Amerikā /438/. Nekur tam nav labi, tam skauž, ka citi ir labākā darbā un saņem lielāku atlīdzību. Kad tam sagādā slimnīcā darbu, tas par to nav pateicīgs, tikai, kad viņam sāk draudēt ar atlaišanu, viņš pēkšņi atmostas. Šādi tipi atrodami Amerikas latviešu starpā, Klīdzējs to pratis notēlot ar humoru un sarkasmu neparasti spilgti. Labi iederas arī latviešu avīzē ievietotais precību sludinājums un saņemtās atbildes.

Autors uztvēris vēl kādu spilgtu parādību trimdas latviešu dzīvē. Slimnīcā ieved kādu latvieti, kas saslimusi aiz rūpēm par atstājamo mantojumu pēc nāves. Viņa nevēlas rakstīt testamentu, jo tad tūlīt miršot. Jāpiezīmē, ka Otto norāda: ,,Latvietis darīšanās nekad neies sagērbies kā ubags, kā šie te amīši'' /217/, runājot par amerikāņiem parastajām džīnām.

Rakstnieks slimnīcas iemītniekus tēlojis pozitīvi, kaut tie ir cilvēki ar dažādām likstām un kaitēm, bet savus trūkumus viņi apzinās vai vismaz nojauš. Negātīvi viņš vērtē tos, kas dzīvo ārpus slimnīcas žoga. Tiem ir lielāka mantība, pārtikuši, sevi pieskaita kungu kārtai, bet morāle, ētika tiem zema, garīgā dzīve ierobežota.

Autors prot saistīt lasītāju uzmanību, romāns lasītāju negaļlaiko. Rakstnieks prot pamazām veidot notikumu, lēnām virzot to uz atrisinājuma pusi ar negaidītu rezultātu.

Grāmatas techniskās kļūmes atsveŗ romāna interesantais saturs, daudzie labi izveidotie tēli, rūpīgi izteiktās domas un vienkāršā veidā izteiktās patiesības.

V. Irbe

Albertam Raidonim 70 gadu

A. Raidoņa dzīves gaitas sākušās 1914.g. 20. martā Nirzas pagastā. Pēc Ludzas valsts komercskolas absolvēšanas viņš brīvprātīgi aiziet kaŗa dienestā, ko nobeidz ar rezerves virsnieka pakāpi. Pēc kaŗa dienesta viņš studē tautsaimniecību Latvijas universitātē un piedalās sabiedriskā darbā, spēlē Latgales teātrī un raksta vietējā presē. Vēlāk kopā ar nelaiķi rakstnieku Albertu Sprūdžu izdod un vada Rēzeknes ziņas, kuŗās viņš rediģē ārlietu nodaļu.

Kad zemei draud briesmas, Raidonis uzsāk kaŗavīra gaitas, kas beidzās ar visiem mūsu kaŗavīriem kopīgu likteni — gūstekņu nometni Beļģijā. Bada, sala un pazemojumu nesalauzts, viņš ar saviem patriotiskiem un uzmundrinošiem rakstiem kaŗavīru izdevumos garīgi stiprina kaŗa biedrus un dod tiem ticību nākotnei un labākai rītdienai.

A. Raidonis 1950.g. iecelo Amerikā un apmetas uz dzīvi Čikagā. Te viņš ar lielu enerģiju nododas sabiedriskam darbam, veicot dažādus atbildīgus pienākumus: ALKA valdē, Čikagas latviešu organizāciju apvienībā, korporāciju kopā, preses kopā, ir korporācijas Lacuania globālais seniors u.c.

Jubilārs atrada vēl laiku apmeklēt Northwestern universitāti, kur studēja politiskās zinātnes. Studiju rezultātā viņš nāca presē ar rakstu seriju par ģeopolītiku u.c. problēmām.

A. Raidonis ir iemācījies lietāt modernāko grāmatniecības mašīnu technoloģiju un ir kļuvis par vienu no atzītākiem latviešu lietpratējiem šinī laukā. Caur viņa rokām izgājušas daudzas grāmatas, žurnāli, rakstu krājumi, laikrakstu kļūme, kas, sonātu nobeidzot, tomēr laimīgi izlīdzinājās.

Apcerot Rasmas Lielmanes izpildījumu, nav iespējams neatkārtoties. Viņa ir māksliniece, kas absolūti pārliecina — frazējuma krāsainība, bagāta jūtu skāla, detaļās izstrādāta toņa nokrāsa, temperaments un virtuozitāte ir viņas talanta dotumi.

Marta Tūtere-Kundrate.

sti. Sevišķi roku viņš pielicis memuāru žanrā, tos apstrādājot, rediģējot, sagatavojot iespiešanai.

Alberts Raidonis jau gadu gadiem sagatavo latviešu katoļu periodisko izdevumu Aglonas Vēstis. Būdams pats šī izdevuma redaktors, viņš sagatavo arī mēnešrakstu Čikagas Ziņas, ko 1983. gadā augustā notikušais Amerikas un Kanadas preses darbinieku kongress godalgoja kā trimdas mazās preses izcilo paraugu.

1981.g. Raidonis sagatavoja ievērojamu rakstu krājumu — Daugavpils Valsts Skolotāju Institūts, ko financēja un izdeva šī institūta absolventu grupa, tā godinādami savu Gaismas pili, tās vadītāju Valeriju Seili un atcerēdamies paši savus darbus Latvijas un trimdas skolās.

Alberts Raidonis sācis strādāt gar jaunu grāmatu par lielo Latgales dēlu un visas Latvijas lielo valstsvīru Franci Trasunu. Grāmata iznāks Jāņa Šķirmanta apgādā sakarā ar Franča Trasuna 120. dzimšanas dienas atceri 1984. gada 16. oktobrī.

A. Raidonim ir plaša grāmatu krātuve, kuŗā ieguldītas prāvas materiālās vērtības. Viņa māja vairāk atgādina bibliotēku nekā dzīvokli. Pārskatot sējumiem piekrautās sienas, daudzus retus un grūti iegūstamus izdevumus, rodas iespaids, ka nez' vai atradīsies otrs latvietis ar tādu apmēru un tādas izvēles grāmatu un periodisko izdevumu krājumu.

Alberts Raidonis ir laimīgas ģimenes galva. Viņš ar dzīvesbiedri Broņislavu izaudzinājis divas meitas — abas ļoti sekmīgas mācībās un ieguvušas universitātes izglītību.

A. Raidonis, būdams patiess patriots, iztiek ar Latvijas pasi un DV karti. Viņš saka: ,,Ja kādreiz, kad manis vairs nebūs, draugi vai skaužĝi man šo to pārmetīs, labu vai sliktu, vienu man tomēr nevarēs pārmest, — ka es nebiju uzticīgs Latvijai.

No sirds vēlam jubilāram viņa brieduma gados panākumus un piedzīvot viņa sapni piepildāmies — brīvu Latviju.

Jānis Šķirmants.

Rasma Lielmane talanta briedumā

Gaiša tuvības sajūta ir radusies Toronto latviešu koncertu apmeklētājos, gadu tecējumā sekojot vijolnieces Rasmas Lielmanes spēlei. Vairāk nekā citkārt ir bijusi izdevība noklausīties mākslinieces plašajā repertuārā, vērot viņas garīgo augšanu, kas tagad sasniegusi pilnvērtīgu briedumu. Citādi tas arī nevarētu būt. Māksla ir Rasmas Lielmanes dzīves degpunkts.

Toronto Latviešu Koncertapvienības trīspadsmitā februāŗa programmai bija izvēlētas četras liela apmēra sonātas. Kā pirmo māksliniece atskaņoja Ž. M. Leklēra (Jean Marie Leclair) sonātu re-mažorā. Zīmīgi te izcēlās baroka laikmetam raksturīgās noslieces un gājieni: konstrastējošie efekti un bagātīgie melodiju izrotājumi.

Prokofjeva Sonāta fa-mažorā mākslinieces atskaņojumā mirdzēja apgarotā dzīvīgumā. Izsakoties par šo darbu, komponists uzsvēris, ka ir apzinīgi izvairījies no romantisma un liekām emocijām. Saistoša bija kompozicijas individuālā valoda, dažādību piesātināta. Mākslinieces pārdzīvojums te lika pakļauties kā motoriskajam elementam, tā arī liriskajām pārdomām, iestarpinot pa groteskai puantei. Par ,,dievišķīgu'' gribētos apzīmēt sonātas trešo daļu: andante, kuŗā izpildītāja sasniedza ēterisku flažoletu vieglumu. Ja varētu vēl ko vairāk vēlēties, tad vienīgi pianista Andrjū Markova veiklāku atbalstu un spēli sonātas ātrajās daļās.

Saistoša bija iepazīšanās ar Tālivalža Ķeniņa otru sonātu vijolei un klavierēm. Tā veltīta Rasmai Lielmanei. Nekur laikmeta maiņa un ārējā ietekme nav labāk saskatāma kā mūzikā. Kā barometrs tā parāda kultūrālās maiņas un notikumus un — līdz ar to komponistu raksturus un temperamentu. Ar māksliniecei raksturīgo dotumu — parādīt katra skaņraža īpatnību — jo spilgti izcēlās Tālivalža Ķeniņa savrupais talants un stils.

Nobeigumā — Bramsa sonāta nr.3 — re-mažorā. Izteiksme te drudžaina, nemierīga un sasprindzināta, kuŗu izlīdzināja otrās daļas — Adagio — miers un nopietnība.

Visumā labo saspēli sonātas pēdējā daļā iztraucēja pia-

Jānis Širmanis

Alberta Cilpas piedzīvojumi

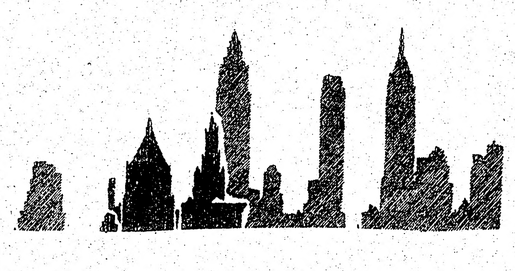

Copyright by Jānis Širmanis

(27. turpinājums)

»Kāpēc neprasīji?«

»Baidījos rādīties.«

»Bet mūs izspiegoji gan?«

»Ar lielām grūtībām. Jūs čivinājāt tādā valodā, ka es nevarēju saprast neviena vārda. Jūsu nodomus man vajadzēja uzminēt. Puslīdz izdevās. Esmu apķērīgs.«

»Spoks . . . «

»Pārskatīšanās. Ralfs Fogelmeijers.«

»Teicu — Spoks. Pietiek!« Klāvs izskatījās bargs kā seno jūdu Dievs. »Tu esi savu apķērību ļoti vieglprātīgi lietojis. Kur tu visu laiku mitinājies?«

»Šeit.«

»Un līdi pa Krokodīļa rīkli mūs izspiegot?«

»Cita ceļa nebija. Ja bristu apkārt pa strautu, saslapinātu bikses.«

»Neticu, vai tiksi cauri ar sausām biksēm. Šī aiza pieder Albertam. Privātīpašums. Tātad — ieeja aizliegta. Albert, vai tu ļausi šim ložņam aiziet bez soda?«

»Es nekur neiešu,« Spoks pasteidzās manā vietā atbildēt. »Būtu prātīgi, ja mēs vienotos . . . «

»Par ko?«

»Par draudzīgu dzīvošanu,« svešais ar vārda maiņu likās samierinājies. »Dibināsim Piedzīvojumu Meklētāju Biedrību!« viņš jūsmīgi iesaucās. »Amerikā visādas sabiedrības ir parasta lieta. Man vajadzēja jūs jau pašā sākumā mudināt.«

»Kādā sākumā?« Klāva pierē ēnojās dziļa kroka. Viņš pūlējās atcerēties, vai būtu Spoku jau agrāk redzējis.

»Nu — pie Fogelmeijera!« svešais paskaidroja. »Jūs tur pirkāt skābekļa maskas. Esmu Fogelmeijera brālis. Sapratu, kas jums padomā. Arī es paņēmu masku un sekoju. Varbūt tas izskatās drusku bezkaunīgi, bet es gan tā nedomāju. Palīga jums vajag. Ko te divi cilvēki var iesākt? Trešais tik drīz neatgriezīsies. Tāpat savs laiciņš paies, kamēr ārsts tam sanumurēs kaulus. Tā puiša man žēl. Bet es neesmu vainīgs. Tīšām zvanu neskandināju. Man tik dažreiz nelaimējās klusi nozust. Jūs zināt — tur tas grabulis, tas spurģis pa kājām. Arī gaŗākam vīram, lai tiktu pāri piltuvei, pa tumsu tur pats varētu notikt. Labi, ka man nevajadzēs vairāk tur staipīties un riskēt kaklu nolauzt. Nebija viegli tikt atpakaļ gruvešu midzenī. Katrs var redzēt, kā esmu nonīcis. Kauli spiežas ādai cauri. Priecājos, ka mums te pārtikas diezgan. Mums tik . . . «

»Mums?« Klāvs pārtrauca Spoku pusvārdā. »Piedzīvojumu Meklētāju Biedrību vēl neesam nodibinājuši.«

»Tas nekas. Dibināsim! Te darba pietiek nevis trim, bet trīsdesmit vīriem. Ja to gribam veikt, mums jāturas kopā.«

»Klausies, puikiņ! Palīga mums nevajag. Ieteicu tev veikli pazust. Ja man pietrūks pacietības, daža lode pārdīs tavu bikšu dibenu.«

»Sīkums. Dibens nav no stikla. Esmu ar mieru drusku ciest,« Spoks pagrieza mugurpusi.

»Albert . . . « Klāvs nopūtās. »Iesim aprunāties.«

Izlīdām strautmalā, lai netraucēti vienotos, ko un kā darīt.

Gadu man bija vairāk nekā Klāvam, bet viņa tuvumā es arvien jutos kā jaunākais brālis.

»Nu?« gaidīju, ko Klāvs teiks.

Klāvs pasmēla ar sauju no strauta ūdeni, atvēsināja pieri, nostājās man priekšā, skatījās acīs un mazliet šķelmīgi jautāja:

»Vai tava sirdsapziņa noziegumam stipri pretotos?«

»Ar kājām un rokām . . . Tu domā, ka ar sirdsapziņu būs kādas darīšanas?«

»Vārnas māju saimnieks, gaidāmo laiku pareģodams, mēdza teikt: var līt, var nelīt. Pats redzēji — Spoku iebiedēt nevar. Kā no gumijas veidots. Paburzi, pastaipi — tas nekas. Forma nepazūd. Ja no šī gumijas gabala gribam atkratīties, mums atlikušas tikai divas iespējas. Pie tam — viena drastīgāka par otru. Ja mēs Spoku padzīsim, tad iespējams, ka viņš gribēs atriebties. Ieeja pazemē tam labi zināma. Viņš var mums uzlaist kaklā veselu blēžu bandu, vai arī nolikt pie Gaisa tilta dinamīta lādiņu un tad . . . teiksim pēc tūkstoš gadiem kāds vienaldzīgi no vecā galda noslaucīs divus nīcības putekļu siluetus. Tavu un manējo. Protams, mums ir otra iespēja: ieslogam Spoku ģindeņu kumbarītī, bet tādā gadījumā būs jāsatiekas ar sirdsapziņu. Manu un tavējo. Tu esi Noslēpumu aizas saimnieks, tev jāizšķiras.«

Saimnieks? Tai brīdī vēlējos būt Dūdeļu saimnieka puspuisis. Nabags, bet ar cerībām kļūt par puisi.

»Ko tu domā?« man likās, ka Klāvam, tāpat kā pirmīt Spokam, lūpu kaktiņu drusku tiecās uz augšu.

»Pūlos atcerēties, kurš bija tas prātīgais cilvēks, kas teica, ka mārrutks neesot saldāks par rutku.«

»Ko tavs sestais prāts saka?«

»Par mārrutku un rutku?«

»Nē! Par Spoku . . . «

»Sestais prāts ieteic dibināt Piedzīvojumu Meklētāju Biedrību.«

Tā arī izdarījām. Klāvs saņēma svešo aiz pleciem, sapurināja un deklamēja:

»Spoks, tu būsi mūsu sabiedrotais. Dabūsi paēst, pīpēt un smagi strādāt.«

»Labi.«

»Saņemsi ceturto daļu no visa, ko atradīsim un kas četrās daļās dalāms. Par nedalāmām lietām sauc visu, kas aprakstīts ar punktiņiem, ķeburīšiem, ķeksīšiem. Vienalga, vai tie atrodas uz zelta gabala, skārda plekstītes vai pusķiegeļa. Tādas mantiņas pienākas Albertam. Saimnieka tiesa.«

»Ļoti labi.«

»No tā, ko esam jau atraduši, tev nepienākas nekas. Arī tad nē, ja mēs turpmāk par velti gar pazemes akmeņiem nagus atlauzīsim. Zelta lapas ir pamatīgi aprakstītas. Tās pieder Albertam. Vai vēl tu teiksi: ļoti labi?«

»Ļoti labi! Kas kaulēsies par zobu bakstāmo skaliņu, ja tuvumā vesels baļķis? Gan vēlāk dārgumus ar liekšķeri maisīsim.«

»Varbūt,« Klāvs pasniedza Spokam cigareti, »bet pirms tam man gribas ar tevi iepazīties. Vai tu esi dēkainis vai blēdis?«

Spoks kāri ievilka dūmu.

»Maisījums,« viņš atzinās. »Māte pusindiāniete, tēvs ācietis. Puika padevies veikls kā vāvere. Varu lepoties. Bez veiklības šai pasaulē nekur tālu netiek. Ieteju man dažreiz iznāca saraušanās ar . . . nu — ar burta kalpiem, iem aizliegumu skandinātājiem. Valridā īpaši kaškīgi. Tiem nepatika mana auto ātrums, nepatika mana zinkārība, draugu izvēle, inventāra sagāde. Kā lai varu iepriekš paredzēt, kas kungiem patiks, kas ne? Tā nav svētdienas skola. Viegli pārskatīties. Un lai pierādītu, ka esi godīgs cilvēks, tad jābūt vismaz dēkainim un blēdim. Arī tā nav svētdienas skola. Ar visu veiklību ne katrreiz laimējas šai pasaulē staigāt nevainojamā uniformā, tāpēc vairos seklos dīķos peldēt. Man patīk kalni, brīvība. Droši varu jums apgalvot — kalnos neesmu iekūlies nekādās nepatikšanās. Vienmēr nevainojams džentlmenis.«

Klāvs klausījās klusi un mierīgi, bet es nenocietos:

»Vai nevainojams džentlmenis zog maizes klaipu un zivs asti?«

(Turpinājums sekos)

Komponistu prof. Ādolfu Ābeli pieminot

Prof. Ādolfs Ābele atstājis ap 14 simfonisku darbu, 53 koŗa, 36 solo dziesmas un vairākas ērģeļu kompozicijas. Viņš nav centies pēc kvantitātes, bet viņa darbos izpaudusies dinamika ar mūzikāli smalku gaumi. Kā liecinājuši komponisti A. Kalnājs un J. Poruks, Ā. Ābeles sabalsojums korim un solo balsij ,,Vai būs laime'' ir viens no izcilākiem šāda veida darbiem mūsu mūzikas literatūrā.

Kam bijusi izdevība dziedāt Ā. Ābeles vadītajos koŗos, tas apliecinās to degsmi, kas dziesmas izteiksmes veidošanā pārsviedās no diriģenta uz dziedātājiem. Viņš diriģēja ,,ar acīm un pirkstu galiem'', katra dziedātāja uzmanību piesaistot sev. Šo iejūsmu ir izjutuši Latvijas universitātes studentu biedrības ,,Dziesmu vara'' koristi, kas Ā. Ābeles vadībā latviešu dziesmu reprezentējuši pa Skandinavijas un Baltijas valstīm. Dziesmu vara vēl nav apklususi, tā turpina savas tradicijas un rūpējas par Ābeles darbu izdošanu. Vēl daudz viņa mūzikālās vērtības atrodas rokrakstā.

Komponista radītājs gars nav apslāpējams, kaut pietiekīgos apstākļos, dažādās bēgļu nometnēs, vēlāk Valkas nometnē pie Nirnbergas, top atkal jauni darbi. Šinī trimdas laikā, Ā. Ābele atskatās uz 60 mūža gadiem, latviešu sabiedrība viņam dāvina klavieres. Tās atceļojušas līdz ar viņu Kalamazū. Tad pilsētas mūzeja pārvalde piekritusi šīs klavieres līdz ar citām komponista piemiņām uzglabāt savās telpās. Prof. Ādolfu Ābeli Kalamazū atceramies kā ērģelnieku abās ev.-lut. draudzēs, vīru dubultkvarteta Dzimtenes kokle vadītāju un Sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzes koŗa diriģentu.

24. janvārī bija mirušā prof. Ā. Ābeles 95. dzimšanas diena. ,,Skani, latvju mūzika'' raidījumu ietvaros vadītājas A. Balkas izkārtojumā. Rietummičigenas universitātes raidītājā notika 45 min. raidījums, veltīts Ā. Ābeles piemiņai. Par viņu stāstīja komponista atraitne Zinaīda Ābele un SLM vad. Austra Balka. Raidījumā dzirdējām komponista darbus ,,Ja Tu Kungs, mūs pie rokas ņem'', ko Ābeles ērģeļu pavadījumā iedziedājis Dziesmu Vairogs A. Kalnāja vadībā, solo dziedot A. Rušēvicai un ,,Meditācija'', kuŗu ieskaņojis Stokholmas simfoniskais orķestris T. Reitera vadībā.

Pateicībā par prof. Ā. Ābeles atstāto mantojumu, latviešu saimes vārdā ziedus uz viņa kapa nolika Latviešu biedrības un DV ansambļa pārstāvji.

V. Bokis

Vanagu Kārlis

Piemiņa cīņām, kas mūžīgi dzīvas

6. martā apritēs 65 gadi, kopš pārpratuma kaujā pie Airītēm varoņu nāvē mira jaunās Latvijas valsts pirmais bruņoto spēku pavēlnieks, 37 g. v. plkv. Oskars Kalpaks un kopā ar viņu Ventas ērgļi — 23 g. vecais Atsevišķās studentu rotas komandieris kapt. Nikolajs Grundmanis, 27. g. v. Jātnieku nodaļas vrsltn. Pēteris Krievs un 1. Neatkarīgās rotas artilerijas leitnants vācietis Šrinders (tā tas pareizi bija iekalts viņa piemiņas akmenī Airītēs; dienu pēc Kalpaka nāves bataljona Ats. jātnieku nodaļā līdzīgi tika ieskaitīts cits valstsvācietis, ritmeistars Otto Goldfelds). Vienīgi no Cēsu rotas traģiskais 1919. g. 6. marts nepaņēma upuŗus, jo kļūmīgās apšaudes laikā tā Airītēs vēl nebija ieradusies.

6. marta notikumi pie Airītēm pieminēti visās mūsu vēstures grāmatās, bet mazāk tur vispārēju ziņu par kalpakiešu vienībām, kas veidoja mūsu valsts pirmo kaŗaspēku, kad plkv. O. Kalpaka bataljonā apvienotie 695 kalpakieši (tagad dzīvo vidū vairs tikai 19), iedalīti 4 kaujas vienībās, bija visa mūsu armija!

Šīs 4 kalpakiešu vienības, iemīžinātas viņu organizācijas ,,Plkv. O. Kalpaka bataljons'' ģerbonī, ir (no kr. uz labo): 1. Latvijas neatkarības rota, Cēsu rota, Atsev. Studentu rota un Atsev. jātnieku nodaļa. Šis ģerbonis stāsta par varoņiem, kas neprasīja neko, bet, atstāti un pamesti, gāja mirt par Latviju un uzvarēja!

Tāpat kā šodien, arī pirms 65 gadiem Latvijas brīvības izcīņa norisinājās lielā bezcerībā, piedzīvojot rūgtu vilšanos un smagas izturības pārbaudes. 1919. gadā mūsu pundurarmijas 695 kaŗavīri palika uzvarētāji, bet vai mums šodien ir viņu ticība un izturības degsme?!

1918. g. 18. novembrī, kad saziņdienests paziņoja pasaulei, ka Rīgā proklamēta suverēna Latvijas republika, tai nebija nedz valsts aizsardzības (apsardzības ministru radīja tikai 6. decembrī), nedz varas un spēka. Gan Latvju kareivju nacionālā savienība (dib. 1917. g.), 18. novembŗa aktā savus vīrus nodeva valdības rīcībā, bet zemē valdīja un noteicēja bija vācu okupācijas vara. Latvijas valstī, uz latviešu zemes, latviešu kaŗapulki bija pakļauti vācu valdībai (tā arī paaugstināja Kalpaku pulkveža pakāpē), kas noteica aizsardzību un kaujas plānus, arī to, kuŗā par upuri, kļūmes vai pavēles neizprašanas dēļ (kaujas pavēle bija nozudusi, to nekad neatrada) krita Kalpaks.

Kad lielinieki jau bradāja mūsu sētas, vāci mums atļāva organizēt zemes aizsardzības spēkus, par Rīgas kaŗa apgabala priekšnieku gan iecelot savu majoru Šreibertu (viņa palīgs formāli skaitījās kapt. Jorģis Zemitāns), vācu stābam (to, mūsu valdībai velti protestējot, sauca par ,,Baltijas (!) landesvēra oberkomando'') bija padotas mūsu vienības. No latviešiem atļautām 18 zemessargu rotām noorganizējām gan tikai 8 (27. decembrī tām pievienojās Cēsu rota), bet 28. decembrī vienu no Rīgas apsardzības rotām, angļu kaŗakuģiem izšaujot brīdinājuma

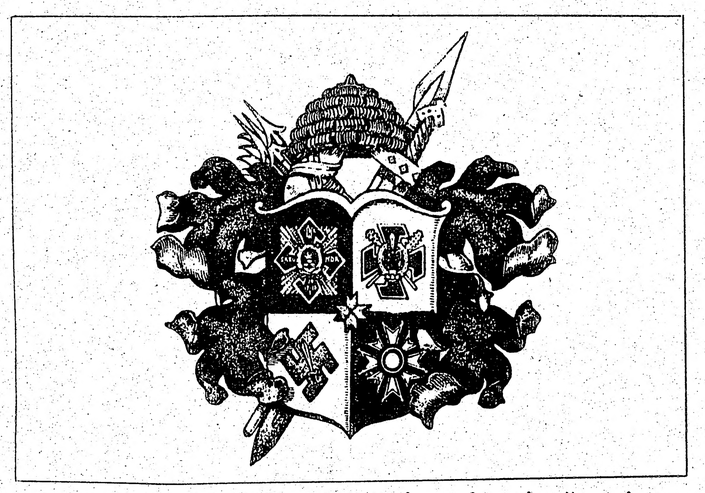

zalves, vajadzēja par sacelšanos atbruņot (10 sarkanos barvežus vāci nošāva, 146 apcietināja). Neuzticamas kļuva arī abas pārējās Rīgas apsardzības rotas. Tautā valdīja apmulsums un bezcerība. Vāci necīnījās, traucās atpakaļ uz dzimteni. Kad zemei mācās sarkanie latviešu strēlnieki, mūsu sociāldemokrati dezertēja no Tautas padomes.

Maskavā 14. decembrī bija nodibinājusies P. Stučkas asiņainā padomju Latvijas valdība. 23. decembrī Ļeņins parakstīja dekrētu par ,,Padomju Latvijas, Igaunijas un Lietuvas republikām.''

Kad 1919. g. 1. janvārī valdība aicināja plkv. ltn. O. Kalpaku pārņemt mūsu kaŗavīru vadību, un nākamajā dienā, kad vācu Dzelzdivīzija posās Rīgu pamest un angļu kaŗa kuģi gatavojās pacelt enkuŗus, Kalpaks izdeva rīkojumu latviešu kaŗavīriem 3. janvāŗa rītā sapulcēties pie Daugavas koka tilta pārgājienam uz Jelgavu, No 1300 apzinātiem kaŗavīriem ieradās tikai mazs (ap 220) bezprātīgo un fantastu pulciņš — Instruktoru un Cēsu rotas un atsevišķi patrioti no pārējām rotām. Ats. Studentu rota, kas bija pakļauta tieši apsardzības ministram J. Zālītim (Krievijas IV valsts domes deputāts un Latviešu strēlnieku bataljona dibinātājs) jau 2. janvārī devās uz Jelgavu, gan pavadot valdību, gan tiešā pārgājienā, bet Skolnieku rotai, kas bija dibināta 20. novembrī (pirmā pagaidu valdības apstiprināta aizsardzības vienība) tās komandieris kapt. Bērziņš rīkojumu atstāt Rīgu nedeva (pats arī nesekoja Kalpaka pavēlei). Kad Pārdaugavas pusē Kalpaks pārskatīja līdzi atnākušos (piektā daļa no iecerētā Latvijas valsts aizstāvju pulka), tas apņēmīgi noteica: ,,Maz gan esam palikušies, gaužam maz!''.

4. janvārī, kad pēc pārgājiena Jelgavas Lindes viesnīcā apsardzības ministram Kalpaks nodeva ziņojumu par savu vīru ierašanos, Jelgavā tanī dienā atradās viss mūsu kaŗaspēks (ap 460 vīru): Kalpaka atvestie cīnītāji, Ats. studentu rota un Ats. Jelgavas rota. Rīgā jau 3. janvārī iejāja lielinieku jātnieki, nākošā dienā bija klāt arī maskaviešu ieceltais padomju valdīšanas galva P. Stučka. Mūsu ,,Sociāldemorkats'' 3. janvāŗa izdevumā aplec sveica sarkano ierašanos!

5. janvārī Jelgavā, pirms Pagaidu valdības pārcelšanās uz Liepāju, apsardzības ministrs ar rīkojumu Nr. 551 formāli iecel plkv. ltn. O. Kalpaku par ,,Latvijas atsevišķā bataljona komandieri'', kas tanī pašā dienā ar pavēli Nr. 1 noformē šī bataljona sastāvu, pamatrotās ieskaitot tos līdzatnākušos kaŗavīrus, kas Rīgā bija piederējuši rotām, kas bija ,,uzdevušas''. Kad 5. janvārī valdībai līdz uz Liepāju aizbrauca Ats. studentu rota, bet pa zemes ceļu turp devās Atsev. Jelgavas rota, Kalpaka bataljons, abu savu rotu sastāvā, Jelgavā paliek līdz 8. janvārim, kad aiziet uz Dobeli un Ventas fronti. Tikai Ventas frontē cīņu laikā bataljonā tiek ieskaitītas atsevišķās studentu un jelgavnieku (jātnieku) rotas. No tā laika līdz pat Rīgas atbrīvošanai šīs 4 bataljona vienības cīņu ugunīs saliedējās nemirstīgā kalpakiešu saimē. Šīs četras kaujas vienības visnotaļ pelnījušas viņu atsevišķu pieminēšanu, kas līdz šim navīstenojies.

1) Neatkarības rota pirmsākumā saucās Instruktoru rezerve (dib. 1918. g. 3. decembrī), domāta kā komandējošais sastāvs vēlākajiem latviešu ,,bruņotajiem spēkiem. Rīgā rota (tai pievienojās 10 vīru Limbažu grupa) mitinājās Annas ielas kazarmās. 3. janvāŗa pārgājienam uz Kurzemi rota ieradās Daugavmalā kā pirmā, gan ar nobirumu (120 no 260). 5. janvārī, noformējot savu bataljonu, Kalpaks rotu pārdēvēja par Virsnieku rezerves rotu, bet pēc pirmajām uguns kristībām pie Lielauces pils (16. janvārī) par Virsnieku rotu. Par varonīgo Skrundas kauju (29. janvārī) apsardzības ministrs rotai ar pavēli piešķiŗ goda pilno 1. Latvijas neatkarības rotas nosaukumu. Rotu visu laiku komandē kpt. J. Balodis (vēlākais Latvijas armijas virspavēlnieks). Kpt. J. Balodis Rīgā, 1918. g. 27. decembrī komandē arī pirmo Latvijas kaŗaspēka parādi (Brīvības un Stabu ielu stūrī) angļu virsniekiem par godu (angļi uz saviem kaŗa kuģiem apmācīja rotas kaŗavīrus Lewis patšauteņu un ložmetēju lietošanā). Šajā parādē brašu ierindas stāju un disciplīnu apliecināja Skolnieku rotas 80 puiši. Pirmās neatkarības rotas sarakstos iemūžināti 195 kaŗavīru vārdi. No šīs rotas izauga 1. Liepājas kājnieku pulks, ar devīzi ,,Tēvu zemes mīlestību mēs ar darbiem rādīsim''. Rotai karogu dāvināja Saldus iedzīvotāji.

2) Cēsu rota izauga no cēsinieku pašaizsardzības vienības, kas Cēsīs noorganizējās jau pirms 18. novembŗa, Oficiālā dibināšanas diena ir 1918. g. 8. decembris, kad Cēsīs ieradās Vidzemes kaŗa apgabala priekšnieks plkv. J. Apinis, kas par Cēsu rotas komandieri iecēla vrsltn. A. Jansonu. Kad rotā pieteicās 300 brīvprātīgo, nebija ieroču, ko tiem dot, bet kad tos sameklēja (16. decembrī ieroču kravu no Rīgas atveda studenti), dzimtenes aizstāvju skaits bija krietni jau sarucis. Plkv. Apiņa stābam Cēsīs bija pieskaitīts arī Kalpaks (paveica frontes izlūkošanu līdz pat Gulbenei). 23. decembrī rota jaunieceltā vrslt. J. Puriņa vadībā pāriet uz Ieriķiem. Kad 27. decembrī rota ierodas Rīgā un apmetas Latviešu biedrībā, līdzi atnākušie studenti (kas rotai atveda ieroču) pāriet uz Studentu rotu un Cēsu rotā paliek vairs tikai 40 vīru. 5. janvārī Kalpakam Jelgavā izkārtojot savu bataljonu, tas par Cēsu rotas komandieri iecel stābkapt. J. Skujiņu un rotā ieskaita no Rīgas atnākušos Latgales virsnieku (10) un Rīgas apsardzības (38) rotu kaŗavīrus. Pārgājienā uz Ventu, pēc incidenta Dobelē, rotas komandēšana atkal jāuzņemas vrsltn. J. Puriņam. Ar vēlākajiem papildinājumiem Ventas frontē, 177 kaŗavīru varēja lepoties, ka viņi cīnījušies par tēvzemi Plkv. O. Kalpaka bataljona Cēsu rotā. Rotas karogā, ko dāvāja Cēsu pilsēta, mude: ,,Visu par Latviju!''

3) Atsevišķā Studentu rota savu vēsturi sāk ar 1918. g. 23. novembŗa studentu sapulci V. Olava komercskolā, kur pārrunāta organizēšanās dzimtenes aizstāvēšanai pret boļševikiem. Drīz pēc tās korporācijas Selonija konvents 29. decembrī nolemj dibināt atsevišķu kaujas vienību ar obligātu iesaistīšanos tanī. 13. decembrī to pašu nolemj Tālavija. 20. decembris, kad apsardzības ministrs J. Zālītis par Atsev. studentu rotas komandieri apstiprina 22 g. veco strēlnieku pulku kapt. Nikolaju Grundmani (seloni), skaitās rotas dibināšanas diena, kaut gan studenti bruņoti dienestu uzsāka jau agrāk (piem., sēļu grupa, B. Einberga vadīta, apsargāja ieroču nogādi Cēsu rotai). Rota Rīgā mitinājās Namsaimnieku kases namā, Brīvības bulv. 2. Līdz 1919. g. 17. februārim, kad Rudbāržos, Ventas frontē, rotu ieskaitīja plkv. O. Kalpaka bataljonā, tā bija padota tieši apsardzības ministram (bija valdības sardze, Liepājā veica garnizona dienestu, sargāja ,,Saratovu'', dzelzceļa līnijas, utml.). Ne visi rotā bija studenti. No skolniekiem rotā bija māc. Andrieva Niedras dēli, jaunākajam kaŗavīram Rolandam Kaugeram bija tikai 15 gadu, 17-gadnieki bija R. Brēdermanis (vēl dzīvs), A. Osis, N. Pētersons un H. Saltups. Starp 18-gadniekiem pieminams dainu krīva Krišjāņa Barona mazdēls Kārlis, kas krita varoņa nāvē 22. martā pie Batariem. Kad K. Barona, LKOK, mirstīgās atliekas vēlāk pārveda uz Rīgu, sirmais dainu tēvs savu mazdēlu pavadīja pēdējā gaitā, aiz šķirsta nosoļojot kājām gaŗo sēru ceļu no dievnama līdz Brāļu kapiem. Tā kā Ventas kauju laukos rotas kaŗavīros bija 5 vecāko latviešu korporāciju (Lettonias, Selonijas, Lettgallias, Talavijas un Frat. Lettica) locekļi, šo korporāciju glabāšanā tika uzticēts rotas karogs (dāvāja rotas goda biedrs tālavietis Z. A. Meierovics). Rotas 216 cīnītāju saimē (no tās dzīvi tagad vairs tikai 7) ir arī Frat. Metropolitana, Latvias un Patrias krāsu nesēji. 99 rotas kaŗavīri nebija korporanti.

6. marta pārpratumu kaujā pie Airītēm vēderā nāvīgi ievainotais rotas komandieris kapt. N. Grundmanis, LKOK, lai nekristu iedomātā ienaidnieka (lielinieku) rokās, nošāvās. Ar Svēto rakstu mudi ,,Nav lielākas mīlestības kā atdot savu dzīvību par saviem brāļiem'', kas bija iekalta viņa piemiņas plāksnē Airītēs (1929. g. martā to iesvētīja kalpakiešu māc. E. Stange) tradicionāli sērsnu mēnesī visus šos gaŗos gadus vienmēr iesākas svētrunas plkv. O. Kalpaka piemiņas dievkalpojumos.

Studentu rotas pēdējās kaujas vietā 1919. g. 22. maijā par Rīgu, pie Piņķu baznīcas, latviešu korporācijas uzcēla (1939. g.) dižu pieminekli. Kad 1919. g. 11. augustā ar vienotās Latvijas nacionālās armijas nodibināšanos izbeidzās Baloža brigāde, Studentu rotu (tai laikā jau Studentu bataljonu) ieskaitīja 3. Jelgavas kājnieku pulkā, kuŗa devīze ,,Es iešu tur, kur tēvu zeme sauks''.

4) Atsevišķās jātnieku nodaļas pirmsākums ir Jelgavā kapt. A. Artuma-Hartmaņa noorganizētā 1. Atsev. Jelgavas rota ar 150 brīvprātīgiem (adjutants Br. Pavasars). Kad Kurzemes kaŗa apgabala priekšnieks plkv. M. Peniķis rotu norīko uz Liepāju, tai seko vairs tikai 40 vīru, kas no vāciem pievāc vairāk desmit zirgu, tā ka visa rota 6. janvārī ērti ragavās dodas ceļā, bet apmetas 50 km. no Liepājas Tāšu Padures pilī.

(Turpinājums 6. lp.)

Pārkrievināšanas vaininieki

ĪSS SKATS PAGĀTNĒ

Vilis Hāzners

(Turpinājums)

ACEN darbība, pēc Muntera domām, esot tikai kalpošana „materiālai alkatībai."

Tad recenzents nobēdājas, ka Muntera dzīves gaita aprāvusies pirms vēsturiskās Helsinku konferences, tas kārtīgi „sabaŗ" ASV prezidentu Rēgenu, kas sludinot „neprātīgus mērķus" un „sludinot krusta karus", pat pārspējot Hitlera Mein Kampf kanibāliskos saukļus...Tad vēl pārmet ASV iebrukumu Granadā, raķešu uzstādīšanu Rietumeiropā un daudz ko citu.

Beidzot recenzents noslavē Munteru, jo viņa publikācijas togad palīdzot saprast reakcionārās kliķes vīru būtību. Muntera brošūras otrs izdevums tagad tautai būšot ar respektējamu izziņas vērtību un aktuāls politisks skanējums...

Šis gaŗais Viļa Samsona raksts (virsraksts „Cita ceļa gājēju pārdomas") smagi apvaino Vilhelmu Munteru. Tas nu ir miris. Un ja arī būtu dzīvs, tāpat būtu spiests klusēt. Bet šī raksta sākumā jau reizi tika pieminēta Muntera apmelošana un, noslēdzot šīs Samsona „filozofēšanas" raksta saturu, Muntera aizstāvēšanai šo rindiņu rakstītājs var apliecināt, ka Munters, vēl dzīvs esot, mums paspējis sniegt informāciju par viņa vārdā uzrakstītiem rakstiem un brošūrām.

Viņš apliecināja, ka neesot šo publikāciju autors, tās esot sarakstījuši citi, tas esot īsts čekas darbs, kuŗa dažkārt gan izmantojusi Muntera izziņas un viņa vārdu, pat viņam piekrišanu neprasot. Viņš kopš Latvijas okupācijas esot bijis čekas gūsteknis, kuŗa arī atradusi ceļus, kā viņu piespiest strādāt tās labā; viņa autora vārdu čeka pratusi izmantot un ne vien viņa, bet arī citus vārdus (maj. Reinholds, rež. Jānis Zariņš, citi).

Šīs nupat iznākušās brošūras uzdevums ir kaila baidīšana no vāciešiem un krievu tautas cildināšana, pārkrievināšanas attaisnojums un latviešu iedzīvotāju, sevišķi jaunatnes, pilnīga maldināšana un baidīšana gan no Vācijas, gan rietumu demokratijām un viņu sadarbību ar latviešu nacionālās kustības vadītājiem.

Vēl Samsona recenzijas saturs rāda, cik nepilnīga Rīga ir informācija par mūsu politisko darbību rietumos, pat divu tautas „nodevēju" (Janumа un Māsēna) „tiesāšana", kuŗi jau sen atrodas aizsaulē.

Un beidzot — kaili Viļa Samsona meli! Bet tas komūnistiem nav nekas jauns!

LKP ĢENERĀLUZSKATS

Runa ir par uzskatu pārkrievināšanas jautājumā, kuŗai mums visiem svešumā un dzimtenē jābūt pilnīgi skaidrai. Arī šo uzskatu nule partijas uzdevumā izteicis jau šajā rakstā daudz pieminētais Latvijas ZA zinātniskais sekretārs (pag.gada 10. decembŗa Cīņa) Vilis Samsons. Tikko arī iznāk viņa jaunā monografija „Naida un maldu slikšņā". Kas tad ir rakstījis jaunajā monografijā, to arī pastāsta pats Samsons. Tajā vēl vienmēr apmelo Vilhelmu Munteru, pašam Samsonam cenšoties pierādīt, cik ļauni ir bijuši savos plānos pēc uzvarētā kaŗa vācieši un, cik vēl ļaunāk ir, tie latviešu nacionālisti, kas kaŗa laikā sadarbojušies ar vāciešiem un vēl šodien, atrazdamies rietumos, ir īsti kangarisma slavinātāji un Latvijas neatkarības prasītāji, kaut vienīgais glābiņš latviešu tautai esot saplūšana ar lielo un brālīgo krievu tautu, saprotams, komūnisma vadībā.

Bet ko tad Samsons raksta savā jaunajā monografijā? Vispirms viņš pastāsta par latviešu tautas 700 gadu ilgo cīņu pret vācu ienaidniekiem un citē pretģermānisko nostāju, kādu paudis LK/b/P CK laikraksts Par Padomju Latviju:

„Latvju tauta gadu simteņus cīnījusēs pret vācu apspiedējiem...1905. gadā, neraugoties uz soda ekspedīcijām un melnās sotņas mežonībām, mēs kāvām zilasiņainos prūšu junkurus, dedzinājām viņu muižas. Pirmā imperiālistiskā kaŗa laikā, Oktobŗa revolūcijā un 1919. gadā latviešu strēlnieki varonīgi atvairīja vācu bandītu uzbrukumus. Šīs varonīgās cīņas tradicijas latviešu tautā nav mirušas. Sarkano latviešu strēlnieku cīņas gars pamodies latviešu tautā. To nespēj nomākt fašistisko varmāku mežonības, to nespēj mazināt asiņainā Hitlera zābaklaiži — tautas nodevēji, kas kā Kangars nodod savu tautu. Tauta cēlusēs cīņā pret saviem vēsturiskajiem ienaidniekiem un pret tautas nodevējiem."

Šo citātu analizēdams, autors saka, ka latviešu nacionālisti paši esot atteikušies no šīs tautas vitālās un patriotiskās nostājas un viedokļa un sākuši kopt kangarismu (t.i. cīņu pret komūnismu, V.H.), kuŗu vēl darot šodien. Sadarbību ar vāciešiem esot attaisnojuši tā laika latviešu nacionālistu izdevumi — Laikmets, kas aizstāvējis fašistisko kliķi, un Izglītības ministrijas mēnešraksts, kuŗā tautskolu direktors A. Dravnieks glorificējis vācu iekaŗotājus. Tas neesot bijis tikai šo publikāciju uzskats, bet visas latviešu buržuāziskā nacionālisma nostājas izpaudums. Vēl tagad emigrācijas vēsturnieki atsakoties no demokratiskās koncepcijas (?), kas nosodītu vācu militārisma agresiju Baltijā. Tāpat tiekot aizmirsts kādreizējais vācu sauklis „Drang nach Osten" un vācu ekspansija uz austrumiem (acīm redzot „vēsturnieks" Samsons nav lasījis nevienu no daudzajiem trimdas vēsturnieku izdevumiem, V.H.).

Un tad tajā laikā esot uzstājušies latviešu īstie patrioti — komūnisti savos izdevumos Cīņa un Par Padomju Latviju, kuŗos esot apskatītas vācu baronu negantās izrīcības agrākā Latvijā, citēti Pumpura un Raiņa darbi, izsmiets Lāčplēša kaŗa ordenis, izslavēti latviešu strēlnieki un atkal minēts Jānis Rainis, sakot: „Un Rainis ir ar mums arī tagad, cīņā pret vācu iebrucējiem. Rainis ir ar mums cīņā par latvju tautas laimi kopējā padomju tautu saimē."

Tad Samsons atkal māna tautu, teikdams, ka nacionālisti slēpuši patiesos vācu nolūkus Baltijas telpā, kādus Austrumu apgabala Reichskomisāra politiskās nodaļas vadītājs Trampedachs izteicis 1942. gada 10. februārī par vāciešu koloniālisma nolūkiem Latvijā, proti: „Baltijas telpai jākļūst par vācu kolonizācijas, un ne tikai par vācu dzīves telpu.

(Turpinājums sekos)

Pieminа...

(Turpinājums no 5. lp.)

18. janvārī apsardzības ministrs rotu pārdēvē par Atsev. Jātnieku nodaļu, kuŗai no Tukuma pievienojas kapt. Al. Lēvinga jātnieku eskadrona 5 (no 28) vīri. 24. janvārī daļa jātnieku dodas uz Ventu, Kalpaka rīcībā, bet ar 1. martu visa vienība iekļauta Kalpaka bataljonā. Pavisam nodaļā dienējuši 107 jātnieki. Uz karoga, ko tai dāvināja Liepājas latviešu biedrība, mude „No zobena saule lēca". Šo rindu rakstītājam bija gods būt klāt arī šī karoga iesvētīšanas svinībās.

Atceroties plkv. O. Kalpaka 65. nāves dienu, dziļāk pārdomāsim to vārdu nozīmi, kas bija iekalti melnajā granītā Airītēs viņa nāves vietā, pie priedes, pie kuŗas tas saļima (pieminekli 1921. g. darināja Saldus akmeņkalis J. Sieriņš): „Pieminiet — tēvu zemes brīvestība pirkta dārgām asinīm!". Dārgas asinis lietas latvju tautas dzīvībai! Cildināsim savus varoņus, lai jaunā latvju paaudze svešumā kļūst tēvzemes mīlestības apgaroti patrioti. Varoņu kultu kopjot, 6. marta piemiņas saietos neaizmirsīsim arī savus Ziemeļniekus, kaŗavīrus, kas Latgales frontē cīnījās pret komūnistiem, arīdzan mūsu leģionāru pulku dalībniekus, Latvijas pašaizliedzīgos sargus negaisa naktī (16. marts taču ir mūsu Leģionāru diena!), kas, līdzīgi kalpakiešiem, gāja mirt par tēvzemes brīvību un ugunīgiem burtiem pierakstījās mūžības grāmatā.

Savu varoņu vienmēr dzīvajām rētām godbijībā dziļi galvas lieksim, tas dos garīgos spēkus izturēt arī šo dūres tiesību netaisnīgo laikmetu. „Tikai vienu nedrīkstam zaudēt: savu sirds degsmi, dvēseles viziju par nākotnes mirdzumu, ja tā paliks dzīva, tad tauta izturēs visas grūtības, paliks dzīva un dzīvos mūžīgi!" (Kārlis Ulmanis, kas 1919. gadā kalpakiešus cīnās aicināja).

Lai Latvijas vārds un kalpakiešu, brīvības cīnītāju un leģionāru asins upuŗi satur mūs kopā un rāda pareizās ceļa zīmes!

Pirmais ASV latviešu nacionālpolītiskais seminārs Vašingtonā

Amerikas Latviešu Apvienības Ārējās informācijas birojs 30., 31. martā un 1. aprīlī rīko nacionālpolītisku semināru, lai pulcinātu visus sabiedriskos darbiniekus, jaunatni un citus interesentus un iepazītos ar pēdējiem notikumiem Latvijā, trimdas centrālo organizāciju darbību un lai atrastu veidus, kā kāpināt un uzlabot nacionālpolītisko darbību trimdā un Latvijā. Visi laipni lūgti piedalīties.

Semināra dalībniekus pieņems Baltajā namā, kur viņus informēs vairāku ministriju ierēdņi par mums aktuāliem jautājumiem. Pieņemšanā būs jautājumiem. Pieņemšana būs arī Pentagonā, kur pēdējo informāciju par Padomju savienības kaŗaspēka bazēm un izvietojumu Latvijā sniegs Aizsardzības ministrijas pārstāvis. Paredzēta arī speciāla Pentagona apskate.

Semināra programmā būs konspektīvs pārskats par latviešu trimdas organizāciju darbību, veidi, kā organizēt un kāpināt politisko darbību latviešu centros, metodes, kā ietekmēt ASV valdību, kongresu, presi un publikas domu, notikumi Latvijā un pretestības kustība un kas mums jādara, lai latvju tauta neiznīktu. Semināra dalībniekiem būs izdevība dzirdēt un satikties ar latviešu dažādām personībām, kā arī ar Dr. Zdzislaw Rurarz, Polijas bijušo sūtni Japānā, kas pārbēga uz rietumiem 1981. gadā, paņemdams līdz milzu informāciju par PSRS plāniem Baltijā un citur Eiropā, kā arī Linu Kojeli, Baltā nama pārstāvi šinī konferencē. Semināra norisē ir ieplānots dalībniekiem aktīvi piedalīties vairākās darba grupās, kuŗas mēģinās atrast atbildes uz nozīmīgiem nacionālpolītiskiem jautājumiem.

Seminārā piedalīsies eksperti politiskos jautājumos no ASV, Kanadas un Eiropas, ieskaitot bijušos KGB virsniekus. Semināra nobeigumā svētdienas pēcpusdienā paredzēta Vašingtonas latviešu nama apskate, kur darbojas arī PBLA, ALA, JABANC biroji un latviešu mūzejs, senmantu krātuve.

Seminārs notiks The Governors House, Holiday Inn, 1615 Rhode Island Ave. N.W. (četri bloki no Baltā nama) Washington, D.C. 20036, tel. 1-800 821-4367. Piedalīšanās maksa seminārā 65 dol. no personas. Tanīs ieskaitītas vienas kopējas pusdienas un divas vakariņas. ALA AIB ir rezervējis istabas šinī pašā viesnīcā, to cena ir 55 dol. par nakti. Vienā istabā par to pašu cenu var pārnakšņot 4 personas. Viesnīca istabas turēs tikai līdz 17. martam.

Pieteikšanās un tuvāka informācija pie Anitas Tērāudas, American Latvian Association, 400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850, tel. (301) 340-1914.

Lūdzu atbalstait šo nozīmīgo notikumu, un uz redzēšanos Vašingtonā!

Aristids Lambergs
Ārējās Informācijas biroja vadītājs

Uzmanību!

Šā gada 4. martā pl. 14 notiks sanāksme Ungāru kultūras centrā, 840 St. Clair Ave W.

Šinī sanāksmē konservātīvo partijas radošie politiķi piedalīsies domu un ierosinājumu izmaiņā par jautājumiem, kas skaŗ Baltijas valstis un Eiropas tautas.

Galvenais runātājs:

Hon. Michael Wilson, P.C., M.P.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

Vanagu Kārlis

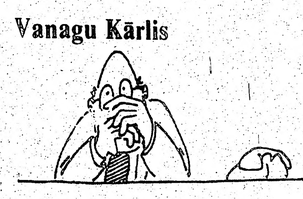

Trimdinieka piezīmes 116

Jāņa Dāliņa piemiņas fonds jauki apliecināja savu virzienu, pirmo balvu piešķirot „latviešu Solžeņicinam" Olafam Brūverim. Reputāciju apēnoja nākošās balvas pārsteidzīga piešķiršana Amerikas jaunajam liberālim, sociāldemokratu līdzstrādniekam Mārim Graudiņam, bet tas izlabots, trešo reizi balvu piešķirot vīram, kas to pelnījis ar savu paraugu nacionālajā stājā un tautas darbā — prof. Dr. J. Priedkalnam. Kad P. studēja Minesotā, tas vadīja amerikāņu kustību par Baltijas valstu atbrīvošanu, tagad darbojas Austrālijas latviešu informācijas centrā, vada mūsu jaunatnes nacionālo darba grupu polītisko darbinieku sagatavošanai, māca nacionālus priekšmetus vasaras vidusskolā, ir aktīvs daudzās profesionālās organizācijās, konsultants arī Nobela Miera prēmijas komisijā.

Patika jaunā laureāta prof. Dr. J. Priedkalna norāde, ka mēs radām maldīgus ieskatus, ja savos 18. novembŗa svētkos nepieminam mūsu tautas 4000 gadus ilgo vēsturi, no kuŗas vairāk par 3.000 gadiem latvju tauta pati valdījusi savā zemē! Ja to nedarām, sveštautiešos var ieviesties ieskats, ka Latvija radusies tika 1918. gadā, I. Pasaules kaŗa laikā, un tādēļ nav liela bēda, ka tā de facto zudusi 2. pasaules kaŗā."

* * *

Jauno putnu jaunās dziesmas! 6. Vispasaules latviešu jaunatnes kongresā janvārī Austrālijā pausti jauni cēli mērķi: jaunatnei jāveido veselīga opozicija pret pašreizējām trimdas sabiedriskā darba metodēm! Šo gudrību turp aizlidināja ASV liberālo „laikmetistu" triecienvienība, par kuŗu ķengurzemes cālīšus jau brīdinājām agrāk. Kuŗās trimdas birzīs tā ieperina savas „veselīgās opozicijas" dzegūzēnu olas, tur sākas pavisam neveselīgi ņigu-ņagu dialogi, traucējot mierīgo darbu. Šīs „veselīgās opozicijas", kas pret trimdas vadības darba metodēm tagad tiek ierosinātas malu malās, vēl vairāk atšķaidīs stingrās stājas nacionālpolītiskos principus par prieku Rīgas „kultūras" komisāriem. Večiem nu mierīgi jāstāv pie ratiem, kuŗus pašu izaudzētie „veselīgie opozicionāri" stumj uz grāvi!

* * *

Bez latviešiem ir grūti, bet ar latviešiem vēl grūtāk, tā jāsecina, izlasot „Austrālijas Latvietī" Arvēda Siktaŗa sūkstēšanos par melburniešiem: „Te ir sadarbības meklētāji, kuŗi no brīvas gribas sastāv komūnistu vai galēji kreisā spārna arodbiedrībās un lēkā pēc komūnistu stabules vēl vairāk nekā mūsu nelaimīgie tautieši dzimtenē! Sevišķi tas sakāms par tiem, kuŗu ziņā atrodas mūsu jaunatne. Vajaga apzināt šos komūnistu atbalstītājus un tos izslēgt no korporācijām, Daugavas vanagiem u. c. organizācijām".

Olafs Brūveris visiem saprotami pateicis, kālab mums citas izejas nevaid: „Ja mēs neatmodīsimies, lai apzinātos savu vietu, atbildību un sūtību, tad mēs neesam vērti, lai tiktu vēl ilgāk rietumu brīvību un demokratijas pasargāti!" Jautājums, vai esam taisnīgi, ja itin neko nedarām, lai vērstos pret pakalpiņiem okupantu varas programmām trimdas saimē, bet tādus pašus pakalpiņus apspiestajā tēvzemē saucam par „krievu dibeņlaižiem". Izmēzīsim vispirms paši savas istabas...

* * *

Aso vārdu rūgtie pilieni mūsu saldās dzīves biķerī. (Tuvu tālu saklausīts pa trimdas pagastiem):

„Dīvaini, ka sabiedrība mēdz uzskatīt it kā par brīnumu latviešu bērnu, kas runā latviski. Brīnīties gan vajadzētu par bērniem, kuŗiem abi vecāki ir latvieši, bet kuŗi latviski nerunā! Tādi vecāki apzaguši savus bērnus, atņemot tiem latviešu mēli..." (Viesturs Karnups). —„Turpinot dzīvot tā, kā dzīvojušas pēdējās trīs paaudzes, pēdējo latviešu nāve sagaidāma ap 23. gadsimtu, bet latviešu valoda un Latvijas jēdziens izzudīs jau agrāk! Mums ir ļoti kaitīga tieksme nelādzīgas parādības aizbildināt ar nenovēršamību, paklauties apstākļiem un justies sakautiem!" (Andris Zeidaks) —

„Ja kaut kur konstatētas kādas nebūšanas, tad parasti tās cenšas noklusēt, aizbildinoties, ka ar to būšot iedots materiāls Rīgas propagandas izdevumiem. Kālab tādas pāniskas bailes no tiem? Viena no mūsu brīvības priekšrocībām ir tā, ka par nebūšanām drīkst runāt un par tām jārunā, pretēji Padsavienībai, kur nebūšanas veicina un atbalsta" (Kārlis Stāmurs, Kaŗa Invalida redaktors). — Kādā trimdas novada izdevumā par vietējo DV sarīkojumu šāda kritika: „Runa bija drausmīga: nesagatavota, gaŗa, pilna asu un nepārdomātu vārdu, kas satrieca lielāko klausītāju daļu."

Ja Polijā būtu Irānas vai Lebanonas naftas lauki, tad Amerikas prezidents jau sen būtu atbrīvojis kā Poliju, tā pārējās okupētās valstis Eiropā. Ja Baltijas jūŗas vidū pēkšņi gaisā šļāktos bagāts naftas avots, Baltijas tautu polītiskā dilemma tiktu nokārtota nedēļas laikā" (Dzintra Karīna). —

„Daudzkrāsaina un patīkama ir Gaŗezera latviskā seja. Bet, īpaši lielākos ļaužu sabraukumos, pavīd arī mums sveša, sabojāta seja, kad rokās alus skārdenes vai vīna pudeles, kad reti dzirdams kāds vārds latviski, nevienas latviešu dziesmas." (A. Bolšteina runa, Gaŗezera vidusskolas 14. izlaiduma aktā).

* * *

Apskauduši mūsu panākumus vēstuļu rakstīšanā valstsvīriem, pirmo reizi tādu akciju nozīmību tagad atzinuši arī komūnisti: „Komsomoļskaja Pravda" iespiedusi angļu valodā vēstuli ASV prezidentam R. Rēgenam (ar pareizu adresi: 1600 N. W. Pensilvēnijas ielā, Vašingtonā), kas jāparaksta un jānosūta. Kas maksā pastmarkas, gan nav teikts. Akcijas mude: „Mēs neļausim pasauli saspridzināt!" Cik no tām saņemtas Baltajā namā, ziņu nevaid...

* * *

No Daugavas Vanagu ASV valdes apkārtraksta: „Ikviens DV, kas redz, kādus pārkāpumus vai nekārtību, bet klusē, ir tikpat vainīgs kā tas, kas dara nepareizi. Patiess DV mēģinās kļūdas izlabot, bet nekādā gadījumā nesauks to, kas uz kļūdām aizrāda, par „gaisa jaucēju" vai, pat vēl ļaunāk, par „ūdens lējēju uz sarkano dzirnavām".— Teicami būtu, ja mūsu sabiedriskajās rosmēs līdzīga stāja būtu ikvienam latvju trimdiniekam.

Karavana 84 — Rīgas paviljons darbosies Toronto Latviešu Centrā no 22.—30. jūnijam. Šogad viesus sagaidīs Rīgas pilsētas galva Atis Freimanis un Rīgas „princesīte" Aelita Brīviņa. Foto V. Plampe.

Attēlā mūsu architekti ar referentu Gunāru Birkertu pēc referāta Toronto Centrā; no kr. A. Vilmanis, U. Gustavs, G. Birkerts, E. Janišs, J. Zvilna; 2.r. — G. Milics, V. Malējs, P. Celmiņš, M. Valdmanis, J. Kravis, P. Rasiņš, A. Roze, A. Uiska. Foto V. Plampe.

Arī Toronto bērniem līdz 12 gadu vecumam bija Centrā sava izstāde, kas saucās — Šī māksliņa ir jauniņa.— Attēlā bērni, aizmugurē redzama daļa no viņu darbiem. Foto V. Plampe.

TORONTO ZIŅAS

● TLTA vēstures referātu ciklā Dzīvā vēsture vēsturnieks T. Puisāns 15. februārī Latviešu Namā referēja par latviešu tautas nacionālo atmodu svešās ietekmēs, apskatot emancipētā filozofa Ruso (1712 — 1778) dzīvi un darbu. Ruso kā bēglis publicējis savus darbus ārpus Francijas. Referents nobeigumā teica, ka katrai tautai sava sūtība un sava misija, ko nevar apturēt, ne grozīt sveša vara. Uzspiestais svešais jūgs gan var uz laiku apturēt apspiestās tautas augšanu, bet nevar to galīgi nomākt. Pēc vācu filozofa Gotfrīda Herdera (1744 — 1803) domām tautības jēdziens nav ne politisks vai bioloģisks, bet gan garīgs un morāls. Tautas var pastāvēt un augt, ja tām ir iespēja radīt garīgas dzīves vērtības un tajās parādīt savu īpatnējo dvēseli. Herders tulkojis Ziemeļeiropas tautu folkloras materiālus un sajūsminājies par to īpatnējo vienkāršību un augsto ētisko vērtību. Tās rāda, ka šīs tautas dzīvojušas laimīgu un pilnvērtīgu dzīvi dabas klēpī. Tikai svešās invāzijas nospiedušas šīs tautas nedabiskā fiziskā un garīgā verdzībā. Referents mudināja kalpot savai tautai atmodas laika ideju garā. Šī kustība būtu pilnīgi apskatāma divos tematos: Nacionālais romantisms latviešu literātūrā un Latviešu nacionālā atmoda Latgalē. Ar šiem diviem referātiem varētu nobeigt apskatīt vienu svarīgu posmu latviešu tautas vēsturē, kuŗas produkts mēs katrs esam šodien. Pēc referāta bija dzīvas debates par mūsu senču un kristīgo kultūru. Nākošā referātu ciklā 21. martā no pl. 19—21 vēsturnieks Edg. Kiršs runās par Latvijas saeimu uz Eiropas politiskā fona no 1920.—1940.gadam.

● DV Toronto nodaļas makšķernieku sekcija rīko 4. martā no plkst. 7:30 - 12:30 Šimko ezerā, Viginia Beach, žibulēšanas sacensības, sapulcēšanās no rīta Virginia Beach ceļa galā uz ledus.

Aicināti visi žibulēšanas sporta cienītāji, — veci un jauni. Kā parasti, DV ceļojošo balvu var iegūt tikai DV organizācijas dalībnieks vai dalībniece, bet pārējās balvas — ikviens sacensībās registrētais žibulētājs.

● 25. martā Sv. Andreja baznīcas zālē DV Teātris Kanadā dāvina TLB sestdienas skolai savu izrādi pl. 18 — Spāniešu muša. Teātŗa vadītājs Valdis Martinsons, atbalstot vecāku komitejas izrādes organizēšanas darbu, sagādās arī reklāmas plakātus un teātŗa programmas. Sv. Andreja draudzes dāmu komiteja sagādās bufeti, kuŗas atlikums arī paredzēts skolas darba atbalstam.

● Pensionāru apvienība 23. februāŗa sanāksmē Latviešu Namā ap 180 apmeklētāju noskatījās pašu teātŗa grupas iestudēto Elzas Vinteres vienčēlienu, ko sagatavojusi Biruta Komarovska, pašai tēlojot līdz. Pārējos tēlotājos Eduards Austriņš, Valentīna Šimiņa, Anna Adītāja, Valdis Kalniņš un Dominiks Zelčs. Sufliere Magda Šterna. Dāmu komitejas priekšniece Valda Zvanītāja pateicās spēlētājiem ar ziediem. 8. marta saiets būs veltīts plkv. Kalpaka piemiņas dienai. Referēs Virsnieku apvienības agrākais priekšnieks kapt. A. Millers.

● Ērģelniece Ruta Āze spēlēs ceturtdien, 8. martā, pl. 12.10 pusdienas laika koncertā Sv. Paula baznīcā (227 Bloor St.E.). Atskaņos Bacha, Brāmsa un Šūmaņa skaņdarbus. Ieeja bez maksas.

● Toronto latviešu koncertapvienības pēdējais šās sezonas koncerts 13. martā pl. 20 Sv. Lorensa mākslas centrā, Town Hallē; viesosies mecosoprāns Melita Mičule no Freiburgas operas Vācijā, kur saistījusies par pastāvīgu solisti.

● Pēc ilgas slimošanas 12. februārī miris Norberts A. Preiss. Viņš dzimis 1946.g. 13. decembrī Brazilijā. Aizgājēju 14. februārī no Skarboro baptistu baznīcas uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. Džons Kārlis Ķeidāns un māc. Daglos Vebsters. Nelaikis atstāj Toronto sievu Eliāni, dēlu Richardu un meitu Elizabeti, vecākus Ādolfu un Zofiju Preisus, māsu Soniju un Brazilijā brāli ar ģimeni.

● Ņumarketā miris 67 g. vecumā Arturs Mauslis. Viņš miris trīs nedēļas pēc savas sievas Antonijas bērēm, kad saļimis ceļā uz izvadīšanu un ievietots slimnīcā. Pirms desmit gadiem Arturs un Antonija Maušļi pārcēlās no ASV uz Toronto, kur viņiem piederēja delikatesu veikals, ko vēlāk izbeidza un pārcēlās uz tagadējo dzīves vietu Toronto ziemeļos. Aizgājēju 23. februārī Ņumarketā pārpelnošanai izvadīja māc. J. Cālītis. Bēres bija izkārtojis brālēns A. Dumpis, jo nelaikim citu piederīgo Kanadā nebija.

● Pēc Centra 12. februāŗa svētdienas azaida sekoja Jāņa Paliepa referāts Aistu (baltu) tautu kultūrģeografiskā izcelsme Eirāzijā, ko noklausījās ap 40 apmeklētāju. Sarīkojumu vadīja V. Upeslācis, kas arī iepazīstināja ar referentu. Savā referātā J. Palieps apskatīja pirmbaltu un pirmvēdu tautas senvēstures laikā no 2500. gada pirms Kristus līdz Kristus dzimšanas gadam, kad pirmbalti virzījās uz Baltijas jūras pusi, tagadējā Baltijas territorijā. Pie baltu cilts piederēja latvji, lietuvieši, senprūši, jatvingi un galingi. No 12. līdz 14. g.s. jatvingi un galingi cīnījās ar ieplūstošiem slaviem. Nepareizs pieņēmums ir meklēt tautu pirmdzimteni, jo tautas bija ceļojušas un tikai aptuveni varētu noteikt to apjomus. Laikā no 2.500. gada pirms Kristus līdz 1.200. gadam pēc Kristus, kad slavu ekspansija bija pabeigta, aistu daļa Latgalē līdz Vitebskai saplūda ar citām tautām. Pēc tam ap 1.200. gadu pēc Kristus vācu krustneši divos virzienos ienāca Baltijas telpā: no Senprūsijas territorijas dienvidrietumos un no Baltijas jūras uz Rīgu. Senprūsiju pievienoja Vācijai, latvieši tika pakļauti vāciešiem, bet lietuvieši — poļiem. Referents savu stāstījumu papildināja ar slīdīšu izrādi un ģeografiskām kartēm. Pēc referāta bija pārrunas. Nākošā svētdienas referātu ciklā 4. martā A. Memeņa referāts ,,Latvju rakstu valoda'', papildināts ar slīdītēm.

● Sv. Jāņa baznīcā 19. februārī koncertēja kamermūzikas ansamblis (Winds and Strings) brāčista Artura Jansona vadībā, piedaloties kanadiešu māksliniekiem (bazūna, čells, vijole, flauta un brāča). Programmā bija komponistu Makša Rēgera, V.A. Mocarta, J.B. De Boismotier, B. Martin un F. Deviene skaņdarbi. Koncertu noklausījās 80 apmeklētāju. Visi bija aicināti pie draudzes dāmu komitejas kafijas galda. Nākošā kamermūzikas koncertā, 29. aprīlī, pl. 13 Sv. Jāņa baznīcā atskaņos arī vienu prof. T. Ķeniņa skaņdarbu.

● Sasniegusi 82 mūža gadus, 21. februārī mirusi Emma Brante, dzimusi Muceniece. Aizgājēju 25. februārī no Turnera un Portera bēŗu nama uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. J. Cālītis. Nelaiķe atstāj dēlu Laimonu, vedeklu Lidiju, meitu Ausmu Hoepneri un divus mazbērnus.

● Savās mājās 21. februārī pēkšņi miris Jānis Vītols. Viņš dzimis 1894.g. 4. septembrī Alojas pagastā, atstājot meitu Ainu, znotu Kārli Pavasaru un mazdēlu, dēlu Jāni, vedeklu Maiju un divas mazmeitas.

● Māc. A. Briedis kristījis Tatjanu Karlu Lazdiņu, Voldemāra un Darlēnas meitu no Boumanvilles, Ont.

● Lekciju ciklā Sievietes Centrā 15. februārī referēja Norma Faina (Fine). Viņa ir reģistrēta slimnīcas māsa. Referāts bija par veselības uzturēšanu pašu spēkiem. Viņa pastāstīja par muguras un galvas sāpēm — migrēnu un kā tās apkaŗot. Viens no paņēmieniem ir ,,biofeedback'' technika, kur cietējs iemācās koncentrēties un pārvaldīt savas ķermeņa funkcijas, piem. sirdspukstu palēninášanu un kontrolēt asinsvadu elastību, kuŗas līdz šim uzskatīja par automatiskām ķermeņa funkcijām. Referente minēja arī kādu citu paņēmienu — ,,visualation'', t.i. ka cilvēks spēj kontrolēt paša sajūtas ar hipnozi — iedomāties būt enerģiskāku, kāds, piem., kādreiz bijis sportojot, un šo sajūtu pārcelt uz pašreizējo stāvokli. Viņa nodemonstrēja arī vizualizācijas vingrojumu paņēmienus, kuŗos piedalījās arī klausītājas. 14. martā par izdevīgiem naudas ieguldījumiem runās šīs nozares speciāliste Dēvija Hersta (Hurst).

● LELBA teoloģijas kursi notiks no 12.—25. augustam Sv. Andreja draudzes Sidrabenē. Kursu vadītājs māc. Juris Cālītis, LELBA evaņģelizācijas nozares vadītājs.

● Toronto DV nodaļas gadskārtējā biedru pilnsapulce 26. februārī bija pulcinājusi 109 dalībniekus. Pēc priekšsēža Z. Akota uzrunas ar klusuma brīdi godināja mūžībā aizsauktos nodaļas biedrus. Pārvēlamo priekšsēža vietnieku Laimoni Ozolu ievēlēja par jaunu (81 balss).Pārvēlamos valdes loc. Mirdzu Lejiņu, Ainu Selgu un R. Pētersonu (nekandidējošā V.Jostiņa vietā) ievēlēja ar aklamāciju. Revīzijas komis. ievēlēja līdzšinējos A. Putniņu, A. Jomu un P. Broku un kā rev. komis. kandidātu — M.Toži.

Par nodaļas pārstāvjiem delegātu sapulcē izraudzīja Z. Akotu, L. Ozolu, V. Cini, M. Lorbergu,A. Šternu un R. Pētersonu.

Sapulcē piedalījās Kanadas zemes valdes priekšs. G. Brikmanis. Tā ilga nepilnas 4 1/2 stundas. Pieņēma valdes, sekciju un revīzijas komis. ziņojumus. Sapulci vadīja P. Ratnieks ar I. Zamlovski.

MINSTERES BRAUCĒJIEM

Vai lidojums uz Minsteri ir jau nokārtots? Pasteidzieties — zvanait Inesei Grodnei, tel. 789-5304. Pārstāvēsim Kanadas latviešus kuplā skaitā! Būs senie draugi, atmiņas, sarīkojumi valdzinās ikvienu. Koristi un atsevišķi dziedātāji, nekavējoties iesūtait vārdisku sarakstu ievietošanai svētku vadonī un grupējumus apmešanās vietām Monikai Jonānei, 271 Rush olme Rd., Toronto, Ont., tel. 536-5235.

Latviešu Centrā

12. martā

pl. 13 A/S Latviešu Nams filatelistu grupas sanāksme.

pl. 14 Filatelistu kluba kārtējā sanāksme.

Meklēju

līdziedzīvotāju dāmu — nesmēķētāju 2 guļamistabu nemēbelētā dzīvoklī Queen Lee (Beach) rajonā. Zvanīt 922-2587 Silvijai.

Veltu Roni,

dzimušu Jansoni 1922.g. (mācījusies V. Olava komercskolā) **un viņas vīru Jūliju Roni meklē Veronika Freimane (tagad Ēvalde).**

Lūdz rakstīt: **K. Kalejs, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214, U.S.A.**

Oficiāls paziņojums.

Atsevišķus paziņojumus neizsūtīs.

A/S ,,Latviešu Nams'' zemāk minēto grupu sapulces Latviešu Namā, 491 College ielā, Toronto:

Darba kārtībā:

Ziņojumi par namu un kandidātu vēlēšanas valdei, revīzijas komisijai un dāmu komitejai.

12. martā pl. 19	13. martā pl. 19
Sv. Andreja draudzes grupai. Sapulci sasauc grupas pārst. O.Indzers.	**Nama vienības grupai. Sapulci sasauc grupas pārst. E. Koks.**

TORONTO DV SPORTA KLUBA

Sezonas atklāšanas balle

sestdien, 10. martā, pl. 19 DV namā,

125 BROADVIEW AVE.

Girgensona deju mūzika • Baleta priekšnesumi
Atspirdzinājumi • Jautra sadzīve

Ielūdz

TORONTO DV SPORTISTI

Grāmatu un video materiālu krājējs,

39 g.vecs, vēlas sarakstīties ar baltiešu kristīgu dāmu, 20—40 g. vecu.

Rakstīt šai avīzei ar norādi:

GRĀMATU KRĀJĒJS

SAULAINES PĀRVALDE MEKLĒ virtuves personālu

Saulaines bērnu nometnei, **no 1. jūlija līdz 12. augustam.** Lūdzu pieteikties pie **R. Suchovas (416-225-1734) vai E. Reinfeldes (636-1811).** Meklējam arī **vadītājus.** Tuvāka informācija pie **I. Semenovas (751-1959) vai M. Lūša (494-3858).**

Valentīns Pāvuls

Neptūna kalps

(28. turpinājums)

Pirmā diena skolā, pareizāk sakot — pirmais vakars skolā pagāja, skatoties pa labi, pa kreisi un taisni priekšā. Direktors mums apjautājās, kā pavadījuši svētkus un, atbildi nesagaidījis, novēlēja labas sekmes mācību gadā un izsauca skolēnu vārdus, lai uzzinātu, kas man sēž blakus. Pa kreisi man sēdēja Zaķis, pa labi Auniņa jaunkundze un aiz tās Lapsa, kas ar kreiso roku grābstījās gar Auniņas labo cisku, it kā štrumbantes meklēdams. Man saskrēja asinis galvā, jo uz kuģa braucot tā kaut ko nebiju redzējis. Biju tā sašutis, ka nevarēju sekot tiem iksiem un igrekiem, ko Landavs rakstīja uz tāfeles.

Brīvstundā ar Zaķi sarokojāmies un noskaidrojām, ka es esmu jūrnieks un viņš Rīgas pilsētas domnieks, precējies un divu bērnu tēvs. Lapsa esot kādas pilsētiņas galvas izlaists memmes dēliņš, un uz to neesot ko skatīties. Man viņš arī palika visu skolas laiku kā tukšs gaiss. Auniņa junkundze man draudzīgi uzsmaidīja, bet es jau nu ar tādām neielaidīšos!

Pēc pārtraukuma fizikas skolotājs zīmēja lodi uz slīpas plāksnes, krītainiem pirkstiem urbinājās degunā, saripināja starp pirkstiem mazu baltu bumbiņu, izklaidībā to pazaudēja un urbinājās atkal, lai uztaisītu citu.

Siliņš mākslas vēsturē stāstīja par seno grieķu skulptūrām, kuŗām bija apdauzīti deguni un nolauztas rokas. Gāju mājās drusku apdullis. Gaŗo ceļu pa tiltu un Balastdambi nakts vēsumā mērīdams, varēja domas sakārtot, bet — vienai dienai pietika.

Iegrimu mācībās kā dziļā sniegā, uz Daugavu pēc ūdens iedams, un pagāja laiks, kamēr atkārpīju āliņģi un iebradāju taciņu, lai gudrību spaiņus piesmeltus atnestu mājās un salietu savā tukšajā paurī. Katru vakaru divreiz pārstaigāju gaŗo ceļu, vai nu pa tiltu, vai ieslīpi pāri Daugavai slidinoties pa ledu. Projām ejot, atkārtoju uzdotos galvas gabalus, bet mājās nākot apstājos pie spuldžu stabiem. Vēstures gaitu centos iekļaut savu soļu taktī un laternu atstarpēs, bet lāga neizņāca. Rīga dibināta 1201. gadā, kaŗš sākās četrpadsmitā, Latvijas valsts... Nē, sajūk soļi. Labāk skaitīt dzejoļus. Mūžam mēs nemiera bērni... Vai daktilis? Kur dzelži un cirvji bez rimšanās klaudz... Jeb šis ir daktilis? Jāpaskatās. Aī jambiem ātrāk tiek uz priekšu. Tie dzīšus dzen. Visraitāk soļi vedas ar tautasdziesmām. Saulīt tecēj' tecēdama, tā palika Ķīpsalā; Gudri kungi skolā gaida, lai atsāku mācības. Grūti gājis maniem tēviem... Bargi kungi, pelavmaize, melna čūska miltus mala jūras vidū uz akmeņa. Ir gan iedoma! Pūt vējiņi, dzen laiviņu, aizdzen mani Kurzemē... Gan jau aizdzīs atkal vasarā.

Kā bubuļi priekšā stāvēja eksāmeni. Kad tiku pāri visām saknēm, pakāpēm un iedzinu pārējos pie otrās pakāpes nolīdzinājumiem ar diviem vai trim nezināmiem, pieteicos Landavu Ziedonim. Viņš ieskatījās klases žurnālā un paziņoja, ka esmu pārbaudījumu jau izturējis, kad pie tāfeles pierādījis Pitagora teorēmu. Atcerējos gan, ka biju pacēlis roku, kad citas paceltas rokas neredzēju. Pitagora bikses pazinu jau no seniem laikiem un nesagaidīju, ka to uzskatīs par eksāmenu. Līdzīgi notika ar Līgotņu Jēkabu, jo savā domrakstā biju ielicis visādus darāmus un ciešamus divdabjus no Līgotņu pelēkās grāmatiņas. Kļuvu pilntiesīgs L.K.V.Biedrības P.V. skolnieks.

Sāku izvēlēties mācību priekšmetus un draugus pēc savas gaumes. Man patika matēmatika, fizika un divi pavisam jauni priekšmeti: loģika un psiholoģija. Angļu valodu mācījos ar interesi, bet vācu tik vien, lai atzīmes nenoslīdētu zem trijnieka. Laikam Ķīpsalas kārklu vācietes bija mani apkaitinājušas. Zīmēšanas dēļ sadraudzējos ar Leonidu Bangu, kas vēlāk iestājās mākslas akadēmijā un centās mani pierunāt darīt to pašu. Zīmēšana man veicās, un mājās zīmēju kuģus un tēva un mātes portretus. Tos tēvs ielika rāmjos un piekāra pie sienas, bet nekāda aicinājuma nejutu mākslai ziedot mūžu kā viduvējs gleznotājs. Ar otru draugu Skuju debatējām par literātūru, dzeju un pasaules netaisnībām, un tā pie debatēm arī palikām. Mācoties, zīmējot un debatējot sagaidīju vasaru un apliecību, ka esmu pārcelts uz ceturto klasi.

Strēlnieks

Dzīvoju divas dzīves: vakarā skolnieks, dienās — kuģa puika. Neptūnam rūsu skrāpējot, kādreiz iedomājos par oksidēšanās reakcijām, dzelzs oksīdiem un dioksīdiem, Krāsas maisīdams gudroju, no kā tās sastāv. Sarkanais mīnijs, svina baltais bija pavisam kas cits nekā izlikās. Ūdens vietā padzēros H_2O; elpoju skābekli, slāpekli, atšķaidītu. Izelpoju CI, bet pa otru galu kādreiz izskrēja metāns un citas degošas gāzes ar īpatnēju smaku. Turpat uz Neptūna sienas ar sarkanu pindzeli aprēķināju pēc kuģa iegrimes un izspiestā ūdens daudzuma tā svaru. Skolā uzdotos mājas darbus pa daļai izdarīju kuģa darbos, jo mājās atlika gaužam maz laika. Dažreiz nepaguvu ne paēst, ne kārtīgi nomazgāties. Sabāzu ogļhidrātus, proteīnus un pa vitamīnam kabatās apalīšu, tējdesas, ābolu vai citas barības izskatā un pa ceļam tos gremodams pārvērtu siltuma enerģijā. Svina oksīdus uz rokām un dzelzs oksīdus, sajauktus ar organisku vielu nogulsnēm, zem nagiem kasīju un studēju skolā zem sola, kamēr Līgotnis stāstīja par tautas atmodas laikmeta „šitenturim".

Kad Daugava atmodās un sapurināja Neptūnu, lai brauc jūrā pēc reņģēm, paliku krastā gaidīt skolas apliecību. Kad redzēju, ka ar trijniekiem un četriniekiem esmu noturējies virs ūdens bez vasaras darbiem, mierīgu sirdi sāku braukāt Neptūnam līdz, skolu atstājot aiz horizonta. Neptūnam viļņos valstoties un slapjajām reņģu kastēm slīdot pa klāju, kādreiz ienāca prātā spēku paralelograms, kustība pa slīpu plāksni un berzes pretestība, bet drīz vien pārgāju uz tīri fizisku pašaudzināšanu. Trenējos ar reņģu kastēm svaru celšanā un, lēkājot no kuģa laivā un otrādi — vieglatletikā.

Tēvs pa to laiku iegādājās otru kuģi, un es pārcēlos uz tā. Otru kuģi sauca par Strēlnieku; tas bija ar 65 z.sp. mašīnu, 78 tonnu lielu tilpumu, piemērots tuviem un tāliem braucieniem kā velkonis vai preču un pasažieŗu tvaikonis. Tēvs to nopirka no ostas valdes uz nomaksu.

Strēlnieks bija liels velkonis ar kopēju salonu un atsevišķām kabīnēm kuģa virsniekiem. Pakaļgalā ērtas telpas komandai.

(Turpinājums sekos)

LATVIJA AMERIKĀ

Atjaunojiet abonementu un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $40.00

☐ 6 mēnešiem $21.00

☐ 3 mēnešiem $12.00

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeku lūdzu rakstīt uz

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda
125 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4M 2E9

Priekšdarbi mūsu laikraksta rēgulārai ieskaņošanai lentēs pavirzījušies jau tik tālu, ka drīzumā varēs iznākt pirmais laikraksta numurs skaņās.

Pateicoties tautiešu un organizāciju atsaucībai, laikrakstu skaņu lentē varēs saņemt ne tikai neredzīgie invalidi, bet arī ikviens, kam gadu vai slimības dēļ būtu nepieciešamība saņemt laikrakstu skaņās.

Lūgums organizācijām un individiem nekavējoties pieprasīt tuvāku informāciju un norādījumus, kam sūtīt.

Rakstīt „LA" skaņās
125 Broadview Ave,
Toronto, Ont. M4M 2E9
tālrunis 465-7902 vai
vakaros 762-5254.

Modris Lorbergs

Vēstule draugiem

...un tagad, draugi,
beigsim klusēt
un nebūsim pieklājīgi —
Kļūsim niknāki
un skaļāki,
un sauksim atkal
lietas īstajā vārdā
un cilvēkus —
līdējus,
nodevējus,
un arī —
varoņus drošos,
ka jaunaudze zinātu
pēdās sekot — — —

Kļūsim niknāki
un skaļāki,
jo tauta,
mulsuma
un neziņas bailēs,
glābējus
un cerību zīmes
alktīgi gaida —

Bagātos galdus
klusuma mēmums
un meliem samezglots
ļaunuma tīkls sedz —
Klusējot
melu tīklos
sveštomu laivās
dzīvības beigsim —

Draugi,
vēlreiz,
kaut vai pēdējo,
sauksim lietas
un cilvēkus
īstajā vārdā,
kā pelnīts! —

* * *

Edvarts Tūters

...Kas esmu es

Es pazemīgs caur dzīvi esmu gājis
Un iešu vēl līdz paņems mani kaps;
Kur pūlis kliedz, tur manis nesastaps—
Pa klusu taku iet man liktens mājis.

Un dziesmas tās, ko trimdā klīdis dziedu,—
Ir klusuma un skumju auklētas;
Tām līdzība ar mežrozītes ziedu.

Ceļš šis man lemts no Varas augstākās:
Būt latvietim man ilgas veltītas.

Sarīkojumu Kalendārs

3. martā pl. 9 TLB Sestdienas skolā pulkv. O. Kalpaka akts. 8. klases audzēkņa priekšlasījums. A. Kaļiņš rādīs Brāļu kapu slīdītes. Visi aicināti.

4. martā pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 14.00 vid. zālē A. Memeņa referāts — Latvju rakstu valoda, papildināts ar slīdītēm.

4. martā DV Toronto nodaļas vanadžu pilnsapulce DV namā.

4. martā pl. 18 Sv. Jāņa baznīcā plkv. O. Kalpaka un Latvijas brīvības cīnītāju piemiņas dievkalpojums.

5. martā (pirmdien) pl. 19.30 Latviešu Centrā ,,Kas notiek četrās dienās'' — runās Erika Ābele no Austrālijas par vērojumiem no pieredzes dziesmu svētkos.

8. martā (ceturtdien) pl. 19 tradicionālās Saulaines vakariņas. Pieteikties draudzes kancelejā.

10. martā pl. 9 TLB Sestdienas skolā prof. J. Rozentāls stāstīs par ētikas un morāles ieaudzināšanu jaunatnē. Visi aicināti.

10. martā Plkv. O. Kalpaka bataljona balle King Edward viesnīcā, 37 King St.E., Toronto.

10. martā pl. 19 DV namā DV sporta kluba sezonas atklāšanas balle. Baleta priekšnesumi. Girgensona deju mūzika.

11. martā pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 14.00 vid. zālē ,,Pa vēstures tekām'', prof. Kārļa Kļaviņa ceļojuma iespaidi, illustrēti ar slīdītēm.

11. martā pl. 15 Latviešu Namā Latvisko zināšanu seminārs. Referēs Dr. Jānis Labsvīrs par tematu Baltijas valstu neatkarības gadi. Vadīs E. Kiršs. Turpat pl. 17 labvēļu vakariņas.

13. martā pl. 19 TLB Latviešu ņama akcionāru sanāksme biedrības telpās.

17. martā Latviešu leģiona atceres diena DV namā.

18. martā pl. 11.30—15.00 azaids Latviešu Centrā. Pl. 14.00 vid. zālē Dr. A. Pērkons referēs par tematu Latviskā dievestība senatnē un šodien.

21. martā (trešdien) pl. 19 Latviešu Namā TLTA vēstures seminārā vēsturnieks E. Kiršs referēs par tematu ,,Latvijas saeima Eiropas politiskā fonā no 1920.—1940.g.''

23., 24. un 25. martā Toronto Latviešu Centrā māksl. Agra Anšmita gleznu izstāde.

24. martā pl. 18.45 Latviešu Centrā vīru koŗa Viesturs gadskārtējais koncerts.

24. martā pl. 18.45 Latviešu Centrā vīru koŗa Viesturs gadskārtējais koncerts ar balli.

31. martā koncerts par labu Patiesības Fondam West Park (Bloor un Dundas) skolā.

31. martā un 1. aprīlī DV delegātu dienas DV namā.

6. aprīlī (piektdien) pl. 19.45 Latviešu Centrā soprana Lilijas Zobenas no Anglijas koncerts.

7. aprīlī pl. 19.30 Latviešu Namā Dainas koŗa saviesīgs vakars ,,Daina pavasarī.''

8. aprīlī pl. 17 Latviešu Namā Olgas Griķes koncerts. Pie klavierēm Brigita Alka.

14. aprīlī Sv. Andreja baznīcā draudzes koŗa 32. gadkārtējais koncerts.

28. aprīlī pl. 20 DV namā Latviešu kaŗa invalidu apvienības saviesīgs vakars. E. Zakuļa deju mūzika. Visi laipni aicināti.

TORONTO KONCERTAPVIENĪBAS 25. SEZONAS KONCERTI

13. martā pl. 20 (otrdien) Melita Mičule — mecosopräns, Town Hall.

SV. JĀŅA DRAUDZES SARĪKOJUMI

29. aprīlī pl. 13.00 Sv. Jāņa baznīcā kamermūzikas koncerts Artura Jansona vadībā.

Māksla kalpo arī cīņai par brīvību

LATVJA IZSTĀDE IEVADA KULTŪRAS DIENAS TORONTO

Mākslinieku vienības Latvis gadskārtējā izstāde 24. februārī Toronto Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu zālē ievadīja LNAK šīgada Kultūras dienu sarīkojumus, kas turpinājās 25. un 26. februārī ar referātiem Latviešu Centrā un Latviešu Namā. Pēc vienības priekšnieka J. Zuntaka ievadvārdiem izstādi, kas turpinājās visu nedēļas nogali, atklāja LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs un norādīja, ka māksla kalpo arī brīvībai. To savā laikā politiski izmantoja Latvijas pirmais ārlietu ministrs Zigfrīds Meierovics, lai pārvarētu dažu rietumvalstu diplomātu izteiktās šaubas par mazās latviešu tautas kultūras nozīmi un jaunās valsts pastāvēšanas iespējām. Viņš pasūtinājis trīs īpašus latvju dainu un rakstu sējumus ar latviešu mākslinieku darbu reprodukcijām un licis nosūtīt ASV, Lielbritanijas un Francijas valdībām. Tagad daudz mūsu mākslinieku rada savus mākslas darbus ārpus Latvijas savās patvēruma zemēs, kamēr dzimtenē mūsu māksliniekiem jādzīvo apspiestībā un jākalpo okupācijas varai. Tikai tādā veidā, atsakoties no savas pārliecības, mākslinieks tur var, kalpojot režīmam, avansēties. Brīvajās zemēs katrs ar savām spējām un idejām var iegūt atzinību.

LNAK kultūras nozares un Kultūras padomes vadītāja Inta Purva, kas vada arī Kultūras dienas, sacīja, ka LNAK katru gadu savai mākslas darbu kollekcijai iegādājas viena mākslinieka darbu, ,,pirkuma balvu'', ko šogad saņem Edgars Krūmiņš par savu akvareli ,,Siekstu sīkstumā''. Tā LNAK mākslas darbu kollekcija ar katru gadu kļūst bagātāka, kuŗu nākamgad paredz izstādīt publiski. Pagājušā gadā šāda mākslas darbu kollekcija bija izstādīta arī Baltiešu vakarā Otavā.

Izstādes klāstā šogad bija 23 Latvja biedru un 8 citu mākslinieku, pavisam 80 darbu — eļļa, akrilika, akvareļi, jauktās technikas, stikla gleznojumi, metalls u.c. darbi, arī asējumi, linogriezumi un skulptūras — keramika, alabastra—marmors, tāpat fotografija, vitraža, batika, kā tas lasāms iespiestā izstādes programmā, kuŗai ievadījumu uzrakstījusi Ingrīda Vīksna. Apskatot īsumā Latvja veidošanos un izaugsmi vairāk nekā ceturtdaļgadsimtā, kļūstot par mākslinieku vienību ar turpat pussimt biedriem, pulcinot ne tikai mūsu veco mākslinieku audzi, bet arī jauno, dzejniece min arī mākslinieku sadarbību ar rakstu mākslas kalpiem, sevišķi agrākajos gados, kad vēl bija ļoti iecienītie Mākslinieku karnevāli un citas izdarības.

Latvja izstāde arī šogad bija labi apmeklēta, trijās dienās pulcinot 350 līdz 400 mākslas darbu cienītāju, savā īpašumā iegūstot septiņus darbus. Jāpievienojas Ingridas Vīksnas teiktajam, ka ,,nav gandrīz nevienas latviešu mājas, kur acs nevarētu atpūsties pie kāda mākslas darba — gleznas vai skulptūras, nerunājot nemaz par mākslas darbu kollekcionāriem.''

Arī citi Kultūras dienu sarīkojumi bija labi apmeklēti, kā Latviešu Centrā, tā Latviešu Namā. Astoņos nolasītajos referātos atspoguļojās latviešu kultūras ievirzes un tās iznešana ārpus mūsu zemes robežām. Referātos bija aprakstīta mūsu varoņu rašanās (Lāčplēši), baznīcas nopelni atmodas kustībā, Latvijas neatkarības gadu vēsture, kultūra kā tautas sirdsapziņa, kā mēs tikām pie savas nacionālās armijas, tautas saimnieciskais stāvoklis, etnografiskā kultūra un arī mūsu sasniegumi sportā.

Referātus paredz sakopot īpašā visiem pieejamā izdevumā, kāds iznāca arī pēc Kultūras dienām pagājušā gadā.

V. S.

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514 465-7902

29. aprīlī pl. 15 Walmer Rd. baptistu baznīcā Amerikas latv. baptistu draudžu koŗu dziesmu dienas.

5. maijā pl. 19.30 Church of the Redeemer, Bloor un Avenue Rd. stūrī, Jaunbalss 5. gadskārtējais koncerts.

6. maijā DV Toronto sieviešu koŗa Zīle koncerts Latviešu Namā.

12. maijā sieviešu koŗa Zīle koncerts ar sekojošu saviesīgu vakaru Latviešu Namā.

16. jūnijā Jāņu ielīgošana Bērzainē.

3. novembrī komponista Jāņa Kalniņa jubilejas koncerts Toronto. Apvienotie koŗi.

LONDONA

17. martā pl. 18.30 Ukraiņu zālē, 247 Adelaide Str. South, DV Londonas mednieku un makšķernieku gadskārtējā (Zaķu) balle.

SAULAINĒ

23. jūnijā Jāņu sarīkojums.

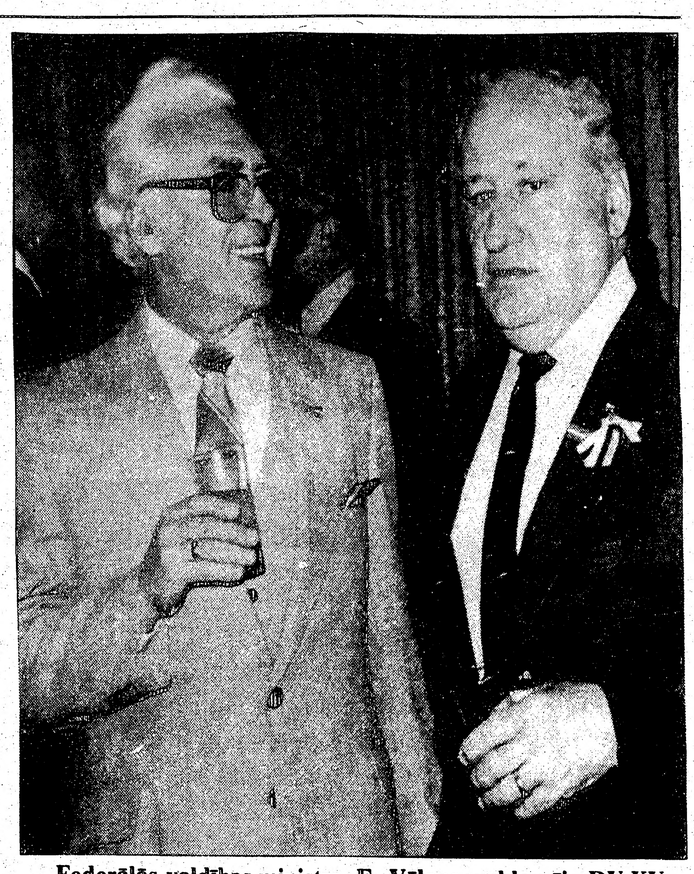

Federālās valdības ministrs E. Vēlans uzklausīja DV KV priekšsēža G. Brikmaņa prasības un ierosinājumus, kas saistīti ar Kanadas latviešu politiskām aktīvitātēm.
Foto A. K.

Ivars Melnbārdis iepazīstināja senātoru P. Juriku ar latviešu sagatavoto informācijas biļetenu par Kremļa raķešu uzstādīšanu okupētajās Baltijas valstīs. **Foto A. K.**

Par Baltiešu vakara teicamu izdošanos bija gādājušas arī mūsu darbinieces A. Rozīte, L. Krasta, E. Linča un L. Galdiņa. **Foto A. K.**

RAIBĀ NEDĒĻA

ARDIEVAS LEBANONAI

Amerikāņu flotes kājnieku evakuācija no Beirutas jau pieder pagātnei. Jeņķu pozicijas pagaidām pārņēmušas tās Lebanonas armijas daļas, kas atteicās paklausīt prezidentam Gamajelam un pievienojās musulmaņu dumpiniekiem. Pie Beirutas vārtiem atkal žvadz Izraēlas tanku ķēdes, un pāri izpostītai pilsētai laiku pa laikam pārslīd izlūklidmašīnas un izraēliešu bumbveži.

Neapskaužamā stāvoklī nonācis prezidents Gamajels, kuŗa autoritāti neatzīst šiaitu līderis Nabibs Beri un drūzu sektes vadītājs Valids Džumblats. Kaut arī Gamajels spiediena rezultātā apņēmās uzteikt ar Izraēlu parakstīto nolīgumu, dumpinieki prasa viņa pilnīgu kapitulāciju — atteikšanos no prezidenta amata. Džumblats iet vēl tālāk un prasa Gamajela galvu.

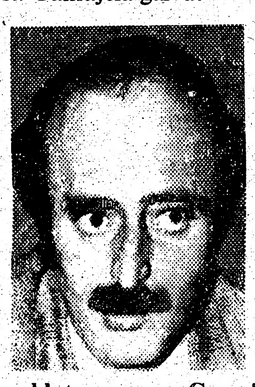

Džumblats prasa Gamajela galvu.

Tuvākās dienās izšķirsies Lebanonas traģēdijas pirmais cēliens. Saudi Arabijas diplomāti izmisīgi mēģina pierunāt Sirijas prezidentu Asadu piekrist pagaidu miera formulai, kuŗas ietvaros ne tikai Izraēlas, bet arī Sirijas spēkiem būtu jāatstāj okupētā Lebanonas territorija. Uz Lebanonas pilsoņu kaŗa drupām galvu ceļ atkal Izraēlas ekspansijas tieksmes, un žīdu militārā spēka pārākums var izrādīties izšķirīgs faktors tālāko notikumu attīstībā. Vai tā nebūtu likteņa ironija, ka to, ko patiesi labā gribā mēģināja panākt amerikāņu Goliats, pavisam citos nolūkos spēs īstenot Izraēlas Dāvids.

Nav šaubu, ka Lebanonas glābšanas akcijā Rēgens dabūjis sāpīgu brūci ne tikvien amerikāņu ārlietu politikai, bet arī viņa paša izredzēm tikt atkal ievēlētam šī gada novembrī.

Ārlietu ministrs Džordžs Šulcs amerikāņu preses pārstāvjiem nupat mēģināja iegalvot: „Es neteikšu, ka mēs Lebanonā esam izkrituši cauri, mēs tikai nespējām tur īstenot mūsu nodomus."

Kāds amerikāņu flotes ser-

Šiaitu sektes līderis Beri.

žants, kāpdams avakuācijas kuģī, stāvokli novērtēja reālāk. Mums nav jākaunās. Mēs darījām visu, kas bija pavēlēts un kas bija mūsu spēkos. Mēs nespējām Lebanonu glābt, ja paši lebanonieši atsakās cīnīties par savas valsts eksistenci."

Kaut amerikāņu karogs Beirutā jau novilkts, Rēgens nevar vienkārši pagriezt muguru Lebanonai.

Prezidenta īpašais sūtnis Rumsfelds droši vien vairs Vidējos austrumos neatgriezīsies. Ārlietu ministra Šulca demisija pagaidām vēl nenotiks, bet jāšaubās par to, vai Vašingtonas Vidējo austrumu politikas pārvērtēšanas rezultātā radīsies droša politiskā un militārā platforma tālāko pārsteigumu novēršanai.

Amanā Jordanas karalis turpina apspiredes ar palestīniešu līderi Jaseru Arafatu. Varbūt ka Rēgens liek lielas cerības arī uz Saudi Arabijas diplomātu aktīvitāti. Palestīniešu problēmai ceļā vēl arvien paliks Izraēlas stūrgalvīgā nostāja arabiem atņemtās territorijas jautājumā Jordanas rietumu krastā un Golanas augstienē. Varbūt ka tikai tad, kad tagadējais premjērs Šamirs aizies un viņa vietā nāks opozicijas līderis Perezs, Jeruzaleme būs piekāpīgāka un reiz nāks pie atziņas, ka ar varu iegūtās territorijas paturēšana var kļūt par bīstamu augoni mazās, bet lepnās žīdu valsts miesā.

Flotes kājnieki pārceļas uz kuģiem.

KOMEINI PĀRSTEIDZ KREMLI

Vērojot asiņainos notikumus Lebanonā, pasaule gandrīz bija piemirsusi, ka turpat Vidējos austrumos jau vairāk nekā trīs gadus plosās kaŗš Irānas un Irakas starpā. Tas sākās ar nenozīmīgām robežsadursmēm, un tagad jau izvērties līdz pakāpei, kad nedēļas laikā abās pusēs krīt tūkstošiem cīnītāju. Kad pēc šacha nāves varu pārņēma jaunais despots ajatola Komeini, viņš ar nežēlīgu roku iznīcināja visus politiskos pretiniekus, un tieši Irānas bruņotie spēki bija viņa atriebības pirmais upuris. Varētu pieņemt, ka vadošo virsnieku apkaušana pašos pamatos būtu ietekmējusi Irānas armijas kaujas spējas. Acīm redzot tas nav noticis. Ajatola atombumbas vietā cīņas laukā ir iemetis reliģisko fanātismu, un viņa vāji apmācītie kaŗotāji ar Allā vārdu uz lūpām triecas uz irakiešu pozicijām.

Irakas un Irānas militārās konfrontācijas kāpinājuma brīdī aizvadītajā nedēļā Komeini sagādāja negaidītu pārsteigumu Kremlim. Viņš lika apcietināt un tūdaļ arī sodīja ar nāvi vairākus vadošos Irānas komūnistu partijas militārā spārna vadoņus, to vidū arī ķādu ģenerāli un trīs pulkvežus. Maskava tūliņ steidzās Teherānu brīdināt, ka varbūtēja amerikāņu imperiālistu uzbrukuma gadījumā, kas esot jāuzskata par nenovēršamu, Irāna varētu palikt viena.

Rēgens invāziju Irānā negatavo, bet nav noslēpums, ka Pentagons apsveŗ īpašas amerikāņu stratēģisko spēku triecienvienības formēšanu, kuŗas uzdevums būtu izšķirīgā brīdī pasargāt amerikāņu un rietumu pasaules intereses Persijas līča telpā. Ir arī zināms, ka jau tagad šajos ūdeņos operē ne tikai amerikāņu, bet arī britu un franču kaŗaflotes vienības. Viņu uzdevums ir paturēt vaļā stratēģisko Hormozas šaurumu. Runājot par Irānu, jāatgādina, ka pēc izaicinošās amerikāņu ķīlnieku turēšanas Teherānā, gāztā šacha Palēvī izveidotā modernā armija bija palikusi bez rezerves daļām. Tie bija amerikāņu labie sabiedrotie Francija un Izraēla, kā arī starptautiskie ieroču kontrabandisti, kas pēc tam pa pakaļdurvīm Teherānai piegādāja visu, ieskaitot pat modernākos amerikāņu ieročus.

USTINOVS UZ TEHERĀNU

Kad latviešu zinātnieks prof. Andrievs Ezergailis vēl rakstīja amerikāņu valdības periodiskam izdevumam Problems of Communism, viņš kādā apcerē norādīja uz dīvaino un vēl neatrisināto vadības maiņas ceremoniālu komūnistu režīmā. Mūsu profesora raksti par CIA publikāciju dēvētā izdevumā jau ilgi vairs nav redzēti, bet pasaule vēl dzīvo illūzijās par varbūtēju komūnisma reformāci-

Amerikāņu stratēģisko spēku pirmās vienības Persijas līča aizsardzībai.

ju vadības maiņas rezultātā.

Pazīstamā sovjetologa Lubora Zinka doktrīna ir varbūt jaunāka un arī ticamāka. Viņš apgalvo, ka politbiroja kambarbiedru starpā izveidojusies zināma ranga atslēga, pēc kuŗas tagad, vadībai mainoties varas galvgalā, jau laikus radīti priekšnoteikumi gludām personālām pārmaiņām, lai tādējādi pasargātu partiju no bīstamu reformu un karjēristu izplānotiem satricinājumiem.

Vecīgais Čerņenko jau paspējis iekāpt Andropova zābakos un piesardzīgi čāpo pa viņa iemītām pēdām. Propagandas dēļ palaistais ziepju burbulis par vēlēšanos nodibināt labākas Maskavas un Vašingtonas attieksmes jau izčibējis. Čerņenko tagad jau dzied to pašu Andropova iesākto dziesmu, kas prasa pirmo piekāpšanos no amerikāņu puses.

Politmaršals Ustinovs nesen ārzemju preses pārstāvjiem no jauna atgādinājis: „Visas Vašingtonas aktīvitātes politiskā, saimnieciskā, militārā un ideoloģiskā laukā radītas, lai panāktu ASV dominēšanu pasaules mērogā." Interesanti atzīmēt, ka Ustinovs tagad runā jau arī par ideoloģisko amerikāņu ekspansiju — tieši to cīņu, ko par pasaules sabiedrisko domu ar visiem līdzekļiem un labiem panākumiem pagātnē īstenojis neviens cits kā Kremlis.

Patlaban Ustinovs atrodas Indijā, kur viņam paredzētas svarīgas apspriedes ar Indiru Gandiju. Runā, ka pēc atgriešanās no Indijas Čerņenko laipni piedāvāšot maršalam Ustinovam, kas kādreiz bijis pazīstams arī ar Ušera vārdu, ceremoniālo valsts prezidenta posteni, bet Čerņenko droši vien paturēs zem vienas cepures visus trīs amatus. Bez ģenerālsekretāra viņš jau uzlicis sev galvā arī valsts aizsardzības padomes priekšsēža cepuri.

RĪKOJAS TAGAD

Nav nekāds noslēpums, ka žīdu vajāšanas Pad. savienībā vēl joprojām turpinās un vēl pieaug. Vairākās pilsētās radītas pat tā dēvētās pretcionistu padomes, kad būtu saucamas īstā vārdā „antisemitisko programmu gatavotājas." Rietumu žīdi tomēr savus tautasbrāļus nav aizmirsuši un netur rokas klēpī. Tā pagājušā nedēļā nacionālo žīdu politiskie aktīvisti, kas sevi dēvē par „action now", sacēla lielu traci ar dažu dinamīta lādiņu iemešanu celtnē Ņujorkā, kur apmetušies Pad. savienības Apvienoto Naciju birojos nodarbinātie činavnieki. Neviens necieta, bet presei bija atgādināta no jauna nelaimīgo žīdu vajāšana Pad. savienībā, un piedevām Maskava tūliņ pārmeta Vašingtonai, ka tā esot zinājusi par žīdu bumbu metēju plāniem, bet nekā neesot darījusi.

Čerņenko novērtējums

„Izcilais padomju patriots, kas nešaubīgi turpinās iet biedru Brežņeva un Andropova pēdās..."

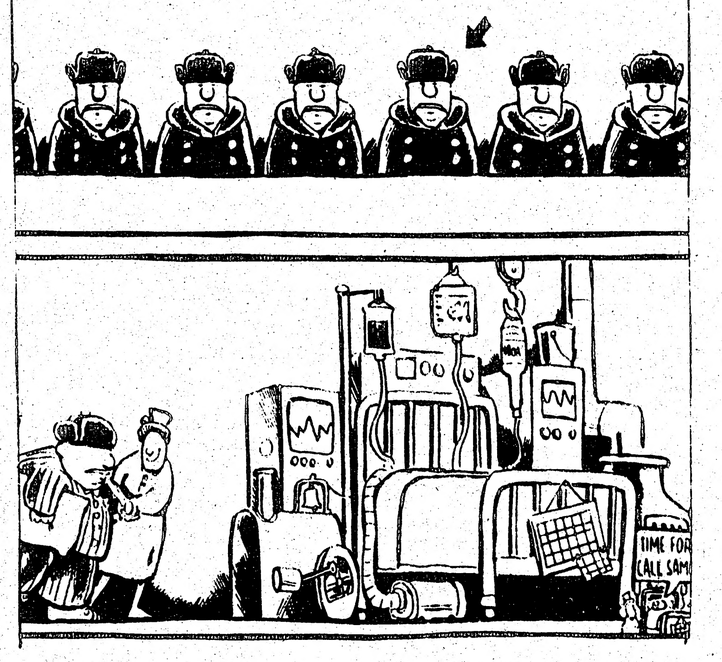

RM

NSM

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Tel. 924-1408

RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Ratas Optical

Igauņu uzņēmums.

219 Danforth Ave,
Toronto, Ont. M4K 1N2
465-6251

Atvērts pirmd. - piektd. 10—18
sestdienās 10—15

- Gatavojam pēc acu ārsta paraksta brilles un visāda veida kontakta lēcas.
- Rāmji lielā izvēlē.
- Izkārtojam acu pārbaudes.
- Latviešiem 10% atlaide, ieskaitot brilles uz Latviju.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

E. Kreišmane — Es un pīlādžkoks, st..... $10.00
Latvju Enciklopēdija I d..... $48.00
J. Soikāns — Mākslas kritikas un esejas..... $32.00
T.L.B. — Paaudzes paaudzēm, rakstu krājums... $15.00
A. Arājs — Garīgs apskats, rakstu kr..... $ 7.00
Latvija Šodien 1983..... $12.00
J. Mednis — Lūdziet..... $ 2.50
Angļu—latviešu vārdnīca 40.000 vārdu..... $56.50
Angļu—latviešu vārdnīca 20.000 vārdu..... $25.00
M. Kalmane — Laikam līdzi, dz..... $12.00
Rūgtais Apenis Nr. 56..... $ 3.50
Teach Yourself Latvian..... $ 9.00
K. Ķezbers — Rumba, rom..... $12.50
T. Brence — Ik brīdi svētī sirds, dz..... 12.50
A. Melnalksnis — Rotaļas..... $ 6.75
Ād. Šilde — Pasaules revolūcijas vārdā..... $19.00
J. Klīdzējs — Otrais mūsos, rom..... $20.00
Eg. Grīslis — Toreiz un tagad ticībā, esej..... $18.00
A. Zemdega — Varšavā neaizmirst, impres..... $ 9.50
L. Ozolkalne — Pārnākšana..... $ 9.00
K. Pētersons — Dieva meklētāji..... $14.00
Vai alņi ēd suņus? Bērnu gr..... $ 5.50
K. Arums — Ačgārnā māja, pasakas..... $ 7.50
J. Veselis — Māras sauciens..... $15.00
Ticības spēkā, rakstu kr..... $12.00
E. Andersons — Latvijas bruņotie spēki..... $38.00
Alma Bēne — Pērnā Zīle, dz..... $14.50
V. Mangulis — Latvia in the wars of the 20th C. $26.25
M. Grīns — Latviešu gads, gadskārta un godi.... $35.00
O. Šmits — Žēlastības brīnumi..... $ 4.00
Dz. Zeberiņa — Es esmu visur..... $13.00
Edg. Andersons — Latvijas vēsture 1920—1940
Ārpolītika I d..... $41.00
A. Melliņš — Uz klusuma spieķa, dzej..... $12.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm..... $24.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom..... $16.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921 - 7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

Darba laiks: no pirmd. — piektd. pl. 11—19.30 vak.
sestdienās pl. 9—13.00 dienā

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

Darba laiks: no otrdienas līdz piektdienai
no pl. 15.00—20.00
sestdienās no pl. 10.00—15.00
svētdienās no pl. 12.00—15.00

Grupu lidojumi uz
Dziesmu dienām
Minsterē 1984
AR Air Canada jeb Lufthansa

Cena Kanadas dol. 869, bērniem līdz 11 g. 549, plus 12.50 dol. nodoklis, turp un atpakaļ, ieskaitot busu uz Minsteri, apdrošināšanu u.c. Pērkot pirms 29. febr., 50 dol. lētāk.

Lidojumi: *27. jūlija vakarā*
29. jūlija vakarā.

Par svētkiem un naktsmājām zvanīt **Monikai Jonānei, tālr. (416) 536-5235.**

Par ekskursiju braucieniem zvanīt Inesei Grodnis uz Avenue Rd. biroju.

HELLO WORLD TRAVEL LTD.

RICHMOND HILL	AVENUE RD. N.	UNION STATION
884-2122	789-5304	368-7451
10520 Yonge St. N.	1843 Avenue Rd.	65 Front St. West
Richmond Heights Plaza	(6 blks. North of Lawrence)	Arrivals Concourse

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS

Māra Lūsis un Inta Tauriņš

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un gaumes
Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens — 769-9535
PIE BLOOR, VIENU BLOKU RIETUMOS NO JANE

GRUPU LIDOJUMI UZ

DZIESMU DIENĀM MINSTERĒ
1984.G.

Pavadonis prof. Dr. Gunars Šubiņš

NR. 1 — 29. JŪL. — 6. AUG. $1190.00 (US $975.00)
NR. 2 — 29. JŪL. — 12. AUG. $1330.00 (US $1090.00)

Ieskaitīts lidojums turp un atpakaļ, viesnīca un brokastis, visi transferi u.c.

* Iespējama atgriešanās arī vēlāk — bez piemaksas
* Pieejamas daudzas Eiropas tūres, Oberammergauas spēles, Euralpases un Studentu pases.

Rezervācijas jau pieņem

ATLAS TRAVEL SERVICE
103 RONCESVALLES AVE, TORONTO, ONT. M6R 2K9
Tel.: (416) 531-3519
Runājam latviski

TORONTO ZIŅAS

● Latviešu Nama dāmu komitejas pankūku pēcpusdiena 18. februārī Latviešu Namā bija pulcējusi kuplu apmeklētāju skaitu — ap 300, pilnu nama lielo zāli. Priekšnesumos bija TLB sestdienas skolas 32 dejotāji un koklētāji, kas Dianas Reinoldes, Lindas Sautares un Ariānas Liepiņas vadībā iepriecināja klausītājus ar kokļu mūzikas priekšnesumiem, Ariānai Liepiņai dziedot arī solo. Tautas dejas dejoja 16 pāri Valdas Bērziņas vadībā. Skolēni nodziedāja arī divas dziesmas. Nama dāmu komiteja ar saimniecēm V. Bebri, M. Holivelu un Z. Simanovsku priekšnieces Sofijas Zaķes vadībā strādāja čakli, lai apkalpotu lielo ēdēju pulku. Viņas izcepa ap 1000 pankūku, pacienājot skolēnus, dejotājus un koklētājus par brīvu. Bija dabūjamas sešas šķirnes pankūku. Dāmas bija izkārtojušas saziedoto mantu loteriju, pie kam lielākais laimests bija Elmara Damberga glezna. Bufeti pārzināja E. Koks un O. Lepše. Par skaņu lenšu mūziku gādāja J. Galējs.

● Pensionāru apvienības kārtējā sanāksmē 16. februārī Latviešu Namā 300 dalībnieku noklausījās basa baritona Juŗa Cīrula dziesmas, veltītas sava tēva Staņislava Cīruļa 80 gadu jubilejā. Pirms koncerta apvienības priekšnieks R. Bērziņš sveica jubilārus S. Cīruli un Minnu Hollanderi viņu 80. gadu dzīves jubilejā, nodziedot Daudz baltu dieniņu. Dziedonis Juris Cīruls un pianiste saņēma ziedus. Sanāksmes dalībnieki pakavējās pie jubilāru sagādātiem jubilejas kliņģeriem un vīna. 1. marta sanāksmē Guntis Tannis runās par saviem plāniem — Utopijas izveidošanu.

● TLB A/S Latviešu Nams akcionāru sanāksme 13. martā pl. 19 biedrības telpās Latviešu Namā.

● TLB sestdienas skolas 4. klases skolnieki ar audzinātāju Līgu Miklašēviču 25. februārī izbrauks slidot Unionvillē, kur pēc tam viesosies ērģelnieces Anitas un Gunāra Rundānu ģimenes mājā pie groziņu azaida.

Pārdodama
drēbe Zemgales novada tautas tērpam. Zvanīt (416) 686-0317.

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494.
Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas. Zvanīt 751-6829.

GUNARS CONSTRUCTION
izdara visāda veida **pārbūvju un piebūvju darbus,** ieskaitot **plumbing un elektrību.**
Lūdz zvanīt **889-5076.**

Mācītājs Eduards Kergis

Lūdziet Dievu

Esiet modrīgi un lūdziet Dievu, ka jūs neiekrītat kārdināšanā; Gars ir gan labprātīgs, bet miesa ir vāja.

Mat. ev. 26,41.

Pastāv divas iespējas, kā dzīvē ko sasniedzam. Ja paši esam spēcīgi, ja esam bagāti mantā, tad vajadzīgo iegūstam ar savu spēku, savu māku vai savu bagātību. Ja apzināmies, ka spēka nav daudz vai arī naudas nepietiek, tad dzīvē jālieto otrs sasniegšanas līdzeklis, un tas ir — lūgšana. Pret citiem cilvēkiem varam izlietot abus veidus, pret Dievu tikai lūgšanu, jo Dievs ir visspēcīgs. Paturot to prātā, saprotam, kāpēc Svētie raksti neskaitāmās vietās mudina uz dievlūgšanu, kāpēc baznīcas dziesmas to tik daudz apdzied un dievkalpojumā jo bieži atskan aicinājums: lūgsim Dievu!

Bet arī lūgt varam divējādi. Sacīt tikai ar muti lūgšanas vārdus un atkārtot uzrakstītas lūgšanas tekstu, vai, tā sakot, runāt uz Dievu ar sirdi. Tagad pārdzīvojamais Baznīcas gada laiks mūs mudina lūgt Dievu ar muti un sirdi. Tad esam apvienojuši lūgšanas abus veidus, un mūsu lūgšana ir pilnīga. Esam arī Lielās lūdzamās dienas (šogad 14. martā) ietekmē, un kopš tam pārdzīvojam sava Pestītāja Jēzus Kristus ciešanu piemiņas atceri. Tā tas turpināsies līdz Lieldienām (šogad 22. aprilī). Lielā lūdzamā diena vienmēr mums atgādina, ka esam grēcīgi cilvēki, jo dzīvē tik maz izpildām vai neizpildām nemaz Dieva dotos baušļus un likumus. Bet Jēzus Kristus ciešanu atcerēšanās vēstī: ka caur Viņa brūcēm (un tikai caur Viņa) mēs topam dziedināti. Un še mūsu vienīgais ceļš ir — lūgšana.

Tā kā mēs katrs no Dieva pilnīgi esam atkarīgi, vai nu to atzīstam vai ne, tad Viņa žēlastības dēļ tikai dzīvojam. Bet Viņa labvēlību spējam iegūt tikai caur lūgšanu. Lai še ir ikvienam mudinājums šo mūsu baznīcas pārdzīvojamo laiku pavadīt jo bieži īstā, patiesā sirds un tad arī mutes lūgšanā. Tādā sakarībā lai mūs šoreiz ikvienu tanī ievada Akvinas Toma zīmīgie vārdi: „Dod man, Kungs, modru sirdi, lai neviena ziņkārīga doma to neaizvilina tālu no Tevis; cēlu sirdi, ko neapzemo nekādas necienīgas jūtas; taisnu sirdi, ko neviens neskaidrs nolūks nenoved no ceļa; cietu sirdi, ko nekāda pretišķība nesalauž; brīvu sirdi, ko nekāda varmācīga kaislība nepakļauj. Piešķir man, Kungs Dievs, prātu, kas Tevi atzīst; paklausību, kas Tevi meklē; gudrību, kas Tevi atrod; dzīvi, kas Tev patīk; izturību, kas Tevi gaida, un paļāvību, kas Tev pieder līdz galam. Piešķir man būt apbēdinātam bēdās par grēku un baudīt Tavu labdarību caur tavu žēlastību, jo Tu, būdams Dievs, dzīvo un valdi mūžīgi."

Lai visu to apdomājot, mūs visus pavada mūsu tekstā minētie Jēzus Kristus vārdi: Esiet modrīgi un lūdziet Dievu, ka jūs neiekrītat kārdināšanā: Gars ir gan labprātīgs, bet miesa ir vāja.

Lūdziet, lai jums Dievs dod spēku Savus grēkus uzvarēt,
Lai jūs varat tiesas dienā Viņa priekšā pastāvēt.
Ka pie Jēzus kreisās rokas Jums nav jāstāv lielās mokās.
Bīdamies tad gādājiet, Ka jūs svēti palieciet.

Vecā dz. gr. 362,2.

HAMILTONA

● Jau vairākus mēnešus Hamiltonā ir atvērts un darbojas kino Broadway, 251 King Willam St. pie Wellington ielas. Kino īpašnieks ir hamiltonietis Jānis Zemītis. Redzamas galvenokārt nopietna satura filmas, kā Vējiem līdzi, Traviata u. c., kā arī ārzemju filmas ar angļu uzrakstiem. Izrādes notiek vakaros no pl. 7—9, parasti viena izrāde vienā vakarā.

● Šinīs dienās Ojārs Ieviņš ģimenes un draugu vidū atzīmēja savu 60. dzimšanas dienu HLB namā. Jubilārs dzimis 1924. gada 16. februārī Omuļu muižā, Vidzemē. Mācījies Gaujienas ģimnazijā. Iesaukts darba dienestā un vēlāk Latviešu leģionā. Cīnījies austrumu frontē, Vidzemē un Pomerānijas kauju laukos. Beidzis Saules ģimnaziju. Izceļojis uz Angliju, Koventrijā, un pēc tam uz Kanadu, kur par dzīves vietu izvēlējies Hamiltonu. O. Ieviņš vairāk nekā 30 gadu bijis ļoti aktīvs Daugavas vanags, veicot dažādus amatus DV Hamiltonas nodaļā, arī vairāk nekā 10 gadus darbojies DV KV. Visus šos gadus bijis LNAK padomes loceklis. Pašreiz ir LNAK revīzijas komisijas priekšsēdis un darbojas DV goda tiesā. Par nopelniem DV darbā apbalvots ar DV nozīmi zeltā. Ir viens no nenogurstošiem lasītāju vēstuļu rakstītājiem LA. Daudz baltu dieniņu.

● Svētdien, 19. februārī, pēc rīta dievkalpojuma, Toronto advokāte Sarmīte Bulte referēja par testamentiem. Ievadījumā Gundars Ķiķauka iepazīstināja ar Sarmīti Bulti, kas gan ir augusi un skolā gājusi Hamiltonā. S. Bulte saistošā referātā apm. 100 klausītājus iepazīstināja ar Ont. provinces testamenta noteikumiem un likumiem. Ir tiesa, ka pie Pad. savienības sūtniecības Otavā strādā advokāti, kuŗu uzdevums ir savākt visu to latviešu mantojumu Kanadā, kam nav piederīgo un nav arī uzrakstījuši testamentu. Tie darbojas ļoti sekmīgi, jo vēl joprojām atrodas tādi tautieši, kas par testamentu iedomājas tikai tad, kad tas ir jau par vēlu. Referente ieteica ikvienam izgatavot testamentu.

● Hamiltonas vanagi un vanadzes sestdien, 18. februārī, baznīcas lejas zālē bija rīkojuši uzvedumu: Meteņu vakars lauku sētā" Ērikas Ābeles salikumā un iestudējumā. Vakaru atklāja DV Hamiltonas nodaļas vanadžu kopas vadītāja Kate Lapiņa. Uzvedumā redzējām lauku sētu gatavojomies meteņiem, kā arī vakaru, kad sarodas meteņi ar dziesmām, dejām, ēdieniem un dzērieniem pavadot meteņu vakaru. Uzvedumā bez Hamiltonas vanadžu koŗa piedalījās arī Latviešu skolas Hamiltonā audzēkņi. Bija sanākuši ļoti daudzi budēļi maskās. Uzvedums ilga 20 minūtes; tas vijās ar tekstu, dziesmām un dejām. Pēc tam sekoja meteņu mielasts, kas atkal beidzās ar kopējām dziesmām, Skaidrītei Darkēvicai veicot klavieŗu pavadījumus. Viesu bija pāri par 100, kas bija sabraukuši no Toronto, Miltonas, Velandes, Druvas, Kičeneras un Bramptonas. Hamiltonas vanagi un vanadzes gatavojas savam tradicionālam Pavasaŗa tirgum - bazāram svētdien, 8. aprīlī First Place telpās.

J.G.

Un Jēzus tiem sacīja: Ejiet pa visu pasauli un pasludinait evaņģeliju visai radībai (Mrk. 16:15).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3T 5B7.

Mūžībā aizgājis mūsu mīļais

Krišs Koškens

dzimis 1917. gada 2. aprīlī Zaubē,
miris 1984. gada 16. februārī Toronto.
Apglabāts Jorkas latviešu kapsētā Toronto.

Dziļās sērās
sieva, sievas vecāki, brālis Anglijā un brālis Latvijā.

**Un tur debess dzidrumā
Spīd man zvaigzne vienīgā.**

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Draudzes kanceleja atvērta otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 līdz 17, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

4. martā pl. 11 dievkalpojums, piedalās māc. Art. Dūmiņš un teol.stud. A. Elberts. Pēc dievkalpojuma draudzes gada sapulce.

4. martā pl. 18 pulkv. O. Kalpaka un Latvijas brīvības cīnītāju piemiņas dievkalpojums.

11. martā pl. 11 dievkalpojums, māc. A. Celms un teol. kand. E. Liepiņš.

18. martā pl. 11 dievkalpojums, māc. J. Cālītis un teol. stud. A. Elberts.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5. Māc. J. Cālīša runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18—19. Citā laikā, iepriekš sazinoties.

4. martā pl. 13 dievkalpojums angļu valodā; pl. 15 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes gadskārtējais bazārs.

11. martā pl. 11 dievkalpojums, sprediķos viesis prof. Jānis Rozentāls no Mineapoles, ASV.

11.—14. martam Klusā laika pārdomu vakari ar prof. J. Rozentālu — svētd., pirmd. pl. 19.30, otrdienā pl. 18.30.

14. martā pl. 19.30 Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Dievkalpojums kopīgs visām draudzēm.

18. martā pl. 15 draudzes 35 gadu svētku dievkalpojums un draudzes mācītāja Juŗa Cālīša 10 gadu darbība draudzē. Dievgalds. Draudzes padomes un darbinieku ievešana. Dziedās draudzes koris.

25. martā pl. 11 dievkalpojums lieliem un maziem.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont., MIK 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Ave.

4. martā pl. 13 dievkalpojums.
11. martā pl. 13 dievkalpojums.
18. martā pl. 13 dievkalpojums.
25. martā pl. 13 dievkalpojums.
1. aprīlī pl. 13 dievkalpojums.
8. aprīlī pl. 13 dievkalpojums.
15. aprīlī pl. 13 dievkalpojums.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 67 Curzon St., Apt. 315, Toronto, Ontario, M4M 3J3, tālrunis (416) 466-7037. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pl. 13.00.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6, tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr.dievnamā.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

Lūgšanas sanāksmes notiek katru trešdienu pl. 19.30.

GAISMAS TELEFONS — ticības stiprināšanai 635-8582 atkal atjaunots un darbojas 24 stundas. Programmas latviešu valodā, maina 2 reizes nedēļā.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street, North Brampton, Ont. Māc. A. Briedis, 44 Marrylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

HAMILTONAS DRAUDZE

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838. Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19—21. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

4. martā pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un bībeles klase; pl. 11 draudzes dievkalpojums. Kalpaka un Latvijas atbrīvotāju piemiņa.

MONTREALAS DRAUDZE

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal, P.Q. H4B 2G6. Tālr. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

4. martā pl. 11 Garīgo pārrunu priekšpusdiena dr. namā.

11. martā pl. 13.30 dievkalpojums.

18. martā pl. 13.30 dievkalpojums.

25. martā pl. 13.30 dievkalpojums. Sprediķos teoloģijas kandidāts Edgars Liepiņš.

OTAVAS DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks St.

4. martā pl. 14 dievkalpojums Sv. Pēteŗa baznīcā. Draudzes gada sapulce. Darba kārtu paziņos nāk. Draudzes Vēstīs. Lūdzam atzīmēt šo datumu.

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bufalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

KLAUSIETIES „LABAS ZIŅAS" RAIDĪJUMU

uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont.
M9V 2B4
tālr. 749-0832

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS „BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
29 gadu gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk.,no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
svētdienās slēgts.

VALUDE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Lielākais latviešu veikals Toronto
BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave, tel. (416) 465-9905
un
POKO'S MEAT
376 College Str. (tuvu pie Bathurst), Toronto, Ont.
tel. (416) 922-1300
Piedāvā:
- lielā izvēlē eiropiešu gaumē gatavotus gaļas izstrādājumus,
- žāvētus fitarus, zivis,
- pašu ceptu rupjmaizi, pīrāgus, ķimeņmaizītes, smalkmaizītes, jubileju kliņģerus u.c. gardumus.
- klāj viesību galdus.

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē.
Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto.
Tel. 535-6252.

Humphrey Funeral Home
A. W. Miles Chapel
1403 Bayview Avenue, Toronto
(at Davisville)

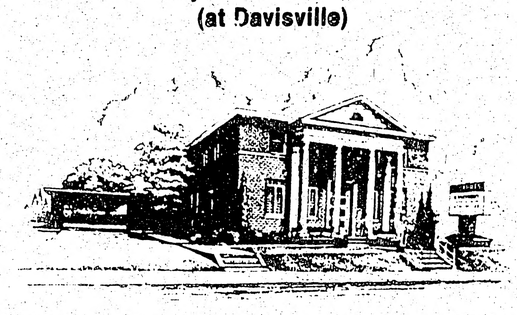

Toronto centrā vislabāk situētais bēru nams — tuvu Sv. Jāņa, Sv. Andreja un Sv. Barnabas baznīcām. Smalkjutīgi pakalpojumi latviešu ģimenēm katrā laikā. Bēru namu vada Humphrey ģimene jau trešā un ceturtā paaudzē.
487-4523

Alcan Building Products
Māju īpašnieki!
Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem
1) **Ietaupa darbu un laiku**
2) **Instalācijas un apkures izdevumus**
3) **Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantija**

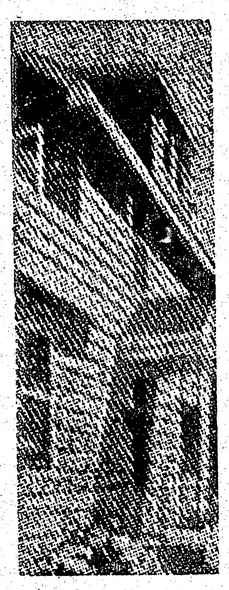

- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 *Īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1B3

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221—1159

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19 2/3 märc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.
Jūnijā, jūlijā un augustā — atvērts trešdienās, slēgts sestdienās.
BALTIC Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
tālr. 531-3098

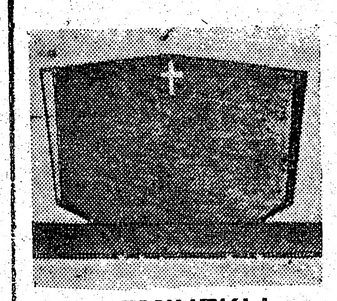

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
9 Queen St. East (pie Simpsona un Yonge).
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
TEL.: 368-5011

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- Izjusti personīgi pakalpojumi
- Pastāvīga kapella

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

(Turpinājums)

Viena māsa strādāja tepat skolā — tā, kas mācīja rokdarbus un franču valodu. Otra bija bankā ierēdne, tepat — centrā. Brālis ņēmās pa siltumnīcām un dārzu. Paurenīte saimniekoja. Tāda lāga sieva, brida pa dubļiem ar kailām kājām, taupīdama apavus, kuŗu viņai netrūka, un tagad, pēc vecāsmātes aiziešanas, katru rītu tecēja šurpu gar lauka malu, lai vadītu Rūtu saimniecību —.

Paurenītei bija veiklas rokas un ātra izdarīšana. Bet arī dažādas dīvainības, kuŗas te neviens nelikās ievērojam. Pusdienas laikos viņai katrā ziņā bija jānoskatās televīzijā kāda ,,ziepju opera''. To viņa skatoties jau divdesmit gadu. Aktieŗi tur sāka nosirmot, bet cilvēki šajā drāmā vēl aizvien nepārtraukti iemīlējās, šķīrās, kāvās, krāpa viens otru —. Tik daudz viņa Litai pastāstīja, it kā runātu pati par savu dzīvi. It kā viņa tur — tajā ziepju operā — pati būtu iekšā, dzīvotu līdz —.

Tas bija jocīgi. Litai dažreiz šķita, ka Paurenīte patiesi dzīvo tajā skrīna drāmā un te grozās kā pa sapni. Ar vecomāti viņas labi sapratās, tikai Paurenīte nekad negāja uz baznīcu —. Viņa uzskatīja katru mācītāju par liekuli un blēdi, jo bērnībā kāds bija tās vecākiem devis nepareizu padomu —.

Tā šo ticības jautājumu viņas ar vecomāti nepārrunāja. Paurenīte tikai reiz noteica, ka katram esot savs Dievs. To, kas baznīcā, viņai nevajagot.

Vecāmāte tad pamāja ar galvu un klusi noteica — ,,Pienāks, Zanīt, arī tava stunda, kad Jēzu Kristu sastapsi —''.

,,Tā?'' iespīdējās Paurenītes acis — ,,Nekad!''

Šo sarunu Lita labi atceras, jo viņas trīs bija virtuvē un lobīja pupas iesaldēšanai.

Tagad Paurenīte te saimnieko katru dienu zināmas stundas. Vēlu pēcpusdienā, kad Lita pārbrauc no skolas, viņa aiziet uz mājām gar lauka malu.

,,Tu nu, meitiņ, uzmani tos vīriešus. Lai paēd vakariņas kā nākas. Viss ir krāsnī, siltumā. Un — ēd pati, re, kā esi padilusi. Tā kā manā operā tā Mārdžija — palika slima no badošanās. Nu gul slimnīcā —''.

,,Es taču nebadojos —'', Lita smējās — ,,ja apēdu divnā trīs ābolus, tad — no tā vien var dzīvot —''.

,,Ej nu tu, bērns! Ābolus! Krējumu un sieru un kārtīgu vērša cepeti —, tas tev jāēd! Un ne tavas Hāgas cepumi vai kārumi! Pagājušajā gadā manas ,,operas'' Klara gulēja slima, no neēšanas. Tur tas noved!'' Litai bija jāsmejas par Paurenītes operām un visu. Nu jau rītos sala un kaimiņiene skrēja gar lauka malu kailām kājām... It kā kurpju nebūtu!

— ,,Māšel, vai nav laiks dzēst gaismu nost un apmierināties ar sapņu princi? — saka Andis, pievēris durvis. ,,Vai tu arī zini, ka tuvojas pusnakts? Ar labu nakti!''

Lita atjēdzas no snauda, no domām. Šis jaukais, sirsnīgais brāļa ,,ar labu nakti'' viņu vienmēr ieaijā veselīgā miegā!

Brālis ir daļa no viņas dzīves. Laba, tuva, mīļa daļa. Viņi nestrīdējās un pārrunāja katru pārpratumu, ja tāds ikdienā radās.

,,Tavs brālis ir paraugs, kādam būtu jābūt vīrietim,'' reiz sacīja Hāga. Paraugs! Droši vien tā. Lita būtu vēlējusies saskatīt brāļa dabā sapņainību, fantaziju —. Tas, bez šaubām, būtu nereālā dzīves daļa. Droši, ka vīrietim tādu nevajadzēja.

Arī Hāga bija ļoti reāla — tas ir — stāvēja ar abām kājām uz zemes, ne kā Lita, bieži sapņodama — fantazēdama lēkāja no vienas uz otru. Vai stāvēja tikai uz vienas kājas, izdomādamās visādas neiespējamas lietas. Piemēram — ka kādā rītā viņa ieies lielajā istabā un tur sēdēs abi vecāki — roku rokā. Tas jau reālajā dzīvē laikam reti notika... Tie bija sapņi. Stāvēšana uz vienas kājas...

Tomēr, šādas skaistas domas Litai nāca. Tikai pēdējā gadā viņa īsti apjēdza, ka daudzi sapņi ir neiespējami dzīvē. Kā tas, lai vecāmāte vēl ilgi, ilgi dzīvotu pie viņiem —. Nu, par to labāk bija nedomāt, citādi miegs aizbēgs —.

Lita aizveŗ acu plakstus. Gar mājas stūri aizauļo vēja kumeļu bars. Aizdip pakavi uz sasalušās zemes — projām — Vilku mežā.

Ir ienākusi nakts visā mājā. Ir nakts un miers. Nekur pasaulē nav šīs miera un drošības sajūtas kā Vilku meža mājā! Miega šūpoles aijā Litu —.

* * *

Rīts ir skaidrs un salts. Lita stāv pie loga un vēro pagalmu. Tēvs un Andis stiepj lielās kļavas zarus. Vēl kāda zeltaina lapa paliek uz plāni pārsalušajām grāvmalu peļķēm. Tāds plāns ledus ir kā sapņi, mazliet, mazliet to aizkaŗ, un viņš ir tikai drumslas —.

Nē, šodien nav laika te ilgi stāvēt. Andis vienmēr zobojas, ka māsa tur iestāvējusi bedrīti. Šī viņai mīļa vietiņa. Te var redzēt pagalmu, ceļu uz aplokiem un tālāk mīļo mežu. Te var redzēt, kas ienāk Rūtās un kas no tām iziet. Dažreiz pēdējā ceļā, kā vecāmāte —. Ak, nē! Ne šorīt par to jādomā! Tā kā uz skolu nu neiznāk braukt, jāizmanto diena praktiski un vērtīgi. Paurenīte atskries tikai vēlāk — pusdienas palūkot.

Un Lita nu skaidri zina — jāiet augšas stāvā un jāpārkārto vecāsmātes istaba. Savādi, to taču varētu izdarīt arī tēvs ar Andi vai Paurenīte. Kādēļ viņai tas uzdots? Izcilāt drānas, kuŗās vēl turas mīļas smaržas no valkātājas. Salikt tās maisos. Tad jau tēvs aizvedīs uz Pestīšanas armijas kasti —. Un — kur Lita liks tos foto albumus un visas sīkās lietiņas — spogulīšus, krustiņu, mazu sarkanbaltisarkanu karodziņu, adāmās adatas, daudzos dziju kamoliņus? Kā visu to aizkart? Viss viss ietīts atmiņās, sasaistīts ar Litas bērnību. Jaukajām, jaukajām bezrūpju dienām.

,,Kad es aiziešu pie Dieva, tu, meitiņ, neraudi —'' tā Litai skan ausīs mīļā balss. Un vecāmāte aizgāja no šīs dzīves klusi un ātri. Klusi, kā bija dzīvojusi.

Lita iespiež galvu rokās. Neraudāt? Jā, — tā viņa teica — ,,neraudi. Visi taču reiz tiksimies —''.

Vai tā? Vai patiesi?

Lita izņem no skapja siltu rūtainu plecu lakatu. Tas vecaimātei bija vēl līdz no mīļās zemes. Glabāts, reti pleciem uzsegts. To viņa esot saņēmusi kā godalgu kādā izstādē... Aizmirsies, par ko —.

,,To gan projām nedošu, — Lita noslauka sev asaru — ,,to gan paturēšu sev.''

Viņa pieglauž vaigu mīkstajam audumam un elso —.

,,Nē, es tālāk nevaru. Lai nāk Paurenīte. Lai izņem, sasaiņo — visu!''

Lita apsviež lakatu ap pleciem, aizveŗ istabiņas durvis un skrien lejā.

Paurenīte šorīt agri attecējusi. Kaut ko virtuvē mazgā un dzied. Kaut ko par mīlestību.

Lita iestājas durvīs un brīdi vēro šo īpatnējo sievu. Kā par brīnumu Paurenītei kājās zeķes un gumijas botes.

,,Paurenīt!'' — Lita sauc — ,,šodien mainīsim lomas. Ej tu tur augšā, izkārto vecāsmātes mantas. Sasien maisos. Visu! Tikai galdiņu neaiztiec. Tur ir vēstuļu sainītis un dažas mīļas lietiņas. Tās kādreiz izkārtošu pati. Zini — es nevaru... Lai kā — es nevaru.— Pasaki, kas pusdienās paredzēts, es to izdarīšu. Lūdzu, Paurenīt —''.

Sieva atstiepjas taisna. Viņas sārtā seja savelkas lielā smaidā. Tāda kā rūķa seja — grumbās un smaidos. Laba un drusciņ smējīga.

,,Tādas lietas, bērns, ir jākārto. Cilvēks nāk un aiziet. Tā dabā paredzēts, un tavas asaras nevienu neuzcels! Tādēļ vienmēr saku — ,,priecājies, kamēr dzīvo. Kad nāks tumsa, tad nebūs laika —!'' Paurenīte nosmejas un mazgā rokas.

,,Tumsa?'' nočukst Lita. ,,Vecāmāte gan neiegāja tumsā. — viņa — gaismā —. To zinu arī es!''

,,Ej nu ej, bērns...''

,,Tad — tu tur iesi? Sakārtosi tās drānas? Es tur ievākšos. Tā vissiltākā un mīļākā istaba visā mājā —'' Lita saka un glauž pie vaiga mīksto segu.

,,Nu, ka iešu. Ja tev bailes —''.

,,Ne bailes, Nē. Bet žēl.''

,,To žēlumu, bērns, noliec malā. Man nomira māte, kad biju sešus gadus veca un pamātes rīkste visu žēlumu izdzina. Tev vēl pamātes nav. Bet — vēl jau vari to dabūt. Tavs tēvs jauns un stalts vīrs—'', Paurenīte gluži garšīgi nosmejas savus apaļos smieklus — ,,Jauns un stalts vēl. Un — daba prasa savu —''.

,,Ko? Tēvs? Mans tēvs?'' Lita iekliedzas — ,,Nekad! Citu sievu? Nekad!''

,,Nogaidi vien, bērns —. Redzi, kā tajās operās, pa trīs un četras sievas ņem. Vīrietis ir vīrietis. Un tava māte taču —. Lai nu tev gluži nav patēvs. Bet —''.

,,Paurenīt, tu muldi! Tas bija desmit gadus atpakaļ. Mamma vēl bija jauna. Tēvs? Nekad!''

(Turpinājums sekos)

UZMANĪBU!

LATVIJA AMERIKĀ APGĀDS

lūdz abonentus laikā kārtot 1984.g. abonementa maksas, kas paliek nemainītas. ASV un citu zemju abonenti, kas maksā ASV dolaros, lūgti maksājumu summu nesamazināt par kursa starpību, jo laikraksta sūtīšana ārpus Kanadas gadā maksā 15 dol. vairāk nekā Kanadā. Piezīmējam, ka sūtīšanas pasta nodeva ir augstāka tiem abonentiem, kas maksājumus nav nokārtojuši.

Izdaru krāsošanas darbus

Nocenošana par brīvu.

Zvanīt no pl. 10—23, tālr. 924-7095.

K. MARKITANTS CONSTRUCTION

veic visāda veida galdniecības darbus — piebūves, pārbūves, remontus. Zvanīt vakaros 222-1827

Paskaidrojums:

Uz Kārļa Zoba advokātes Astras Brēmanis norādījuma DV apvienības Indianapolē valde sniedz papildus paskaidrojumu:

,,After careful investigation, it has been determined that the previous facts published concerning Karlis Zobs were not true, and Daugavas Vanagi apologizes for any damages to Mr. Kārlis Zobs' reputation.''

Kas notiek četrās dienās

Par vērojumiem no pieredzes dziesmusvētkos runās

Ērika Ābele

(NO AUSTRĀLIJAS)

PIRMDIEN, 5. martā, pl. 7.30

LATVIEŠU CENTRĀ, TORONTO.

Ieeja pret ziedojumiem. Atspirdzinājumi.

Mārtiņš Jurjāns

ADVOKĀTS UN NOTĀRS

560 Danforth Ave., Suite 201, Toronto, Ontario, M4K 1R1

Tel. (416) 466-1101

Žurnālista vērojumi

PA DALĪTU CEĻU UZ VIENOTĪBU

Dažādas sanāksmes, notikumi, priekšlikumi, pārmaiņas Amerikas Latviešu Apvienības Kultūras birojā un raksti avīzēs rāda, ka jau sen sākusies gatavošanās Amerikas Latviešu Apvienības /ALA/ jaunas valdes vēlēšanām maija pirmajā nedēļas nogalē. Nekur tomēr nav minēti kandidāti, kaut tie nojaušami. To var salīdzināt ar prezidenta Rēgena izturēšanos pirms savas kandidātūras paziņošanas ASV prezidenta vēlēšanām. Cilvēki zināja, ka Rēgans kandidēs, bet viņš atturējās savu kandidātūru paziņot. Tikpat mazs pārsteigums būs ASV latviešiem, kad atklāsies, ka par ALA priekšsēdi kandidēs V. Klīve.

Nesen presē parādījās V. Klīves raksts, kur viņš ASV latviešus sadalīja divās grupās. A grupā iedalīti tie, kas sekmē sadarbību ar okupētās Latvijas kultūras nesējiem, B grupā ietilpinātie atbalsta nacionālo līniju vai izteikuši savu pretestību okupantu idejām. Abas grupas ALA priekšsēdis bija plaši izvērtējis. Mēģinot saskatīt iemeslu, kāpēc kādai amatpersonai vajadzētu to rakstīt, atklājas, ka tas domāts A grupas pārstāvju ieteikšanai sabiedriskie amatiem. Klīve sadalījis latviešus divās pretējās grupās ar pretējiem uzskatiem. Līdz šim ALA kongresa vēlēšanās piedalījās ASV latviešu organizāciju delegāti bez grupu izšķirības, kas uz kongresu devās lielā ticībā, ka nākamajā ALA valdē tie ievēlēs cilvēkus, kas kalpo latviešu lietā bez politisko uzskatu izšķirības. Pēdējos gados vērojams mēģinājums valdē izvērst cilvēkus ar liberāliem uzskatiem, kas atbalstītu vai vismaz nekavētu daudzīgu attieksmju nodibināšanu ar ,,kultūras nesējiem.'' Tagad sagaidāms, ka kongresā būs jāuzstāda divu grupu /vai partiju/ kandidāti.

V. Klīve apskatījis arī latviešu šķelšanos un aizstāvējis tautiešus ar citādiem uzskatiem, kas pēc autora domām radušies, jaunus ceļus meklējot. Viņš nosauc tautiešus par baumu izplatītājiem un nepamatotu ieskatu paudējiem, ja kāds no tautiešiem apvainots, ka tas strādā Čekas uzdevumā.

Veco jauniešu (caurmēra vecums 39+ g.) vokālais ansamblis diriģenta V. Grīnberga vadībā iepriecina klausītājus saulainā Floridā.— Attēlā no kr.: T. Ritums, A. Vītols, A. Kalniņš, F. Elksnītis, A. Niedols, dirig. V. Grīnbergs, K. Dumpis, L. Boass, I. Vilmanis, V. Ievalds un J. Liepiņš. **Foto J. Ligers.**

No Amerikas Latviešu Apvienības priekšsēža būtu sagaidāms, ka tas aicinātu uz vienprātību un vienotību, ne uz šķelšanu. Viņa domas ir krasā pretstatā ar agrāko šīs organizācijas priekšsēžu izteiktiem ieskatiem. Daudzi ASV tautieši vēl nav aizmirsuši, ar kādu godbijību un cieņu tie tuvojās pirmajam ALA priekšsēdim prof. Pēterim Lejiņam līdz sešdesmito gadu vidum.

Šinī zemē varam izteikt brīvi savas domas, bet tas nenozīmē, ka jāseko katram izteiktam priekšlikumam. Demokratijā amatos ievēl tos, ko atzīst par cienīgiem izpildīt uzticētos pienākumus, bet novēršamies no tādiem, kuŗu uzskati un ieteikumi neatbilst vairākuma vēlmēm. Protams, kandidātiem un pretiniekiem atļauts runāt, kā tiem tīk. Svarīgi, kuŗai pusei lielāka piekrišana un vairāk balsu.

V. Klīve netic, ka tautieši darbojas čekas uzdevumā, bet bijušais čekists Imants Lešinskis priekšlasījumā Londonā, Anglijā, to apstiprina /Londonas Avīze 3. februārī/. Viņš norāda, ka Kultūras sakaru komitejai nav nekāda sakara ar kultūru, pat viens procents no tās darbības nesaistās ar kultūru. Tās sevišķie nolūki ir: 1/ apkaŗot rietumos Latvijas brīvības centienus, pre kuŗiem Maskava ir ļoti jūtīga, un 2/ veicināt atklātu propagandu ar izdevumiem Dzimtenes Balss, Mūsu Laikmets, savā laikā Amerikas Latvietis, Alaiņa izdotā Dagava Rietumvācijā. Viņš arī norāda, ka iegūti ziņotāji un agenti, ka kultūras sakarniekos iesaistīti Raimonds Pauls un dzejnieks Jānis Peters. Kultūras sakaru komiteja atzinusi, ka ir izdevīgi, ja Rīgas sūtītos kultūras darbiniekus savās mājās ielūdz un uzņem prominenti trimdas latvieši. Tā rodas iespēja iegūt ziņas un šķelt trimdas sabiedrību. Lešinskis pavīpsnā par trimdas latviešu naīvumu un stingras stājas trūkumu.

Ka A grupa devusies uzbrukumā un izmanto ALA priekšsēža neatzītās ,,nepamatotu ieskatu paudēju'' metodes, rādīja gadījums Kultūras dienu sarīkojumā Ņujorkā 29. janvārī, kur dzejniece Rita Gāle, piesakot programmu, kādu referentu nosauca par ,,sarkano baciļu meklētāju.'' Dzejnieces simpatijas A grupai bija zināmas, viņa tās tik atklāti nebijia izrādījusi.

Par ALA Kultūras biroja vadītāju kļuvusi B. Abula, kas ASV latviešu laikraksta lasītāju vēstulēs atbalsta rakstu par Imantu Ziedoni, bet 18. novembŗa sarīkojumā Pitsburgā lasīja okupētās Latvijas trimdinieku A grupas dzejnieku darbus. Latvijas neatkarības diena nav laiks lai lasītu okupantu literātu darbus. No saviem pienākumiem Kultūras birojā atsvabināts Ojārs Jēgens, aizstājot viņu ar Noru Kūlu, kas kļuva pazīstama kā literārās daļas vadītāja izdevumā ,,Žurnāls.'' Ja demokratiskā zemē latviešu vēlētāji /šinī gadījumā ALA delegāti/ atzīst to par teicamu maiņu, tie balsos par šo kandidātu ievēlēšanu, ja viņu darbība liktos kļūdaina, šos kandidātus izbalsos.

Augstāko amatu sabiedrisko darbinieku divkosību ievērojuši latviešu organizāciju vadītāji. Ņujorkas latviešu biedrības ilggadējais priekšnieks R. Egle norāda, ka tie runā vienu, raksta kaut ko citu un dara pavisam pretējo. Šis rakstturojums skan pēc amerikāņu politiķa, bet ir domāts dažiem latviešu darbiniekiem.

Divas sanāksmes Katskilos pie Ņujorkas sešdesmito gadu beigās radīja lielas pārmaiņas ALA valdes sastāvā. Tagad 10. un 11. martā paredzēta jauna sanāksme LKIA ,,Rota'' Katskilos. To rīko Studiju grupa Ņujorkā, kas meklē jaunas pieejas un atrisinājumus latviešu dzīves problēmām. Nebūtu pārsteigums, ja pēc šīs sanāksmes rastos jauno kandidātu vārdi ALA valdei, bet ne jau atklātās sanāksmes.

Kā redzams, jaunu ideju un ieteikumu radīšanai ļoti aktīvi darbojas A grupa, bet no B grupas nav nekādas dzīvības zīmes. No V. Klīves rakstiem varētu secināt, ka B grupas dalībnieku vairums varētu būt Daugavas Vanagu un draudžu locekļi vai vecāku organizāciju biedri. Būtu vēlams, lai ASV vanagos rastos lielāka interese par latviešu stāju, lai tie uzņemtos vadību un aicinātu talkā draudzes un citas organizācijas ar nacionālu stāju /vai B grupa pēc V. Klīves iedalījuma/.

Kas uz ALA kongresiem un DV delegātu sanāksmēm braukuši ilgus gadus, tie atcerēsies Voldemaru Antiņu no Bostonas DV apvienības, kas bija ,,apbruņojies'' ne vien ar nacionālām idejām, bet arī ar stiprākām ,,zālītēm,'' kas bija sakrautas viņa automašīnā. Viņa viesnīcas istabā toreiz pulcējās delegāti uz draudzīgām pārrunām un apsprieda arī stratēģiju kongresā. Viņš bija vairākus gadus DV delegācijas vadītājs ALA kongresā. Dažreiz viņam aizķērās kāds vārds, bet vienmēr viņš aizstāvēja latvisko stāju. Kas noticis ar vanagiem tagad?

ASV DV vadībai būtu jāizstrādā savi priekšlikumi DV delegātu sanāksmei, piesaistot arī citu organizāciju nacionālus tautiešus. Delegātu sanāksmē jāpārspriež ALA jautājumi un iespējamie priekšlikumi. DV delegācijas vadītājam ALA kongresa laikā viesnīcā īrējama lielāka telpa par DV līdzekļiem, kur varētu pulcēties B grupas pārstāvji uz pārrunām. Noteikti meklējami kandidāti ALA priekšsēža un Kultūras biroja vadītāja amatiem, kas pārstāvētu nacionālu latviešu uzskatus /B grupa/. Valdē jāievēl cilvēki, kas par mērķi liek latviešu tautas labumu, bet ne savtīgos nolūkus.

Tikai nesen kritiskā stāvoklī bija Pasaules Brīvo Latviešu Apvienība, kas tomēr atraisījās no A grupas ietekmes. Tagad līdzīgā stāvoklī ir Amerikas Latviešu Apvienības valde. Organizāciju un draudžu uzdevums par ALA delegātiem vēlēt cilvēkus, kas pārstāv viņu nostāju un pārliecību, delegātu pienākums balsot pēc organizāciju vairākuma vēlēšanās, neskatoties, vai tie pārstāv A vai B grupu.

V. Irbe

SAVIENOTĀS VALSTIS

GRAND RAPIDI

● Vandas Daukstes iesūtītais raksts amerikāņu laikrakstam bija iespiests lasītāju vēstuļu nodaļā. Tanī viņa izteikusies, ka personas, kas izraisījušas smagus noziegumus un tām piespriests nāves sods, tas nebūtu izpildāms, norādot, ka soda izpildīšana nemazinās noziegumus. Noziedzniekiem vajagot likt būvēt cietumus, strādāt. Arī tas, kas piespiežot pogu, lai izpildītu nāves sodu, zināmā mērā pelnot slepkavas nosaukumu. V. Daukste nepasaka, līdz kādai galējībai aizietu, ja nāves sodus atceltu pavisam. Cietumi pildītos arvien vairāk, kā tas jau ir tagad, būtu nepieciešamas vairāk telpas cietumnieku novietošanai, un valsts vairs nespētu tos uzturēt.

● Latviešu pensionāru biedrības kārtējais saiets 27. februārī pl. 12. d. Latviešu biedrības namā. V. Kaminskis runās par tematu — Seno dienu atmiņās kavēj ties, kas skaŗ dažādus sabiedriskās dzīves izpaudumus. Pārrunas, siltas pusdienas.

● Grand Rapidu latviešu koŗa gada sapulcē biedrības namā piedalījās 33 dalībnieki. Korī pašreiz 46 dalībnieki. Aizvadītajā gadā notikuši 55 mēģinājumi, bijuši novadu mēģinājumi Čikagā, Milvokos, kuplināts sarīkojums Mežvidos, 18. nov. akts Grand Rapidos, atzīmēta diriģenta Rob. Zuikas jubileja un sarīkots koŗa eglītes vakars. Kasieris V. Riepnieks informēja par kases stāvokli, revīzijas komisijas priekšsēdis A. Jansons par izdarīto revīziju. Dir. Rob. Zuika norādīja, ka aizvadītā laika periodā strādāts intensīvi, lai iestudētu dziesmas, kas dziedātas dziesmu svētkos. Koŗa priekšnieks M. Lazdiņš ziņoja, ka ziedojumi dir. Monikas Daukstes braucienam uz Austrāliju ienākuši vairāk nekā cerēts. Atlikums nodots viņai mūzikālās izglītības turpināšanai. Monika pateicas koŗa ļaudīm par atbalstu, rādot slīdītes no sava ceļojuma uz tālo zemi. Koŗa priekšnieka pienākumus uzņēmies līdzšinējais M. Lazdiņš, bet viena aizejošā valdes locekļa vietā darbosies Biruta Auziņa. Koŗa gadskārtējais koncerts paredzēts 12. maijā.

● Latviešu ev. lut. draudzē, latviešu skolā un Mežvidos trīs mēnešu laika periodam izplānoti šādi sarīkojumi un sanāksmes: 4. martā draudzes gada sapulce, 11. martā Bēŗu fonda sapulce, 7. aprīlī ,,Melodija'' koncerts, 13. maijā Ģimenes dienas sarīkojums, 19. maijā Latviešu skolas izlaiduma akts, 20. maijā Mežvidos sarīkojumu sezonas atklāšana, 27. maijā Jaunatnes iesvētīšana.— Draudzes dāmu komiteja atbalstījusi ar naudas līdzekļiem Minsteres latviešu ģimnaziju Vācijā — 100 dol., Delmenhorstas veco ļaužu mītni — 100 dol., Ārmisiju — 50 dol., LELBA Rītdienas fondu — 50 dol. un Mācītāju pensiju fondu ar 100 dol.

● DV apvienības organizētais karnevāls DP nometnē notika 11. februārī Latviešu biedrības namā. Zāle bija piemēroti dekorēta, atgādinot kādreizējos nometņu laikus Vācijā. Dejas spēlēja St. Viļums, noraidot skaņu lenšu mūziku. Vanadzes bija rūpējušās par uzkodām, kafiju un cepumiem. Darbojās loterija. Trīs labākās maskas godalgoja.

V. Z.

Roberts Zuika

Vēstule draugiem tur un šeit

PĀRDOMAS UN PIEZĪMES AUTRĀLIJAS CEĻOJUMĀ

(Turpinājums)

Sarkanā krusta bērnu korī Rīgā, skautu un gaidu, Tirgotāju, Nacionālo atvaļināto karavīru, Čiekurkalna kultūras veicināšanas, Vāgnera vīru, Fortissimo, Nacionālās operas papildu korī, vīru dubultkvartetā ,,Rīgas švauksti'', dubultkvartetā Vācijā, Anglijā kopīgi ar Obšteinu nodibina Bērlejā vīru kori.

Pārnākot uz Londonu, dzied Alberta Jēruma Londonas korī un tai laikā ir galvenais nošu rakstītājs un pavairotājs Anglijas latviešu koriem, ar irbulīti uz matricas ieskrāpēdams katru noti, no kā cietusi arī redze. Sibirijas darbs, bet to veica toreiz Alfrēds Zvirgzdiņš gandrīz par baltu velti! Arī es esmu viņam daudz pateicības parādā!

Austrālijā nodziedāti kādi 15 gadi Sidnejas vīru korī, tagad Adelaides Daugavas un jauktā koŗa dalībnieks. Kad tiekoties pārcilājam atmiņu kalnus, Alfrēds savā basa balsī un dziesmu kalpa entuziasmā nosaka: ,,...un domāju vēl dziedāt līdz beidzamajam elpas vilcienam!...

Rīta pusē pamanīju mēģinājumā arī jauno zinātņu doktoru Jāni Priedkalnu. Viņš manai sievai ar radu saitēm pienāk diezgan tuvu. Valmieras laikā pazinu viņa tēvu, iecienītu veterinārārstu. Kad pārcēlāmies no Anglijas uz Ameriku, Kalamazū, Jānis Priedkalns atbrauca no Austrālijas un aizveda līdz no bijušā Nacionālās operas drēbniekmeistara Viļa Kaškura ģimenes meitu Sarmu par dzīves draugu. Kaškuram bijusi arī Vecrīgā pašam sava darbnīca. Manu daudzreiz laboto fraku viņš izlaboja kā neviens cits. Vilim patika atcerēties interesantus stāstus par strēlnieku gaitām, cara armijas ģenerāļiem, par opernieku untumiem, kaprizēm. Kā labas balss un atmiņas īpašnieks Kaškurs zināja nodziedāt neskaitāmu operu āriju fragmentus.— Jānis Priedkalns daudz braukājis pa pasauli, gudrības smeldamies un dalīdams, audzina reti kuplu latvisku ģimeni: 3 meitas un 3 dēli! Bet kā Jānis Priedkalns var atlicināt laiku arī korim — tā man lielākā mīkla. Mēģinājumā negribējās ticēt, bet kad ieraudzīju Adelaides vīru koŗa koncertā koristos, nebija šaubu, nemeklēja arī neko nošu lapās. Tā īsti satikāmies gan tikai vēlāk vasaras vidusskolas nometnē — Annas Ziedares valstībā Aldingā pie Adelaides.

Kad Adelaides Latviešu biedrības kori pēkšņi atstāja diriģents Kaspars Svenne, es iedomāju, kas nu notiks? Kuŗam netrūks drosmes nostāties koŗa priekšā pēc Svennes? Tā nav viegla lieta! Lai cik laba un iecienīta ilggadējā koŗa priekšniece Austra Dukāte, bez kapteiņa šo ,,kuģi'', lai cik tas liels, viļņi izskalos malā. Kad atnāca ziņa, ka jaunā labu laiku korī dziedājusī koriste Astra Kronīte ir tā, es domās nosaucos: tu drošā un laimīgā! Man likās arī, ka tālus ceļus gājušā koŗa saimē elpas atkal bija pa pilnam. Pats darbs ir tas, kas rada meistaru! Astra no mazatnes mācījusies klavieŗu spēli, vēlāk mūziku Adelaides universitātē. Nu jau kādus 10 gadus darbojas par skolotāju vidusskolā, mācīdama vēsturi un franču valodu.

Astrai patīk darboties arī ar skautiem un gaidām, kas viņas vīra sirdslieta. Ar interesi vēroju Astru mēģinājumā koŗa priekšā. Šajās (32.) kultūrdienās viņa pirmo reizi vadīja kopkori. Patika drosme un veids, kā viņa tika galā ar diezgan piņķerīgo E. Freimanes Aiz kalniņa dūmi kūpa, tāpat ar viegli pārprotamo J. Kalniņa tautasdziesmas apdari Ērbies, saule, sudrabota!

Diriģentu kursos Astra draudzīgi atzinās: ,,Diriģēšanu es nekad neesmu mācījusies''. Zinām, ka var būt izcilas teorētiskas zināšanas, grāmatu kaudzēm par mūziku un diriģēšanu, bet tas vēl pilnam neliecina par veiksmīgu amata prasmi, diriģēšanu. Atbilde mierinājumam: ,,Esi bijusi koriste labā korī, un, ja esi vērojusi, mācījusies un iegaumējusi kļūdas un izcilos dziesmu skandēšanas brīžus, kas bieži ceļas augstākā vilnī nekā koncertā, nebūsi bez ceļa zīmēm.''

Jēkabs Vītoliņš mums to vairākkārt lika pie sirds, ka blakus visām teorijām ir ļoti vērtīgi dziedāt kādā labā korī ar labu diriģentu. Un Astrai tā nav trūcis! Žēl, ka skautu vadītāju kursu dēļ mums ar Astru izputēja tikšanās Adelaidē. Tagad mani sasniegušas arī citas priecīgas ziņas, ka Inese Laine kļuvusi par Astras palīdzi ne tikai balsis apmācot, bet viņa vadījusi arī kori. Ineses interese bija manāma jau diriģentu kursos! Viņa mācoties mūziku un ekonomiju universitātē. Tās visas ir jaukas ziņas!

Žēluma kauss kļuva pilnāks par to, ka neiznāca vairāk parunāt ar Kanberas koŗa diriģenti Irmu Pumpuru. Irma vadījusi kopkori jau agrākajās kultūrdienās. Viņu atceros kopš Lībekas nometņu laikiem Herenvīkā, kad atgriezos no karavīru gūsta laika Putlosā. Irmas labestība un mierīgums attaisnojās koŗa dziesmās: Vītola Gaismas pilī, Barisona Latvijā un tautasdziesmu apdarē. Viņa ir arī ērģelniece. Divi dienas sadarbojāmies diriģentu kursos. Nu Irmas un Kaspara ziņā Kanberas jauktā koŗa dzīvības pavediens. Saprotu, mazā kolonijā maz iespēju, bet ,,vienmēr kāda zvaigzne aust!''

Mūzikālā vakara sarīkojumā

Blaumaņa Trīnes grēku atkārtojums 28. decembŗa agrā pēcpusdienā, bet vakarā Mūzikāls vakars baltajā Alberta zālē, kas pilna apmeklētāju. Pārlaižot skatu itin plašam darbu titulu un autoru vārdu sarakstam programmā, tā liekas kā jāņuzāļu ,,buķete'' — ,,Visa laba jāņuzāle, ko plūc Jāņu vakarā'' — no Jāzepa Vītola līdz Raimondam Paulam. Tajā viegli saskatīt kādus trijus atsevišķus posmus, kas nekādi nesaderas kopā. Ja katru šo pagaŗo daļu vēl papildinātu, rastos trīs dažādas programmas, koncerti katrs savam gadījumam. Domāts laikam tā, lai dažādu gaumju apmeklētājiem katram būtu pa šķipsnai. Var jau arī tā, un ko tad nevar, bet kultūrdienu ielokā no tāda mistra vienā vakarā būtu jāvairās, lai cik labs atskaņojums.

Koncerta programmas sākumā I. Mežaraupa Variācijas par latviešu tautasdziesmu un A. Žilinska Rudens laukos un Vētrainā naktī no cikla Dzimtenes ainavas jaunās klavierniece Kristīnes Mellēnas jaukā priekšnesumā. Kristīne agrāk laikam dzīvojusi Džīlongā, bet tagad mācās mūziku, ja nav jau pabeigusi, Melburnas universitātē. Melburnas Latviešu biedrības paspārnē ir slavējams iestādījums — Mūzikas sekcija, kas sarīko rēgulāri gadskārtējas mūzikas pēcpusdienas jau daudzus gadus, un tajās piedalās jaunie mūzikas ceļu gaitnieki. Kristīne šajos koncertos spēlējusi jau vairāk nekā 10 reizes. Sagadījās Kristīni drusciņ iepazīt, un kādu vārdos nepasakāmu izjūtu dēļ man viņu patīkas saukt par Kristīnīti, kam viņa arī neprotestē. Viņā aug talantīga mūzikas lauka kopēja. Raksturā žigla, sprigana, zinīga, ātri tekošu skaidru valodu, mācās arī dziedāšanu.

Diriģentu kursos Kristīnīte deva interesantu stāstu par balss nostādīšanu ar padomiem un piemēriem, pastāstīdama, kā viņai pašai veicies, mācoties pie kādiem trim skolotājiem. Dziesmā viņu nedzirdēju, tikai balss vingrinājumos, bet, ja tur tādas pašas veiksmes kā klavieŗu spēlē, kā gan lai dubulti nepriecātos! Kristīnīte ieinteresēta arī diriģēšanā, ir klāt abās kursu dienās. Šai pašā laikā citās telpās LAAJ plašāka sanāksme.

(Turpinājums sekos)

LONDONA

● Ģimenes, radu un draugu vidū savu astoņdesmit gadu dzimšanas dienas atceri 11. februārī atzīmēja Elfrīda Petrovska no Bukaišu pagasta Zetiem. Klātesošie jubilāri godināja ar ziedu veltēm un pateicās par viņas sirsnību, viesmīlību un labvēlību — citus iepriecināt.

Jubilāri ar ziediem sveicināja arī Londonas pensionāru apvienība. aa.

Meklē pārzini

JĀŅA RIEKSTIŅA LATVIEŠU STUDIJU CENTRAM,

sākot ar 1984. gada augustu. Centrs atrodas pie Rietummičigenas universitātes Kalamazū, Mičigenā. Darbā ietilpst administrātīvi pienākumi, ēdienu gatavošanas pārraudzība un Studiju Centra sarakste latviešu un angļu valodā. Laulāti pāŗi, kā arī vieninieki, vēlami. Alga $7.800.00, dzīvoklis un daļējs veselības apdrošinājums.

Lūgums iesūtīt darba pieredzes pārskatu līdz 1984. gada **1. maijam** saimniecības padomes priekšsēdim **Dr. Uldim Šmidchenam 4724 Romence Rd., Portage, MI 49002, U.S.A**

Vecākais latviešu puķu veikals

Venus

ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM

Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.

231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.

Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.

A. PUTNIŅŠ

Ērgļu ligzdas medus

30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

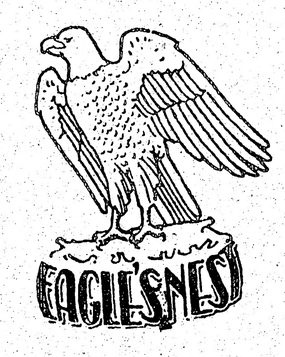

ASTRAS APGĀDĀ

IZNĀKUSI JAUNA GRĀMATA

J. Soikana

Mākslas kritika un esejas

Cena Kanadā 32 dol., ASV 30 dol. Dabūjama visās latviešu grāmatnīcās vai Astras apgādā:
c/o Mrs. Anna Tichovskis
P.O. Box 365, Post. St. D.
Toronto, Ont. M6P 3J9 Canada.

Andrejs M. Stikuts
B.A., L.L.B.
ADVOKĀTS
20 Queen Street West, Suite 1104, Box 48, Toronto, Canada M5H 3R3
Tel. (416) 977-8720

Gesta J. Ābols
D.E.H. (Madrid), B.A., L.L.B., L.L.M.
ADVOKĀTS UN NOTĀRS
700 Bay Street, Suite 1900, Toronto, Ontario, M5G 1Z6
Tel. (416) 598-0747

C. OTTWAY
ĀRSTNIECĪBAS AUGU SPECIĀLISTS
463—5125 300 Danforth Ave M4K 1N6
Augi — dabisks veselīgs uzturs — vitamini
Bezmaksas padomi un laipni pakalpojumi angļu un igauņu valodā.

Latviešu veterinārārsts savā dzīvnieku pasaulē

Čikagas lielajā laikrakstā Chicago Tribune speciālā pielikumā nesen bija ievietots plašāks raksts par latviešu veterinārārstu Juri Kalniņu, kas praktizējot piepilsētas rajonā. Kalniņš esot 44 gadus vecs,un viņam pašam piederot sava dzīvnieku klinika-slimnīca. Tajā tas darbojoties jau kopš 14 gadiem. Viņa pacienti — kaķi, truši, mērkaķi, čūskas, bruņu rupuči u.c. Ievadam vēl norādīts, ka Kalniņš uzaudzis Mičigenā, uz laukiem, beidzis Mičigenas valsts universitāti 1963. g. un pēc tam dažus gadus strādājis Detroitas zoologiskā dārzā, ārstējot dažādus dzīvniekus, ieskaitot kamieļus un ziloņus. Tagad dzīvojot piepilsētā-Glen Ellyn ar savu dzīvesbiedri Ināru un bērniem — Pēteri, Larisu un Aleksandru. Parasti no rītiem K. izdarot dzīvnieku apskati un operācijas. Pēcpusdienā tas vairāk laika pavadot, kārtojot ,,papīra darbus,'' kas nepieciešami šāda uzņēmuma vadīšanā. Viņš iepazīstina avīžnieku arī ar savas paša mājas dzīvniekiem. Tie esot: Klings, aitu sugas suns, 7. g. vecs, Mincis, Siamas kaķis, kas abi avīžnieka apmeklējuma laikā bijuši slimnīcā, lai saņemtu kārtējo peldi un speciālu kopšanu. Mājās vēl dzīvojot runājošs papagailis, ko Dr. J. Kalniņš ieguvis, kad tas uzlaidies uz viņa cepures, tīrot sniegu no auto mašīnas aukstā ziemas laikā.

Tālāk ārsts stāstījis, ka dažiem cilvēkiem nepatīkot dzīvnieki, ja tiem neesot bijusi izdevība pabūt dzīvnieku sabiedrībā. Daži sakot, ka viņi negrib suņus un kaķus savā mājā. Bet atgadoties, ka bērni atnes mājā mazu kaķi, tas uzaug kopā ar bērniem, un gimene vienojoties, ka šāds stāvoklis nemaz nav slikts. Mazā dzīvoklī nevarot turēt lielu suni. Dzīvojot kopā ar suni vai kaķi, rodoties dažādas problēmas, tie jāvedot staigāt un reizēm prasot speciālu kopšanu. Jāskatoties arī, cik dzīvnieks sabiedrisks, kāds tam raksturs. Svarīga sugas izvēle. Kaķi parasti esot rezervēti, bet gudri un mīlīgi, tiem neesot svara problēma, pretēji suņiem, kas mīlot ,,ubagot,'' lai iegūtu lieku kumosu barības. Kalniņš uzsvēris, ka tiem nevajagot dot neko no galda, bet tikai komerciālo barību, vienīgi pa reizei piemērotus kaulus. Pa lielākai daļai resniem cilvēkiem esot īpašumā pārbaroti suņi, t.i. virssvarā. Dodot par daudz barības, to varot skaitīt kā indi, kas nenāk par labu. Tagad Dr. J. Kalniņš parasti visvairāk nodarbojoties tikai ar maziem dzīvniekiem, bet speciāla dzīvnieku ārstēšana tagad ejot daudz tālāk.

Skaitoties veterinārārsti acu slimībās, tādi, kas operē kataraktu, glaukomu, pielāgo lēcas acīm u.t.t. Tiekot ieoperēti arī sirds ritmu regulējoši aparāti (stiprinātāji). Tam nolūkam nepērkot vislabākos aparātus, kas maksājot tūkstošiem dolāru, to vietā pielāgojot jau kādreiz lietotus un labi uzglabātus aparātus, kas atbilstot savam uzdevumam un esot piemēroti. Tādi maksājot tikai dažus simtus dolaru.

Izdarot kaulu operācijas dzīvniekiem, piem. gūžu, kas zināmā mērā atgādinot tādu pašu procesu kā pie cilvēkiem. Maksa par tādu operāciju abās pusēs dzīvniekam maksājot ap 2000 dol. par katru. Kalniņš teicis, ka viņam esot kaķiem un suņiem katram savas uzgaidāmās telpas. Pirms operācijas dzīvniekus parasti iemidzinot. Runājot par šādiem gadījumiem, Kalniņš pieminējis, ka viņam atvests liels vācu aitu sugas suns, kas ievedot telpā bijis ļoti uztraucies, pie durvīm rāvies atpakaļ. Tam dotas zāles iemidzināšanai. Tad gan ātri noskaidrojies, ka ar suni viss labākā kārtībā, tikai viņa aste iespiesta durvju starpā.

Putni varot būt vērtīgāki draugi nekā cilvēks par tiem domājot. Tie jūtoties kā daļa no gimenes un nelidojot projām, kad izlaiž ārā, viņi ieaugot cilvēku sabiedrībā, jūtoties kā šīs sabiedrības locekļi. Veciem cilvēkiem esot svarīgi dabūt jaunu dzīvnieku jau laikus, pirms līdzšinējais šķīries no dzīves, lai nebūtu tukša perioda un mājā arvien būtu dzīvnieks, pie kuŗa jau pierasts. Ārsts pastāstījis, ka kāds vecs vīrs pēc suņa nobeigšanās gaužām raudājis. Ja dzīvnieks paliekot vecs un vairs nekontrolējot par sevi, tas jāaizmidzinot uz mūžu. Veci suņi parasti vispirms zaudējot dzirdi, redzi, to varot vēl paciest, bet citi traucējumi radot lielas problēmas. Augumā mazāki suņi dzīvojot ilgāk, pat līdz 19 gadiem, lielāki bieži vien jau pēc 7 vai 8 gadu nodzīvošanas esot veci. Kaķi varot nodzīvot pat līdz 20 gadiem.

Daži cilvēki savus mīluļus apbedījot dzīvnieku kapsētās. Ārsts pastāstījis par kādu gadījumu, kad vecs vīrs ieradies pie viņa ar stipri slimu suni. Viņš ieteicis to aizmidzināt, bet vīrs negribējis par to ne dzirdēt. Paskaidrojis, ka viņš grib suņa pēdējās dienas padarīt iespējami ērtas. Pēc trim dienām suns nobeidzies, tam sarīkotas palielas bēres. Bērinieki bijuši ieradušies no 8 vai 9 pavalstīm, kopskaitā ap 40. Tas tādēļ, ka suns ar savu saimnieku bijuši lieli ceļotāji. Veterinārārsts J. Kalniņš vēl paskaidrojis, ka viņš labi neatceroties, vai bērēs piedijies arī mācītājs, bet daži to aicinot. Kā augiem esot nepieciešams ūdens un mēslojums, tā dzīvniekiem vajagot cilvēka gādību un mīlestību. Dzīvnieks daudz neprasot, bet varot daudz dot — nobeigumā teicis Dr. J. Kalniņš. Rakstam bija pievienots Kalniņa uzņēmums.

Valters Zirnītis

MULTICULTURALISM

Kopš 1971. gada daudzkultūrālisms ir virzījies uz priekšu lieliem lēcieniem.

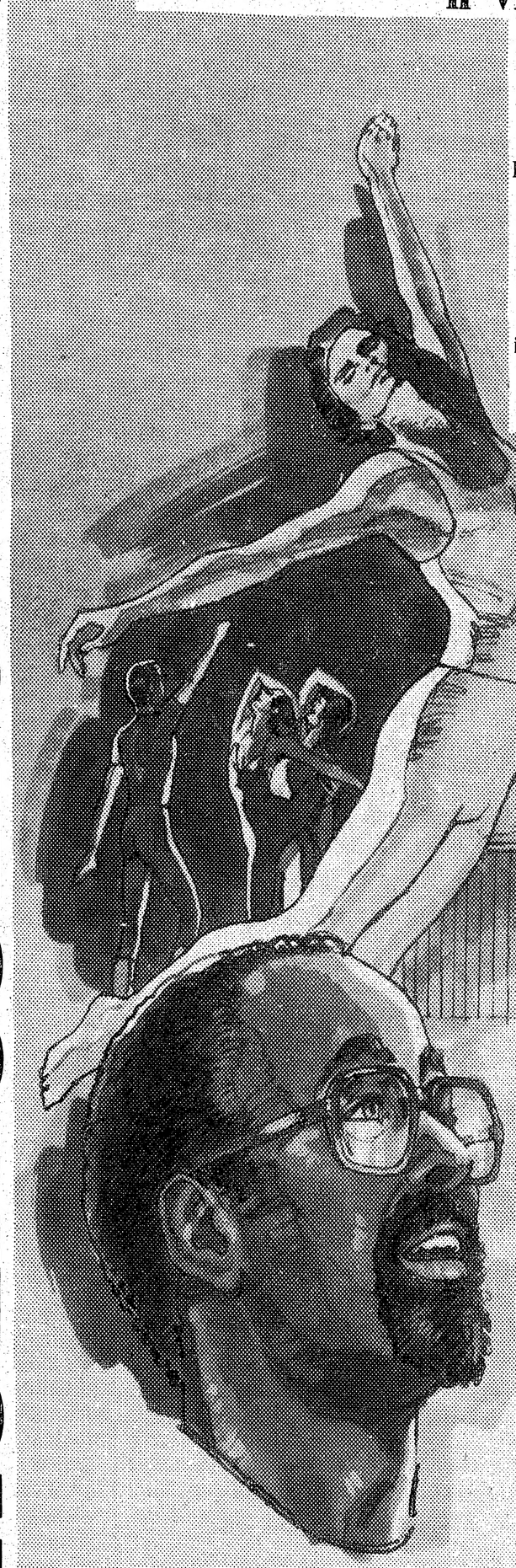

JAUTĀJIET EDIJAM TUSENTAM (EDDY TOUSSAINT)
Edija Tusenta deju trupa ir uzstājusies neskaitāmas reizes un Kanadā izpelnījusies jūsmīgu uzņemšanu.

Kas gan šajā lietā būtu neparasts?

Grupas direktors Edijs Tusents ir kādas etniskas grupas loceklis, kas ar savu devumu ir kuplinājis Kanadas kultūru.

Tuvākai informācijai sazināties ar the Secretary of State office vai rakstīt:

Communications Directorate
Section "M"
Department of the Secretary of State
Ottawa K1A 0M5

Multiculturalism... it's a reality!

Šo sludinājumu latviski tulkojis laikraksts Latvija Amerikā.

Multiculturalism Canada
Hon. David M. Collenette
Minister of State

Multiculturalisme Canada
Hon. David M. Collenette
Ministre d'État

Canada

Atzīsim patiesību

(Turpinājums no 2. lp.)

loģijas izveidošanas un atbalstīšanas darbā. Tas ir mūsu svēts pienākums, jo bez noteiktas nacionālas ideoloģijas un stājas latviešu tauta trimdā nevarēs pastāvēt.

Vienotībai ir spēks. To noliegt nav iespējams. Atcerēsimies arī prezidenta aicinājumu: Katrs savā, bet visi kopējā darbā. Vērtīgs raksts ir arī Jānim Andrupam — Preses trimdas paaudžu maiņas laikā. Viņš par galveno uzskata, ka mums vairāk vērības jāpiegriež, lai rastos vairāk preses darbinieku. Ne tikai tas, bet svarīgi būtu zināt, kādēļ, sevišķi vidējā paaudze, ir neapmierināta ar preses brīvību. Grūti reizēm saprast, kādu preses brīvību viņi vēlētos? Mūsu prese manuprāt ir brīva diezgan un nacionāla, kas atbilst mūsu tautas interesēm. Pārspīlēta preses brīvība jau nav ieteicama, un tādas patiesībā nav nekur. Vai nu to noteic valdība, izdevējs vai arī redaktors.

Pieminēšanas vērts ir arī Alberta Eglīša raksts Nelaikā Nesaulē, atmiņu veltījums varonīgajam cīnītājam Alfredam Riekstiņam, kas kā Latvijas armijas dižkareivis jau ar 1942. gadu izstaigājis plašus kauju laukus, sākot no Ļeņingradas, Volchovas, Vidzemes un nobeidzis Kurzemē; apbalvots ar bruņinieka krustu. Nelaikis nekad nav pazinis baiļu, vienmēr pirmais un pēdējais ticis cauri šai briesmīgajā kara juceklī bez ievainojumiem. Laimīgi izdodas nokļūt Zviedrijā. Kā jau īsts latviešu patriots, viņš tomēr negrib no cīņas atteikties, atkal nokļūst Latvijā, lai cīnītos par savas tēvzemes brīvību. Ir grūti saprast viņa milzum lielo ticību un paļāvību uz saviem spēkiem un savas tautas nākotni. Viss jau varbūt būtu beidzies labi, ja nebūtu pašu latviešu nodevības pēc sagūstīts un zaudējis dzīvību gan savā mīļajā dzimtenē. Tā ir bijusi vienreizēja varonība, ko A. Riekstiņš paveicis, tādēļ gluži dabiski rodas jautājums, vai pēc visu rakstu izlasīšanas kādam vēl var būt šaubas par to, kas mēs esam un kas mums būtu jādara?

Mūžībā aizgājusi mūsu mīļā

Emma Brants,
dzim. Mucenieks

dzimusi 1902. gada 31. jūlijā Raunas pagastā,
mirusi 1984. gada 21. februārī Toronto.

Gan mīlestībā klusi,
Par Tevi as'ras birst.

Par viņu skumst
meita Ausma un
dēls Laimons ar ģimeni.

VAI VĒLATIES PĀRSŪDZĒT SAVA ĪPAŠUMA NOVĒRTĒJUMU?

Jums vēl ir laiks pārsūdzēt 1983. gada īpašuma novērtējumu, ja jums liekas, ka jūsu māja vai uzņēmuma īpašums nav bijis pareizi novērtēts.

Jūsu īpašuma novērtējums ir svarīgs, tādēļ ka īpašuma nodokļa lielums, ko jūs maksājat, no tā atkarīgs, jo novērtējuma summa ir pareizināta ar pašvaldības un skolu nodokļu likmi (mill rate), lai noteiktu jūsu 1984. gada īpašuma nodokli.

Paziņojumi par īpašuma novērtējumu iesūtīti nekustamu īpašumu īpašniekiem un īrniekiem, kuŗu īpašumu novērtējums kopš pag. gada ir mainījies. Ir atvērti biroji jūsu apkārtnē, lai atbildētu uz jautājumiem un izlabotu īpašuma novērtējuma informāciju, ja nepieciešams. Atvērtā biroja laiks un novietojums ir izziņoti iepriekšējos sludinājumos.

Īpašuma novērtējuma saraksts ir nosūtīts jūsu pašvaldībai, lai aprēķinātu nodokļa lielumu, kas jums jāmaksā par savu īpašumu par 1984. gadu. Informācijas iegūšanai par īpašuma novērtējumu tagad pieejams pārbaudei īpašuma novērtējuma saraksts pašvaldību birojā (Municipal Office) kārtējās biroja stundās. Ja jums liekas, ka jūsu īpašums nav taisnīgi novērtēts un jūs vēl neesat iesnieguši savu pārsūdzību, jums vēl ir laiks līdz 7. martam iesniegt vai atsūtīt pa pastu pārsūdzību Īpašumu novērtējuma pārsūdzību daļai (Assessment Review Board). Un atcerieties, pat ja jūs nebūtu saņēmuši Īpašuma novērtējuma daļas paziņojumu (Notice of Assessment), jums vēl ir tiesības pārsūdzēt.

Pārsūdzību pēdējais datums — 1984.g. 7. marts

Īpašumu novērtējuma pārsūdzību daļa (Assessment Review Board) ir objektīva iestāde, kas padota Ontario galvenajam prokuroram, kas paredz jums vēl vienu iespēju par jaunu pārbaudīt jūsu īpašuma novērtējumu, ja tas pēc jūsu domām nav bijis taisnīgs vai atšķirīgs no citiem īpašumiem jūsu apkārtnē. Novērtējuma pārsūdzības daļa (Review Board) ir mazāk formāla un pieļāvīgāka nekā rēgulāra tiesu iestāde. Jūs varat pats pārstāvēt savu lietu, pieņemt advokātu vai lūgt kādu radinieku vai draugu jūs reprezentēt.

Lai jums palīdzētu izdarīt pārsūdzību, pārsūdzības veidlapas (Notice of Appeal) ir dabūjamas Īpašuma novērtējuma pārsūdzību daļā (Assessment Review Board) vai jūsu rajona īpašuma novērtējuma daļā (Regional Assessment Office) vai pašvaldību birojā (Municipal Office). Tāpat jūs varat izmantot Īpašuma novērtējuma paziņojuma (Notice of Assessment) otru pusi vai uzrakstīt vēstuli, norādīt īpašuma pareizo adresi un novērtējuma numuru (roll number), minot iemeslu, kāpēc jūs pārsūdzat. Pārsūdzība nododama Īpašuma novērtējuma pārsūdzību daļā (Assessment Review Board) rajona reģistrātam (Regional Registrar), kas zemāk minēta.

Ministry of Revenue
Ontario

Regional Registrar
ASSESSMENT REVIEW BOARD
MINISTRY OF THE ATTORNEY GENERAL
Suite 701, 80 Bloor Street W.
Toronto, Ontario M5S 1L9

Translation By This Publication from Text Provided by the Ontario Ministry of Revenue

---

V Latviešu jaunatnes dziesmu svētku Montrealā

rīcības komiteja aicina

jaunās paaudzes grafiķus un māksliniekus iesūtīt

METUS SVĒTKU SIMBOLAM

līdz š.g. 1. aprīlim, adresējot tos uz šādu adresi:

291 Lorraine Dr., Baie d'Urfe,
Quebec, Canada, H9X 2R2, tel. 514-457-9832.

Metam slēgtā aploksnē pievienojams vārds, uzvārds, adrese. Labākā darba autorei/ram brīvbiļetes visos šo svētku sarīkojumos. Simbola metā jāietver — **„V Latviešu Jaunatnes Dziesmu Svētki Montrealā (vai V L. J. Dz. Sv. M.) 1985. gadā, 29. VIII — 2. IX".**

Lūdzam arī

jaunos komponistus, mūziķus, diriģentus un citus interesentus pieteikties svētku Mūzikas daļā, arī **līdz 1. aprīlim, — Dace Aperāne, RED 2, 11 Cat Rocks Drive, Bedford, N.Y. 10506, U.S.A., tel. 914-234-3339.**

Cita informācija par šiem svētkiem pieprasāma augšminētā Kanadas adresē.

LATVIEŠU JAUNATNES DZIESMU SVĒTKU PADOME.

Ansis Semenovs
B.A., L.L.B.
ADVOKĀTS UN NOTĀRS
1039 Woodbine Avenue, Toronto, Ontario, M4C 4C2
Tel. (416) 429-6002

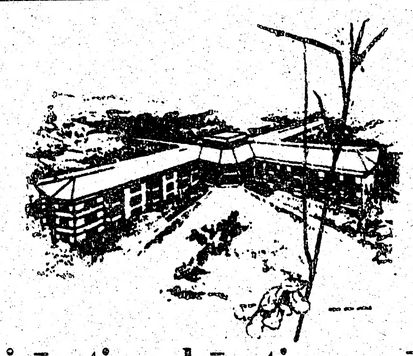

Visi ārsti, zobārsti un māsas

laipni aicināti uz Kristus Dārza medicīniskās komitejas otro sanāksmi 7. martā pl. 20 Latviešu Centrā.

Dienas kārtība — turpināsim pārrunas par medikālā personāla izvēli.

Visi aicināti nākt ar padomiem un ieteikumiem.

Ja domājiet iegādāties jaunu māju vai pārdot esošo, būšu priecīga Jums pakalpot.

A.E. LePAGE
ONTARIO LTD. REALTOR

Maria Tiltins, B.A., B.Ed.
1566 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A4
Birojā: (416) 537-3431
Mājās: (416) 536-3702

Esiet nomodā!

(Turpinājums no 1. lp.)

torontieši, kas acīm redzot to nav prasījuši. Lietuviešiem, ungāriem, poļiem un citiem tādi parki jau ir.

Konstatējuši, ka maza latviešu politisko aktīvistu saujiņa var panākt itin nozīmīgas lietas, šoreiz pakavēsimies pie latviešu, igauņu un lietuviešu kopējās politiskās akcijas Otavā. Aizvadītajā nedēļā tur sadarbībā ar Kanadas 4 parlamentāriešu komiteju Kanadas baltiešu federācija rīkoja 12. Baltiešu vakaru. Šis sarīkojums izvērtās par iespaidīgu Kanadas latviešu kopīgas politiskās aktīvitātes manifestāciju. Ap 200 viesu vidū bija tuvu pie 30 deputātu un senātoru, to starpā septiņi federālās valdības ministri — aizsardzības ministrs J. Blais, zemkopības — E. Vēlans, daudzkultūru — D. Kolinete, veterānu — B. Kampbels, tūrisma — D. Smits, jaunatnes un sporta — C. Heivrijē, ģenerālprokurors H. Kaplans u.c. Sarīkojumā ieradās arī parlamenta priekšsēdis L. Francis. Senātoru vidū bija ieradušies St. Haidašs, P. Juziks u.c.

Baltiešu dienu ievadījumā jau 21. februārī Latvijas goda konsuls Dr. E. Upenieks, Igaunijas ģenerālkonsuls I. Heinso un Lietuvas ģenerālkonsuls Dr. J. Smuidzinas ieradās Senātā, kur viņus ar senātoriem iepazīstināja Senāta priekšsēdis M. Rīds.

Sekojošās konsulu vakariņās bez Ārlietu ministrijas atbildīgajiem resoru vadītājiem un padomdevējiem klāt bija arī opozicijas ārlietu kritiķis S. Stīvens, konservātīvo partijas pārstāvis M. Vilsons un vairāki citi deputāti un senātori. Klāt bija arī Kanadas baltiešu federācijas prezidents L. Levats, Lietuviešu apvienības priekšsēdis A. Pacevicius, kā arī LNAK pārstāvis Dr. E. Pārups.

The Senate
Le Senat

Ottawa
Canada

House of Commons
Chambre des Communes

THE 12th BALTIC EVENING

PARLIAMENT BUILDINGS - CONFEDERATION ROOM

Wednesday, February 22, 1984

Šajā sanāksmē lietiskā domu izmaiņā iztirzāja vairākus aktuālus jautājumus, kas skar Baltijas valstu konsulāro pārstāvju aktīvitātes Kanadā.

22. februārī Baltijas valstu konsuli ieradās federālā parlamentā, kur no parlamenta priekšsēža ložas viņus deputātiem priekšā stādīja parlamenta priekšsēdis L. Francis. Deputātu aplausiem pievienojās arī premjērs P. Trudo.

Baltiešu politiskā invāzija Otavā beidzās ar tradicionālo Baltiešu vakaru parlamenta Konfederācijas zālē. Pieņemšanā un tālākās svinībās bez jau pieminētām prominentām personībām klāt bija arī ASV un Rietumvācijas sūtniecības pārstāvji, preses darbinieki un igauņu, lietuviešu un latviešu pārstāvji no visas Kanadas.

Latviešu vidū redzēja LNAK valdes priekšsēdi T. Kronbergu, viņa vietnieku Dr. L. Luksu, Dr. J. Pārupu, DV KV valdes priekšsēdi G. Brikmani, Dr. G. Šubiņu, pulkv. Z. Andersonu, P. Vasariņu, J. Tēraudu, L. Krastu, V. Upeslāci, L. Galdiņu, E. Linču, E. Miniati, M. Pārupu, P. Braunu, I. Melnbārdi, R. Norīti, A. Rozīti, Dr. G. Siliņu, brīvmākslinieku P. Zariņu, V. Zoldneru u.c.

Pēc sen. St. Haidaša ievadvārdiem sanāksmi uzrunāja T. Kronbergs. Viņš runāja par tematu ,,Fences and defences'', pie kam neizvairījās no asas illūzāra miera meklēšanas kritikas. ,,Pēdējā laikā mums mēģina iegalvot, ka, ja mes atbruņotos, mēs pasargātu pasauli no briesmīga gala. Mums stāsta arī, ka pretējā mieru mīlošā puse sekotu mūsu paraugam, jo viņa taču bruņojoties tikai bailēs no mūsu uzbrukuma.

Mēs, kas nākam no Baltijas valstīm, esam personiski piedzīvojuši kara šausmas. Mēs esam zaudējuši vairāk nekā jebkurš cits tieši kara dēļ. Arī tādēļ, ka mēs ticējām savu lielo kaimiņu dotajam vārdam. Šī ticība izvērtās traģēdijā, kas vēl šodien nav beigusies.

Es gribētu jautāt, kā ir ar Kanadas robežu aizsardzību šodien. Cik vērti ir mūsu ziemeļu kaimiņa Pad. savienības dotie solījumi? Laikā, kad viņi mudina līgt līgumus un aicina nedomāt par robežu aizsardzību, mēs, baltieši, Kanadai gribam atgādināt, ka stingras nocietinātas robežas ir nozīmīgākas par visiem līgumiem.

Mēs karu negribam, jo karš neko neatrisina, bet rada tikai jaunas problēmas.

Neaizmirsīsim šodien vienkāršo saukli, ko mums atgādina mūsu jaunieši skauti: ,,Esiet modri!'' un ,,Būsim modri!''.

T. Kronberga runu klausītāji apsveica ar ilgiem aplausiem.

Sanāksmes koncerta daļā klausītājus iepriecināja latviešu pianists P. Zariņš. Viņa priekšnesums, kā vienmēr, bija lielisks.

Vakara galvenais runātājs aizsardzības ministrs Plais savas runas pirmā daļā pievienojās T. Kronberga izteiktajām domām, bet beigu daļā novirzījās uz premjēra Pjēra Trudo vienpersonīgās miera meklēšanas akcijas iztirzājumu.

Konservātīvo partijas deputāts Džons Gamble, komentējot T. Kronberga un ministra Blaisa teiktās runas, dažas dienas vēlāk 200 klausītāju klātienē diplomātiskā pieņemšanā Toronto teica: ,,Esmu pateicīgs par baltiešu drosmīgo brīdinājumu. Mēs varētu mierīgāk raudzīties nākotnē, ja Mr. T. Kronbergs būtu runājis aizsardzības ministra kapacitātē!''

Par to, ko mūsu diplomātijas un politiskās aktīvitātes ietvaros Otavā panāca jaunās paaudzes pārstāvis Ivars Melnbārdis un citi, nākamajā reizē.

Aleksandrs Ķegumnieks

TORONTO

● DV Toronto sieviešu koris Zīle diriģenta Arvīda Purva vadībā ar 41 dziedātāju cītīgi gatavojas savam 12.gadskārtējam koncertam Toronto 6. maijā, ar koncerta atkārtojumu sestdien, 12. maijā. Pēc koncerta saviesīgs vakars ar deju. Abi koncerti notiks Latviešu Namā.

Koris saņēmis PBLA dziesmu dienu rīcības komitejas aicinājumu koncertēt š.g. augustā. Zīles piedalīsies arī dižsarīkojumā — kopkoncertā no Dikļiem līdz Minsterei.

Zīles saņēmušas atzinību no kapt. Jāņa Jakana, kas jauniešu atbalstam koncertturnejai uz Minsteri noziedojis 1.000 dol. un J. Miķelsona, kas tam pašam mērķim nodevis 100 dol.

TELEGRAMMA

Visiem latviešu žibulētājiem obligāti jāpiedalās DV Toronto makšķernieku kluba žibulēšanas olimpiadā 4. martā no plkst. 7.30 līdz 12.30 Simko ezera Virginia Beach.

Zelta, sudraba un bronzas medaļi un kausi.

Līdz jāņem Miķelsona delikatešu galerts un pīrādziņi. Par atspirdzinājumiem jāgādā pašiem.

Iespējams, ka koncerta daļā spēlēs apvienoto makšķernieku orķestris.

Oficiāli paziņots piešķirums Kristus Dārzam

Veco ļaužu aprūpes nama projekta Kristus Dārzs valde 26. februāŗa vakarā Latviešu namā bija rīkojusi Kanadas valdības CMHC aizdevuma (4-4 1/2 milj. dol.) oficiālo piešķiršanas ceremoniju, kuŗā piedalījās darba un immigrācijas ministrs Džons Roberts, senātors Stenlijs Haidašs un parlamenta loceklis Jesse Fliss. Ceremoniju vadīja Kristus Dārza eksekutīva direktrise Margareta Upeniece-Logana, kuŗa kopš pērngada aprīļa veic saraksti un sadarbojas ar dažādām valdības iestādēm un to vadītājiem. Viņa arī iepazīstināja ar Kristus Dārza valdi — Dr. E. Upenieku, Jāni Budži, Ed. Koku, O. Lepši, L. Kinstleru, V. Miklašēvicu, O. Kļavenieku un R. Sālnu. Bija izstādīti arī aprūpes nama plāni. Projekta architekts ir Dr. E. Janišs. Klāt bija arī zemes īpašuma dāvinātāji Vilma un Laimons Kinstleri un viņu meita Lāsma. Apsveicējos bija Kanadas federālās valdības darba un immigrācijas ministrs Dž. Roberts, kas ieteica vairāk izveidot kultūrālos aspektus, kā arī atzīmēja latviešu devumu Kanadas kopībai. Senātors St. Haidašs savukārt norādīja uz Kanadas rūpēm par vecajiem ļaudīm, kuŗiem kalpos arī jaunais Kristus Dārzs. Vēl sveicināja parlamenta loceklis Jesse Fliss, pieminot, ka arī citām etniskajām grupām ir savas aprūpes mājas, kā poļiem, ukraiņiem, lietuviešiem, italiešiem u.c. Margareta Upeniece-Logana pasniedza viesiem runātājiem latviski veidotus alus kausus. Ar rakstu bija apsveikuši parlamenta locekle A. Nicholsone, Džems Coutts, generālprokurors R. Kaplāns, daudzkultūru ministrs Dēvids Colenette un Ontario premjērs Viljams Dēviss. No LNAK sveicināja valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Kristus Dārza valdes priekšsēdis Dr. E. Upenieks savā runā pakavējās pie aprūpes nama projekta īstenošanas, kas bijusi grūta un ilgstoša, piem., ar apbūves gabala pārzonēšanu. Viņš arī paziņoja, ka par aizdevumu aprūpes namam būs jāmaksā tikai 2 proc. gadā, pārējo procentu maksājumu resp. 10 proc. starpību maksās valdība. Dr. E. Upenieks pateicās valdības iestādēm par atbalstu, klātesošajiem ministriem, apbūves gabala dāvinātājiem un visiem projekta atbalstītājiem.

V.S.

Par brīvu! Viens pāris

Wrangler®

džīnu (muita jāmaksā sūtītājam), ja jūs sūtāt samaksātas muitas saini, smagāku par 6 kg ar gaisa pastu. Šis piedāvājums spēkā **līdz 1984.g. 3. apr.**

SAVE-O-WAY PARCEL SERVICE
A DIVISION OF 547319 ONTARIO LTD.

331 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont. M6R 2M8, tel. (416) 532-3042.

Hamilton office: 747 Barton St.E., tel. 544-3603.

Mēs pieņemam jaunu mantu sūtījumus, nodotus mūsu birojā.

Gaisa pasta likmes:

līdz 6 kg $50
" 7 kg $58 " 9 kg $69
" 8 kg $65 " 10 kg $72

Pa jūras ceļu

5 kg $19 10 kg $34.

Visi saiņi apdrošināti.

Wrangler **Standart dāvanu sainis:**

4 pāŗi džīnu — 2 dāmu, 2 kungu. Pa gaisa pastu — 3 kg. Muita, iesaiņojums un transports iesk. Cena $225, US $180.

Sūtait M.O. un norādījumus mūsu Toronto birojam.

GARANTĒTA PIEGĀDE.

Pēc ilgām ciešanām no mums šķīrusies

Marta Kukainis,
dzimusi Gulbis

dzimusi 1896. gada 16. jūnijā Taurenē, Latvijā,
mirusi 1984. gada 10. februārī Klīvlandē, ASV.

Dziļās sērās viņu piemin
dēls Vilmārs, vedekla Dzintra,
mazdēli Māris un Lauris,
radi Latvijā, Zviedrijā un Vācijā.

Dusi saldi
Dieva mierā.